

EETU
PIO

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

Eläkeliiitto ry

Eläkeläiset ry

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Kansallinen senioriliitto ry

Kristillinen Eläkeliiitto ry

Svenska pensionärsförbundet rf

HUOMISEN KYNNYKSELLÄ 2022:

Kysely 55–84-vuotiaiden tulevaisuudennäkymistä

KANTAR PUBLIC

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry
Pensionärsförbundens intresseorganisation rf

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry

Yhteystiedot

EETU ry:n sähköpostiosoite on
eetu@eetury.fi.

EETU:n puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain.

Vuonna 2022 EETU:n puheenjohtaja-
järjestönä toimii Eläkkeensaajien
Keskusliitto EKL ry.

EETU ry:n jäsenliitot

Eläkeliitto ry

Kalevankatu 61, 00180 Helsinki
09 7257 1100
info@elakeliitto.fi
www.elakeliitto.fi

Eläkeläiset ry

Kauppakaarre 1, 00700 Helsinki
020 743 3610
elakelaiset@elakelaiset.fi
www.elakelaiset.fi

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Haapaniemenkatu 14, 2krs,
PL 168, 00531 Helsinki
09 612 6840
ekl@ekl.fi
www ekl.fi

Kansallinen senioriliitto ry

Kansakoulukatu 5 A 6, 00100 Helsinki
050 564 2656
toimisto@senioriliitto.fi
www.senioriliitto.fi

Kristillinen Eläkeliitto ry

Arttolantie 1, 00750 Helsinki
045 609 3551
www.krell.fi

Svenska pensionärsförbundet rf

Annankatu 25 A, PL 129, 00101 Helsinki
040 578 0415
kansliet@spfpension.fi
www.spfpension.fi

HUOMISEN KYNNYKSELLÄ 2022:
Kysely 55–84-vuotiaiden tulevaisuudennäkymistä

HUOMISEN KYNNYKSELLÄ 2022:
Kysely 55–84-vuotiaiden tulevaisuudennäkymistä

1.	JOHDANTO.....	3
2.	KOKEMUKSET ELÄKELÄISJÄRJESTÖISTÄ JA KIINNOSTUS OSALLISTUA.....	3
3.	MIELIPITEET PARHAASTA IÄSTÄ LIITTYÄ ELÄKELÄISJÄRJESTÖÖN	5
4.	SUHTAUTUMINEN ELÄKELÄISJÄRJESTÖIHIN JA IKÄÄNTYNEITÄ KOSKEVIIN ASIOIHIN.....	7
5.	LUOTTAMUS ERI TAHOIHIN ELÄKEASIOITA KOSKEVISSA ASIOISSA.....	14
6.	SUURIMMAT IÄKKÄIDEN IHMISTEN ONGELMAT NYT JA 10 VUODEN KULUTTUA	16
7.	NÄKEMYKSET ELÄKELÄISJÄRJESTÖJEN TÄRKEISTÄ TEHTÄVÄALUEISTA JA JÄSENEIDUUSTA.....	19
8.	VIIMEISET TOIVEET: HALUKKUUS TOTEUTTAA ERILAISIA ASIOITA LOPPUELÄMÄN AIKANA.....	23
9.	IKÄÄNTYMISEN PELOT JA HUOLESTUTTAVAT ASIAT	27
10.	SIJOITTUMINEN OMAA ELÄMÄÄ KUVAAVILLE ASTEIKOILLE	30
11.	MISTÄ ONNELLISUUS KOOSTUU?	34
12.	MINKÄ TAHOJEN TOIMINNALLISTA JA TALOUDELLISTA VASTUUTA IÄKKÄISTÄ IHMISISTÄ TULISI VASTAISUUDESSA LISÄTÄ?	36
13.	ANSIOTYÖSSÄ KÄYMINEN VANHUUSELÄKKEELLÄ	38
14.	ARVIOT ELÄKEJÄRJESTELMÄMME TULEVAISUUDESTA.....	39
15.	IKÄIHMISET ÄLYLAITTEIDEN KÄYTTÄJINÄ	40
16.	ARVIOT SUHTAUTUMISESTA IKÄIMISIIN JA IKÄÄNTYMISEEN NYT JA TULEVAISUUDESSA	44
	LIITEKUVIOT	45

1. JOHDANTO

Tässä raportissa esitetään keskeiset tulokset tutkimuksesta, jolla on selvitetty suomalaisten 55-84 -vuotiaiden käsityksiä ikääntyvien ja iäkkäiden ihmisten ongelmista maassamme. Lisäksi tarkasteltiin heidän suhtautumistaan eläkeläisjärjestöihin, heidän eläkejärjestelmään ja siihen vaikuttaviin tahoihin kohdistamaansa luottamusta.

Kysymyksenasettelu on laaja ja kattaa useita teemakokonaisuuksia. Eläkeläisjärjestöjen toiminnan kehittämistarpeita hahmotetaan järjestöihin kohdistettujen odotusten, osallistumishalukkuuden ja onnellisuuden vaikuttavien tekijöiden kautta.

Tutkimuksen perusaineistona on maamme 55–84 vuotta täyttänyttä väestöä edustava 965 henkilön aineisto. Se kerättiin kirjekyselynä huhti-toukokuussa 2022 (vastausaktiivisuus 37 %). Tutkimus toteutettiin kaksikielisenä. Vastausprosentti (37 %) oli samaa tasoa kuin edellisellä kerralla 2019. Sitä voi pitää varsin kohtuullisena, ottaen huomioon kyselyn laajuus ja aineistonkeruutapa.

Vuosina 2007, 2010, 2013 tutkimukset toteutettiin 55–79-vuotiaiden keskuudessa. Tuoreessa ja kahdessa sitä (2016 ja 2019) edeltäneessä työssä yläikärajana on ollut korkeampi, 84 vuotta.

Tutkimusaineisto on edustava ja sisäiseltä rakenteeltaan solidi. Keskeiset väestöä koskevat tekijät vastaavat hyvin perusjoukkoa eli maamme 55–84 vuotta täyttänyttä väestöä.

Tilastollisten päätelmien luotettavuuden edelleen parantamiseksi haastattelu- ja kyselyaineistot yleensä painotetaan, jotta eri väestöryhmien vastaamisalttiuden vaikutus tuloksiin pienenee. Tässä tutkimuksessa aineistoa on painotettu sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vastaamaan paremmin perusjoukkoa.

Tutkimuksen raportointi on jaettu kahteen osaan. Käsillä oleva raportti on tutkimuksen perusraportti, jossa verbalisoidaan ja visualisoidaan tutkimuksen päätuloksia.

Graafisten kuvien osuus raportissa on suuri, koska tutkittavat asiat ovat konkreettisia ja kuvat pitkälti itseselitteisiä. Aineiston laajuudesta ja jo lähtökohtaisesta moniulotteisuudesta johtuen kaikkia tuloksia ei ole mahdollista eikä järkevää kirjoittaa systemaattisesti auki.

Raportin tehtävänä on lähinnä jäsentää aineistoa ja johdattaa lukijaa diagrammien tarkasteluun ja omien havaintojen ja tulkintojen tekoon. Erillisessä tilastoraportissa esitetään kaikki tutkimustulokset yksityiskohtaisessa taulukkomuodossa. Se sisältää myös informaation tutkimusaineiston rakenteesta ja vastaajaryhmien koosta.

Kantar Public on toteuttanut tutkimuksen Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n toimeksiannosta. Hankkeen rahoittajina ovat toimineet EETU ry:n jäsenjärjestöt.

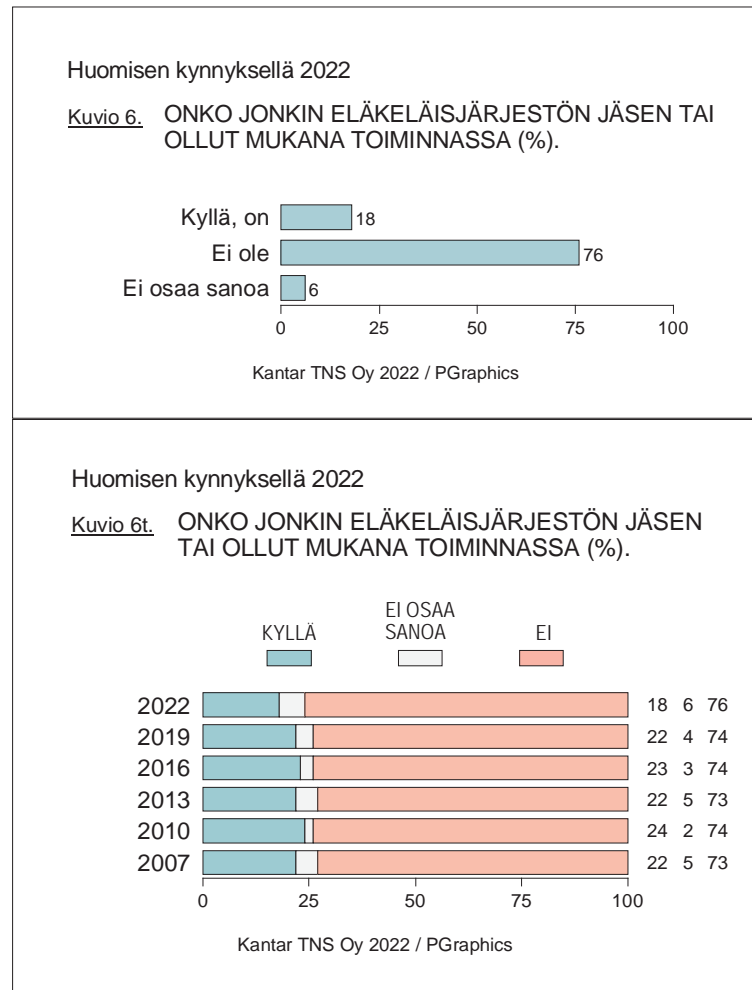
2. KOKEMUKSET ELÄKELÄISJÄRJESTÖISTÄ JA KIINNOSTUS OSALLISTUA

Vajaa viidennes 55-84-vuotiaista on ollut mukana eläkeläisjärjestöissä

Aluksi tarkastellaan, millaisia kokemuksia ikääntyvillä ja varttuneilla kansalaisilla on eläkeläisjärjestöistä. Tulosten mukaan 55–84-vuotiaista suomalaisista vain vajaa viidennes (18 %) on ollut mukana jonkin eläkeläisjärjestön jäsen tai sellaisen toiminnassa jossain elämänsä vaiheessa.

Eläkkeellä olevista runsas neljännes (26 %) ilmoittaa olevansa jonkin eläkeläisjärjestön jäsen tai, että on ollut mukana sellaisen toiminnassa. Eri ikäluokista eniten kokemuksia on 80-84-vuotiailla (41 %).

Tuloksen voi edelleen sanoa olevan samaa kokoluokkaa kuin aiemminkin. Joka tutkimuksessa viidesosa-vajaa neljäsosa on kertonut osallistumisestaan. Toisaalta tuore tulos on koko mittausajanjakson pienin.

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Kun muutoksia tarkastelee ikäluokittain, käy ilmi, että kaikkiin muihin paitsi vanhimpaan (80-84-vuotiaat) ikäryhmään kuuluvista pienempi osa kuin kolme vuotta sitten kertoo osallistuvansa eläkeläisjärjestöjen toimintaan.

80-84-vuotiaista täsmälleen yhtä suuri osa (41 %) kuin silloin totesi olevansa tai olleensa toiminnassa mukana.

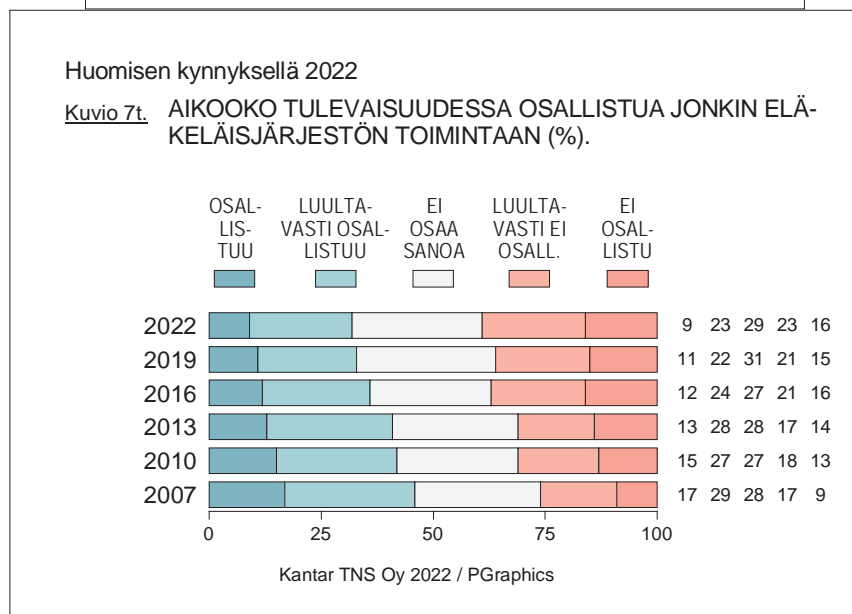
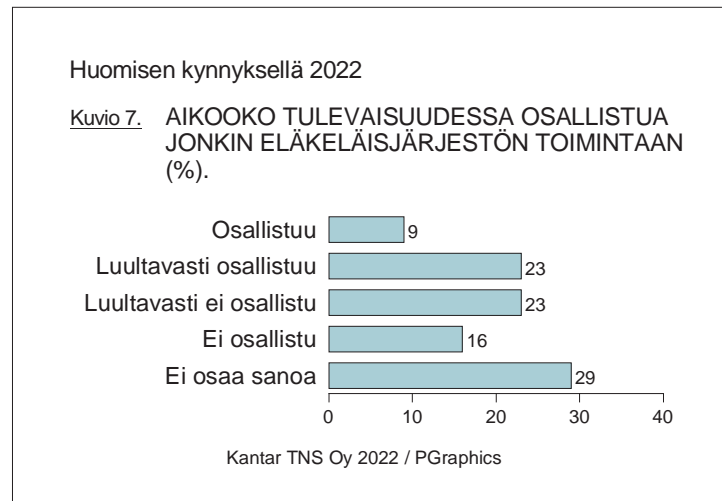
Joka kolmas saattaisi osallistua eläkeläisjärjestöjen toimintaan

Kiinnostusta eläkeläisjärjestöistä selvitettiin omassa kysymyksessään. Siinä vastaajien tehtävänä oli kertoa arvionsa osallistumisesta eläkeläisjärjestöjen toimintaan tulevaisuudessa.

Kaikista tutkimukseen osallistuneista yhdeksän prosenttia kertoi osallistuvansa varmasti. Mikäli edelliseen liittyy mukaan ne, jotka sanovat luultavasti osallistuvansa (23 %), muodostuu kokonaispotentiaaliksi 32 prosenttia. Tulokset kielivät siitä, että eläkeläisjärjestöillä on jonkinlaisia mahdollisuuksia saada lisää ikäihmisiä mukaan toimintaansa.

Toisaalta kun tarkastelee tuloksia pitemmällä aikavälillä, havaitsee, kuinka osallistumisaikheet ovat tendenssinomaisesti olleet hiipumaan päin. Varmasti osallistuvien osuus on vähentynyt vuodesta 2007 kahdeksalla prosenttiyksiköllä ja luultavasti osallistuvien kaudella.

Ei ole väärin sanoa, että eläkeläisjärjestöjen toimintaan ollaan aikaisempaa vähemmän innokkaita osallistumaan.

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Muutokset ovat aiemmin selittyneet pitkälti sillä, että kohderyhmään on noussut mukaan uusia ikäluokkia, joiden kiinnostus järjestöosallistumista kohtaan on ollut vähäisempää kuin heitä iäkkäämpien.

55-59-vuotiaista 34 ja 60-64-vuotiaista 36 prosenttia pitää todennäköisenä, että tulevaisuudessa osallistuu jonkin eläkeläisjärjestön toimintaan. Toisaalta vain harvat heistä (4 prosenttia kummastakin ikäluokasta) pitää varmana sitä, että osallistuu. Esimerkiksi 75-79-vuotiaista ja 80-84-vuotiaista 17 prosenttia ajattelee asiasta tällä tavalla. 65-69- (9 %) ja 70-79-vuotiaista (10 %) vastaava ajatus on joka kymmenennellä.

Keskimääräistä useampi maaseutumaisissa kunnissa asuva on kiinnostunut osallistumisesta. 11 prosenttia aikoo osallistua, 30 prosentin pitäessä sitä todennäköisenä. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla asuvista kuusi prosenttia sanoo osallistuvansa, 23 prosentin pitäessä sitä todennäköisenä.

3. MIELIPITEET PARHAASTA IÄSTÄ LIITYÄ ELÄKELÄISJÄRJESTÖÖN

Paras ikä liittyä olisi 60-64 tai 65-69 vuotta

Kun ikäluokkaan kuuluvilta kysyy, minkä ikäisenä olisi parasta liittyä eläkeläisjärjestöön, kovin selkeää vastausta ei välttämättä saa. Yleisimmin mainitaan, että paras ikä on 65-69-vuotta (30 %), mutta käytännössä yhtä moni (28 %) pitää 60-64-vuotta parhaana..

Näkemykset sopivasta liittymisiästä ovat muuttuneet. Nyt aiempaa selvästi harvempi kuin aiemmin ajattelee, että olisi hyvä liittyä jo ennen varsinaista eläkeikää.

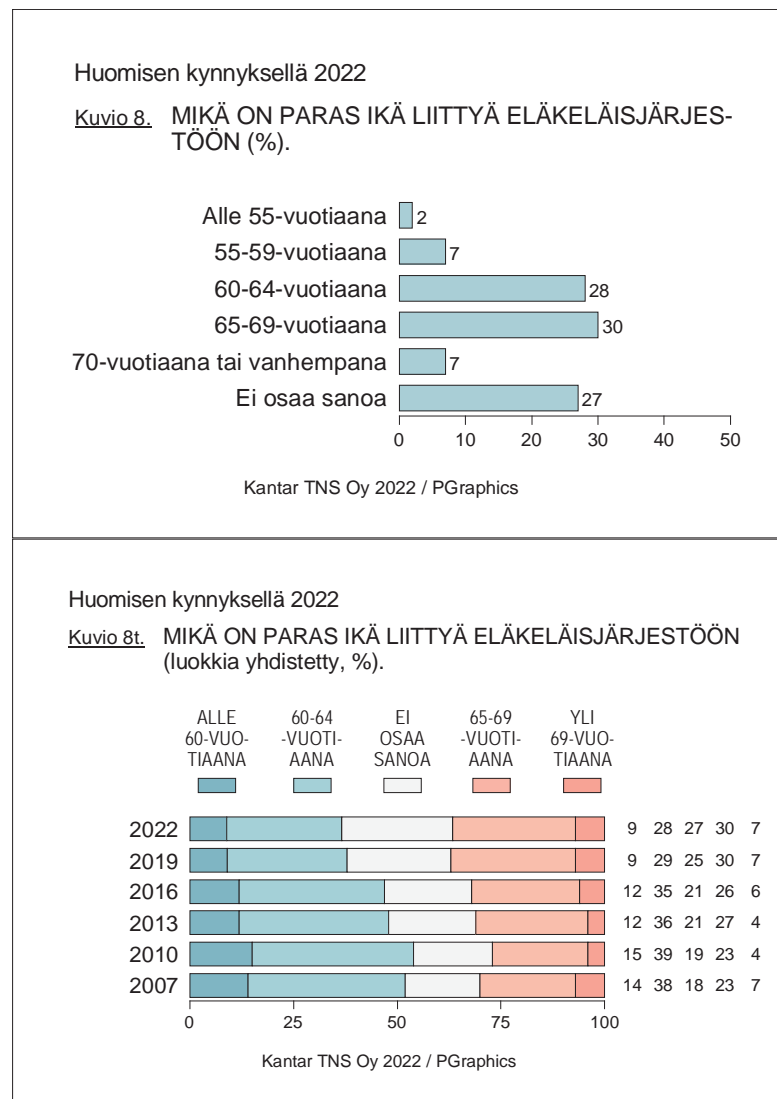
Esimerkiksi vuonna 2010 jopa enemmistö (54 %) kertoi, että jäseneksi olisi hyvä ryhtyä ennen 65-vuotispäivää. Nyt tätä mieltä on 16 prosenttiyksikköä harvempi eli 37 prosenttia.

Ikä on vain vähän yhteydessä käsityksiin. 44 prosenttia 80-84-vuotiaista katsoo, että parasta olisi liittyä jäseneksi jo alle 65-vuotiaana. 75-79-vuotiaistakin 41 prosenttia on samaa mieltä.

Runsas kolmasosa niin 55-59- (35 %) kuin 60-64-vuotiaistakin (36 %) on sitä mieltä, että mukaan kannattaa liittyä alle 65-vuotiaana. 65-69-vuotiaissa on suhteellisesti ottaen vähiten (30 %) tällä tavalla ajattelevia.

Pääkaupunkiseudulla asuvista heitä löytää keskimääräistä vähemmän, 27 prosenttia. Esimerkiksi maaseutumaisissa kunnissa asuvista jopa 42 prosenttia on sitä mieltä, että mukaan kannattaa lähteä jo ennen kuin täyttää 65 vuotta. Haja-asutusalueilla vielä tätäkin suurempi osa (44 %) on tätä mieltä.

Eniten koulutetuista keskimääräistä harvempi ajattelee, että järjestöön kannattaa liittyä ennen kuin täyttää 65 vuotta. Korkeakoulututkinnon suorittaneista tätä mieltä on 23 prosenttia, ammattikoulun käyneistä selvästi suurempi osa (44 %).

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

4. SUHTAUTUMINEN ELÄKELÄISJÄRJESTÖIHIN JA IKÄÄNTYNEITÄ KOSKEVIIN ASIOIHIN

Eläkeläisjärjestöt ovat tarpeellisia tulevaisuudessa, mutta voisivat olla ärhäkämpiä

Pelkistävä vastaus luvun laveaan otsikkokysymykseen saadaan laajasta eläkeläisjärjestöjen ”kokovartalokuvaa” hahmottavasta kysymyssarjasta. Siinä vastaajien tuli ottaa kantaa erilaisiin järjestöjä koskeviin luonnehdintoihin ja uudistusehdotuksiin.

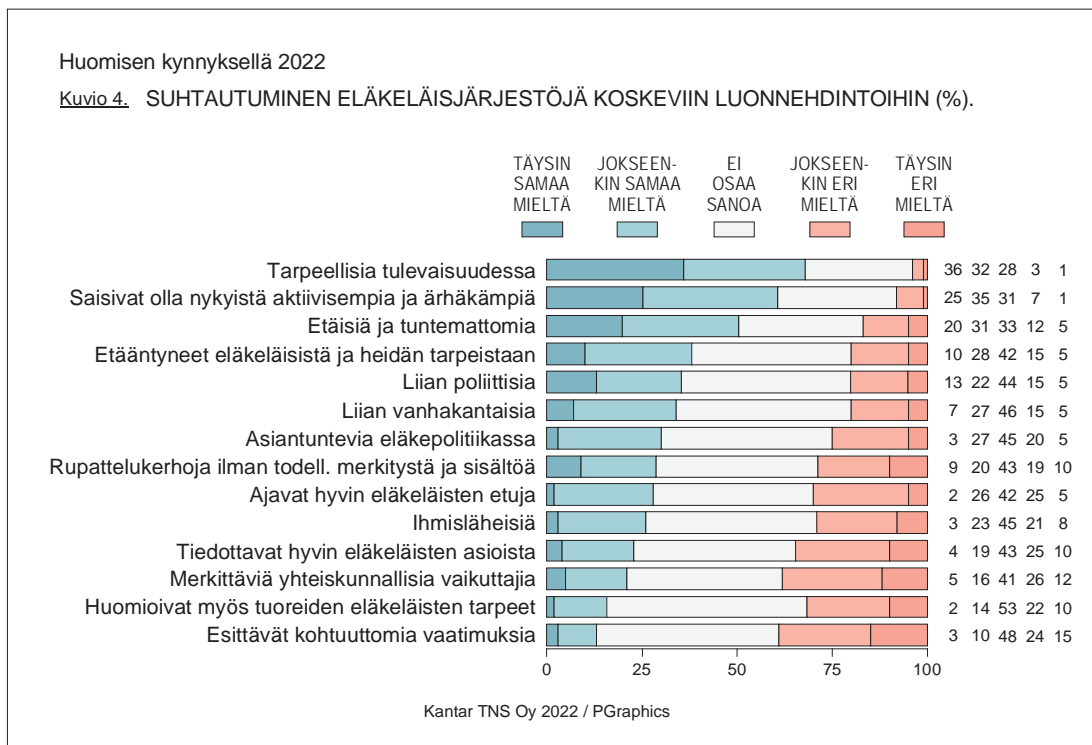
Yleiskuva tuloksista muodostuu eläkeläisjärjestöjen toimintaa arvostavaksi, mutta samalla osittain myös kriittiseksi.

Eläkeläisjärjestöt nähdään ennen muuta ”*tarpeellisiksi myös tulevaisuudessa*” iäkkäiden ihmisten hyvinvoinnin kannalta. Niiden ei ajatella esittävän kohtuuttomia vaatimuksia yhteiskunnassa.

Samaan hengenvetoon kuitenkin valtaosa vaatii järjestöiltä nykyistä enemmän aktiivisuutta ja ärhäkkyyttä edunvalvonnassa. Myös niiden kyky ajaa eläkeläisten etuja voisi monen mielestä olla parempi.

Jossain määrin eläkeläisjärjestöt siis koetaan kuitenkin liian ”hampaattomiksi”. Tämä näkyy myös siinä, että aika pieni osa arvioi järjestöjen olevan merkittäviä yhteiskunnallisia vaikuttajia. Kovin ihmisläheisiksikään niitä ei koeta. Suurempi osa ajattelee niiden etäännyneen eläkeisistä ja näiden tarpeista. Toisaalta niiden vaatimukset ovat melko harvan mielestä kohtuuttomia.

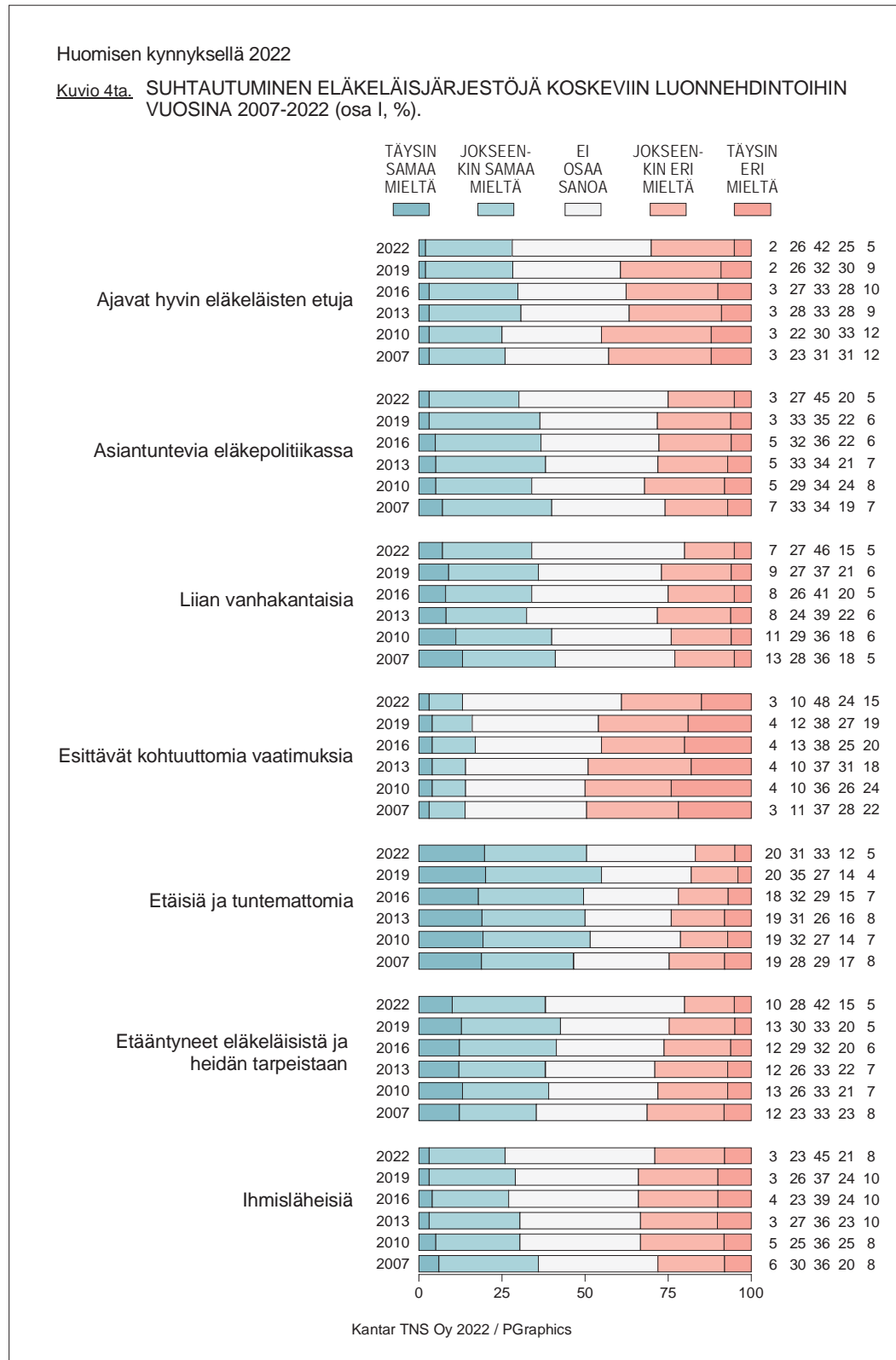
Moni kuitenkin kokee eläkeläisjärjestöjen jäävän etäisiksi ja tuntemattomiksi. Eräänlainen empiirinen todistus tälle on tuloksissa se, että ”pahimmillaan” joka toinen ei osaa arvioida niitä.

Muutokset mielikuvissa vuodesta 2019 ovat kuitenkin vähäisiä, eikä niiden perusteella voi vetää kovinkaan suoraviivaisia johtopäätöksiä siitä, että tilanne olisi oleellisesti heikentynyt. Näkemyseroista aikaisempaan voi puhua enintään oireellisina. Toisaalta on totta, että aiempaa useammalla on vaikeuksia arvioida eläkeläisjärjestöjen piirteitä.

Vailla mielipidettä olevien osuudet ovat matkan varrella kasvaneet pikku hiljaa. Nyt useampi kuin kertaakaan aiemmin kokee mahdolltomaksi arvioida, mitä ajatella eläkeläisjärjestöistä ja niihin mahdollisesti liittyvistä asioista.

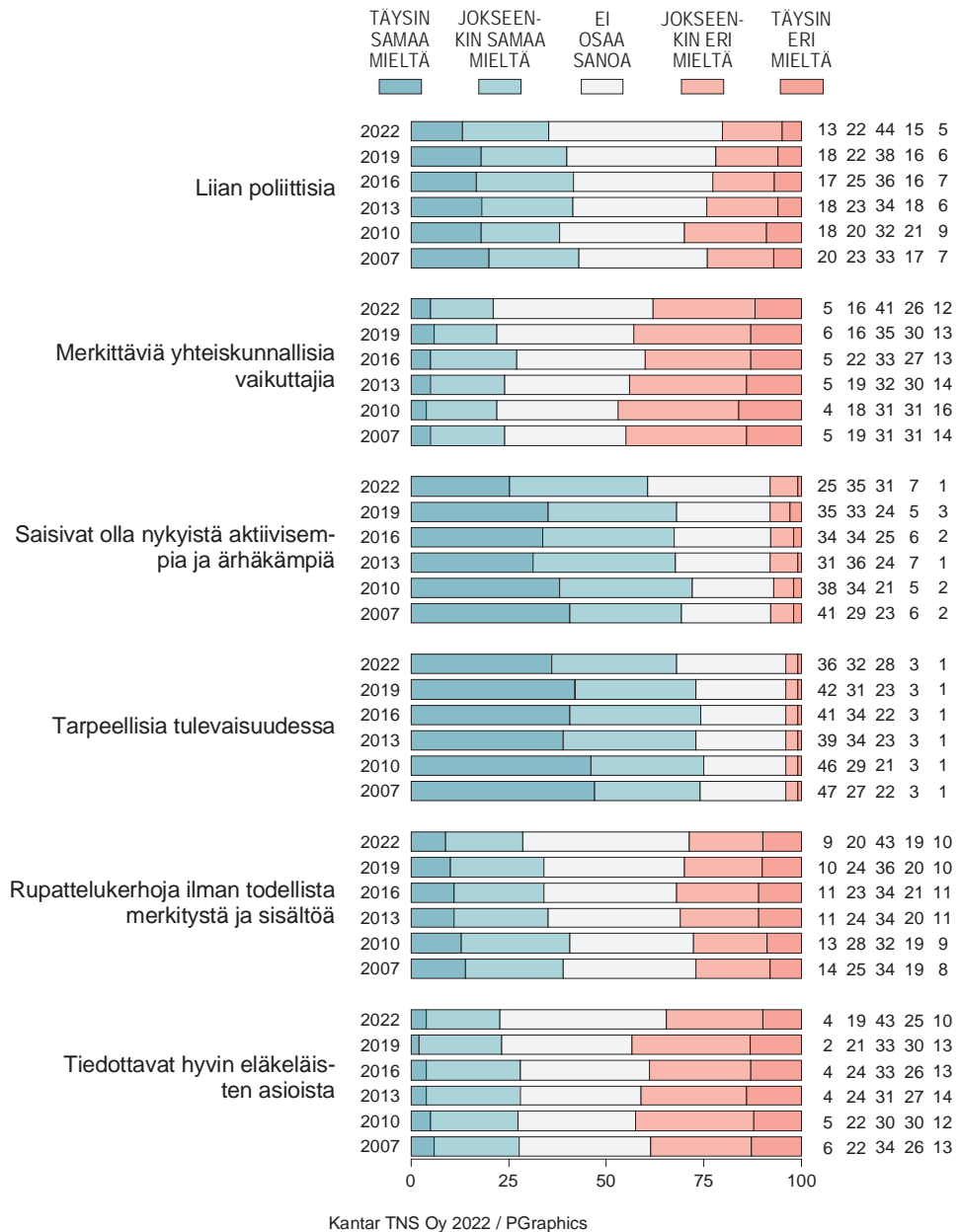
Edellä mainitusta huolimatta on silti todennäköistä, ettei suhtautuminen eläkeläisjärjestöihin kuitenkaan ole suuremmin muuttunut. Ainakin voi sanoa, että näkemys niiden tarpeellisuudesta, niiden ehdottomista vahvuuksista ja niihin liittyvistä kehittämistarpeista ovat edelleen koko lailla entiset.

* 2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 4tb. SUHTAUTUMINEN ELÄKELÄISJÄRJESTÖJÄ KOSKEVIIN LUONNEHDINTOIHIN VUOSINA 2007-2022 (osa II, %).

* 2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Eläkeläisjärjestöjen jäsenten kuva järjestöistä keskimääräistä myönteisempi

Varsinkin vähemmän muodollista koulutusta saaneet kokevat eläkeläisjärjestöjen etäännyneen eläkeläisistä ja heidän tarpeistaan.

Eri puolueiden kannattajista etenkin vasemmistoliittolaiset ja perussuomalaiset syyttävät eläkeläisjärjestöjä siitä. Ruotsalaisen kansanpuolueen kannattajista puolestaan löytää keskimääräistä selvästi enemmän niitä, jotka torjuvat ajatuksen järjestöjen etäännyntymisestä kohderyhmästään.

Eläkeläisjärjestöjen jäsenistä hieman suurempi osa kuin koko joukosta keskimäärin on kuitenkin havainnut sellaista. Toisaalta järjestöjen jäsenistä keskimääräistä selvästi useampi kieltää, että niin olisi tapahtunut.

Vähiten koulutetut ovat keskimääräistä useammin sitäkin mieltä, että eläkeläisjärjestöt ovat liian poliittisia.

Myös eräät perussuomalaiset osoittavat sormellaan eläkeläisjärjestöjä liiallisesta poliittisuudesta. Vasemmistoliiton kannattajista sekä keskustalaisista keskimääräistä useampi tapaa olla asiasta toista mieltä.

Eläkeläisjärjestöjen jäsenistä löytää molempia näkemyksiä. Hieman enemmän heissä on kuitenkin mukana niitä, joiden mielestä politiikkaa on toiminnassa turhan paljon.

Järjestöjen toimintaan osallistuvat jäsenet ovat keskimääräistä vakuuttuneempia siitä, että ne ajavat hyvin eläkeläisten etuja. Suurempi osa jäsenistä kuin muista on myös sitä mieltä, että eläkeläisjärjestöt ovat merkittäviä yhteiskunnallisia vaikuttajia.

Siitä jäsenistönkin mielipiteet kuitenkin jakaantuvat kahtia puolesta ja vastaan. Niitä, jotka uskovat järjestöjen olevan yhteiskunnallisesti merkittäviä on osapuilleen yhtä paljon kuin sellaisia, jotka ovat omaksuneet asiasta päinvastaisen mielipiteen.

Kun yleisesti vertaa eläkeläisjärjestöissä mukana olleiden ja muiden vastaajien näkemyksiä yleensä, ilmenee mielikuvissa tasoero. Eläkeläisjärjestöissä mukana olleet näkevät niiden asiat usein myönteisemmässä valossa.

Järjestöjen ulkopuolella olevat ovat varovaisempia lausunnoissaan, etenkin myönteisissä. Negatiivisiin luonnehdintoihin he suhtautuvat kutakuinkin samalla tavoin kuin ne, joilla on kokemusta eläkeläisjärjestöistä.

Tuloksista käy ilmi myös se, että monet eläkejärjestöjen toiminnassa mukana olleet toivovat tiettyjä parannuksia yhtä usein kuin muutkin.

Hyvä esimerkki sellaisesta on vaikkapa se, kuinka sekä jäsenet että järjestöjen ulkopuolella olevat jakavat yhtä vahvasti toiveen siitä, että järjestöt olisivat nykyistä aktiivisempia ja ärhäkämpiä.

Tätä toivoo myös keskimääräistä useampi vasemmistoliittolainen.

Jo edellä oli havaittavissa, että RKP:n kannattajat suhtautuivat käsiteltyihin eläkejärjestöjä koskeneisiin yksityiskohtiin keskimääräistä selvästi positiivisemmin.

Heistä suurempi osa kuin muiden puolueiden kannattajista uskoo myös eläkeläisjärjestöjen ajavan hyvin eläkeläisten etuja. Sama ajatus on myös erällä keskustalaisilla.

Silti on todettava, että näkemykset järjestöjen kyvystä ajaa eläkeläisten etuja vaihtelevat suuresti, eikä sosioekonomisilla tekijöillä näytä olevan suurempaa yhteyttä ajattelutapoihin.

Suomen- ja ruotsinkielisten näkemykset ovat pääosin samankaltaisia. Tiettyjä vähäisiä erojakin löytyy. Kokonaisuudessaan ruotsinkieliset tuntuvat suhtautuvan eläkeläisjärjestöihin hieman myönteisemmin kuin suomenkieliset.

Ruotsinkielisistä harvempi kuin suomenkielisistä esim. pitää järjestöjä etäisinä ja tuntemattomina. Ruotsinkielisistä useampi kuin suomenkielisistä puolestaan uskoo järjestöjen ajavan hyvin eläkeläisten etuja tai ajattelee niiden olevan ihmisläheisiä.

Niitä, jotka kaipaavat toimintaan ärhäkkyyttä pitäisi olla nykyistä enemmän, löytää yhtä paljon niin ruotsin- kuin suomenkielisistäkin.

Enemmistö useamman eläkeläisjärjestön kannalla

Enemmistön mielestä useampi eläkeläisjärjestö on hyvä asia, koska eläkeläisten tarpeet ovat erilaisia. Kaikkiaan 61 prosenttia tutkimukseen osallistuneista on tätä mieltä. Joka neljäs (23 %) ajattelee asiasta toisella tavalla.

Melkein kaksi viidestä (38 %) tutkimukseen osallistuneesta sanoi suoraan, että eläkeläisten asioiden hoitamiseen riittäisi yksi eläkeläisjärjestö. Jonkin verran useampi (46 %) totesi olevansa tästä asiasta eri mieltä.

Kuluneen kolmen vuoden aikana ajatukset ovat hieman muuttuneet. Aavistuksen verran useampi kuin silloin on nyt sitä mieltä, että useampi järjestö on hyvästä. Vastaavasti niiden osuus, joiden mielestä yhdelläkin järjestöllä pärjättäisiin hyvin, on edelleen pienentynyt jonkin verran.

Kysymyksenasettelu ei tarjoa vastausta sille, mikä olisi sopiva eläkeläisjärjestöjen määrä. Se kuitenkin antaa oikeutuksen sille, että niitä on useampia.

Eläkeläisjärjestön jäsenyys ei vaikuta käsityksiin, koulutetuimmat useamman järjestön kannalla

Tulosten tarkasteleminen taustamuuttujien suhteen paljastaa, että eläkeläisjärjestöjen jäsenten ja niiden ulkopuolella olevien käsitykset järjestöjen sopivasta määrästä ovat hyvin samankaltaiset. Eroja niistä ei juurikaan löydy.

Miehistä useampi kuin naisista kuitenkin ajattelee, että eläkeläisten asioiden hoitamiseen riittää yksi eläkeläisjärjestö.

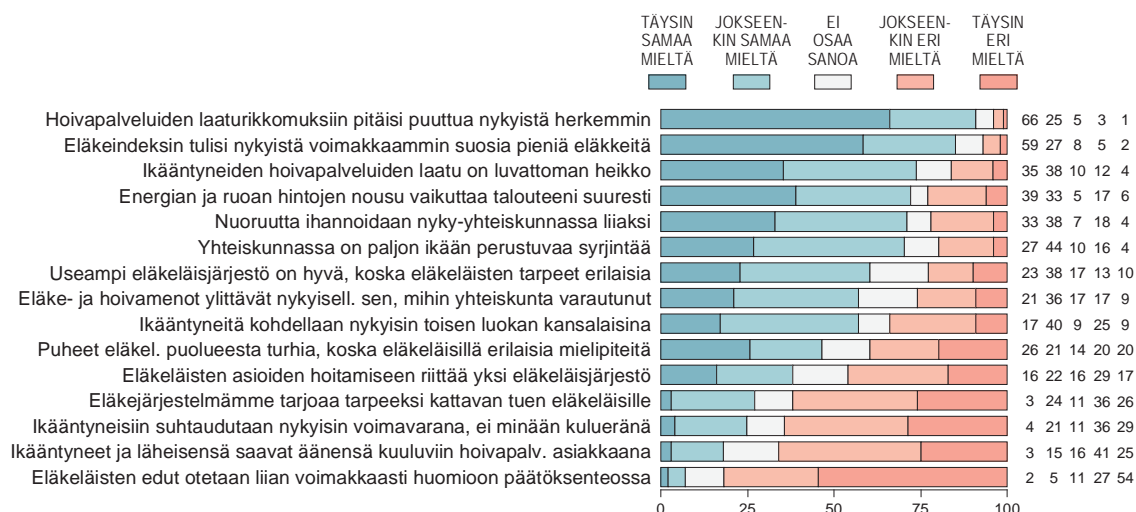
Alle 60-vuotiaat ovat vahvasti tätä ajatusta vastaan. Heistä keskimääräistä useampi on sitä mieltä, että useampi eläkeläisjärjestö on hyvä asia. Eläkeläisten tarpeet kun ovat erilaisia. Tätä mieltä on myös keskimääräistä hieman useampi 60-64-vuotias.

Myös koulutustausta jakaa hieman käsityksiä. Eniten koulutetut ovat muusta joukosta poikkeava ryhmä. Heistä keskimääräistä useampi nimittäin pitää hyvänä ajatuksena sitä, että järjestöjä on enemmän.

Vastaavasti keskimääräistä harvempi korkeakoulutettu on sitä mieltä, että eläkeläisten asioiden hoitamiseen ei tarvittaisi enempää kuin yksi järjestö.

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1. SUHTAUTUMINEN ELÄKELÄISIÄ JA ELÄKELÄISJÄRJESTÖJÄ KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (tekstejä osin lyhennetty, %).

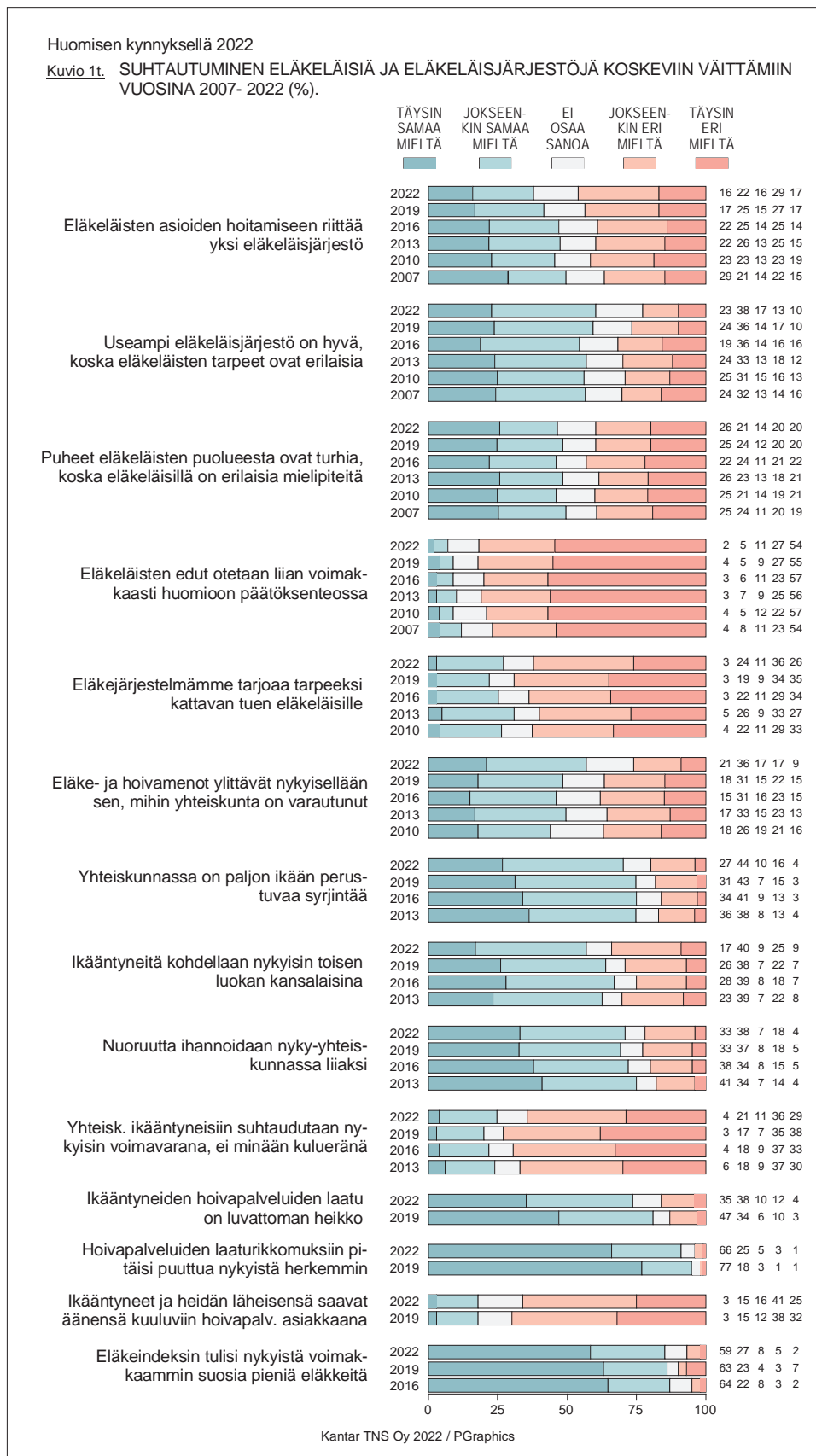

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Ikääntyneet kokevat olevansa toisen luokan kansalaisia

Valtaosa (81 %) ikääntyvistä ja ikääntyneistä torjuu ajatuksen, että eläkeläisten edut otettaisiin liian voimakkaasti huomioon päätöksenteossa.

Tämä tulos kertoo osaltaan siitä, että ikääntyvien äänen pitäisi kuulua voimakkaammin yhteiskunnallisessa päätöksenteossa. Sama asia nousi esiin jo aiemmin, kun 55-84-vuotiaiden havaittiin odottavan eläkeläisjärjestöiltä hieman ärhäkämpää otetta edunvalvonnassa.

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Enemmistö (57 %) arvioi, että ikääntyneitä kohdellaan nykyisin toisen luokan kansalaisina. Vieläkin useampi (71 %) uskoo, että yhteiskunnassamme on paljon ikään perustuvaa syrjintää. Yhtä moni (71 %) prosenttia on lisäksi sitä mieltä, että nuoruutta ihannoidaan nyky-yhteiskunnassa liiaksi.

Kaksi vastaajaa kolmesta (65 %) ei kuitenkaan voi yhtyä väitteeseen, jonka mukaan ikääntyneisiin suhtaudutaan nykyisin enemmän voimavarana, ei minään kulueränä.

Vain joka neljäs (27 %) uskoo, että eläkejärjestelmämme tarjoaa tarpeeksi kattavan tuen eläkeläisille. Edellisessä tutkimuksessa tehtiin tässä suhteessa pohjanoteeraus. Tuore tulos on viisi prosenttiyksikköä parempi.

Taloudellista tilannetta vaikeuttaa sekin, että energian ja ruoan hintojen nousu vaikuttaa valtaosan talouteen suuresti. 72 prosenttia on tätä mieltä.

Lisäksi nyt suurempi osa kuin kertaakaan aikaisemmin ajattelee tällä hetkellä, että eläke- ja hoivamenot ylittävät sen, mihin yhteiskunta on varautunut. Enemmistö (57 %) on tätä mieltä.

Yhtä lailla enemmistö uskoo edelleen, että nyky-yhteiskunta ihannoi liiaksi nuoruutta. Toisaalta hieman useampi kuin kolme vuotta sitten ajattelee yhteiskunnan suhtautuvan ikääntyneisiin voimavarana, ei kulueränä. Valitettavasti melkoinen enemmistö (65 %) ei edelleenkään näe perusteita tällaiselle ajattelulle.

Ikääntyneiden hoivapalvelut puhuttavat ja huolestuttavat

Viime vuosina on puhuttu ikäihmisten hoivapalveluista ja niiden laadussa havaituista puutteellisuuksista.

Kolme väittämää mittasi aiheeseen liittyviä käsityksiä. Ne olivat myös väittämiä, joissa tutkimukseen osallistuneiden yksimielisyys oli mittavaa.

Valtaenemmistö, 91 prosenttia, oli sitä mieltä, että hoivapalveluiden laaturikkomuksiin pitäisi puuttua nykyistä herkemmin. Kaksi kolmesta (66 %) oli täysin tätä mieltä. 73 prosenttia puolestaan totesi, että ikääntyneiden hoivapalveluiden laatu on luvattoman heikko.

Vain 18 prosenttia uskoo ikääntyneiden ja heidän läheistensä saavat äänensä kuuluviin hoivapalveluiden asiakkaana. 66 prosenttia pitää sitä epätodennäköisenä.

Eläkeindeksin pitäisi suosia voimakkaammin pieniä eläkkeitä

Yksimielisyys oli vahva myös silloin, kun esitettiin väite, että eläkeindeksin tulisi nykyistä voimakkaammin suosia pieniä eläkkeitä.

Täysin samaa mieltä olevia löytyi 59 prosenttia, 27 prosentin kerrottua olevansa väitetyn kanssa jokseenkin samaa mieltä.

Kun nämä yhdistää, havaitsee useamman kuin neljän 55-84-vuotiaan viidestä (84 %) antavan vahvan suosituksensa sille, että pienet eläkkeet saisivat suuremman sijan indeksissä.

Mielipide-eroja eri vastaajaryhmien välille syntyi lähinnä vain siinä, oltiin vaikeasti tai helposti samaa mieltä.

Jokseenkin samaa mieltä olevien osuus oli keskimääräistä suurempi silloin, kun vastaajana oli työelämässä johtajana tai ylempänä toimihenkilönä työskennellyt, yliopisto- tai korkeakoulututkinnon suorittanut, kokoomuslainen, RKP:n tai KD:n kannattaja.

Muissa vastaajaryhmissä valittiin useammin vaihtoehto täysin samaa mieltä.

5. LUOTTAMUS ERI TAHOIHIN ELÄKEASIOITA KOSKEVISSA ASIOISSA

Kansaneläkelaitokseen luotetaan eniten eläkeasioissa

Tutkimukseen osallistuneet saivat arvioida kaikkiaan kahdeksaa eri instituutiota ja kertoa, missä määrin he tuntevat luottamusta niitä kohtaan eläkeasioissa.

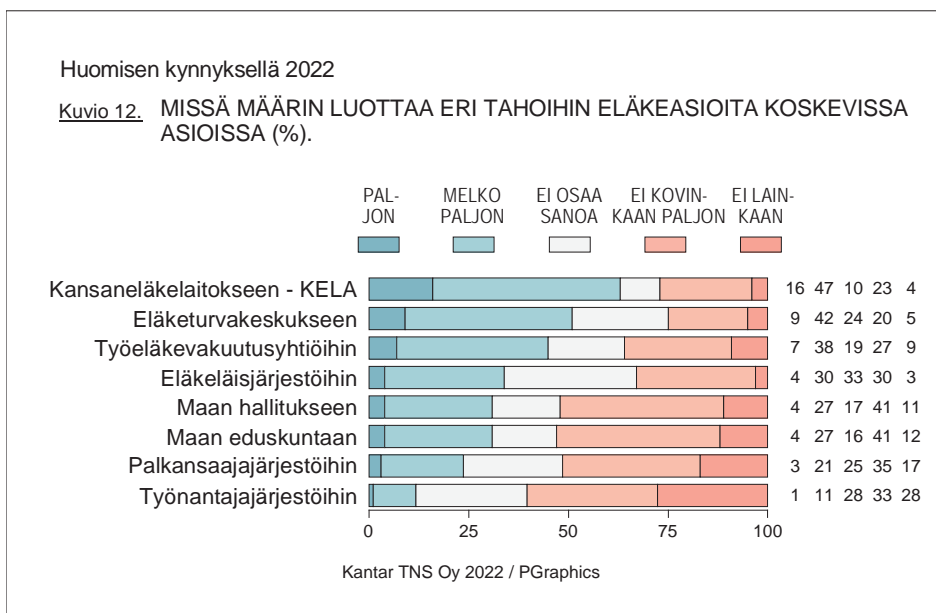
Suurin osa kertoi luottavansa kansaneläkelaitokseen eli Kelaan. 16 prosenttia luottaa siihen paljon ja 47 prosenttia melko paljon. Yhteensä Kelaan luottaa siten eläkeasioissa 63 prosenttia.

Kelaan kohdistuu enemmän luottamusta kuin muihin tahoihin. Muista instituutioista enemmistö luottaa Eläketurvakeskukseen (51 %). Myös työeläkevakuutusyhtiöt (45 %) nauttivat keskimääräistä suurempaa luottamusta.

Joka kolmas luottaa eläkeläisjärjestöihin (34 %). Käytännössä yhtä moni (33 %) on kuitenkin niitä kohtaan joko kokonaan vailla luottamusta tai luottaa niihin vain hiukan.

Työnantajajärjestöt muodostavat eläkeasioissa vähiten luottamusta herättävän instituution. Myös palkansaajajärjestöihin kohdentuu runsaasti epäluottamusta. Enemmistö 55-84-vuotiaista ei näytä luottavan niihin eläkeasioissa. Niihin luotetaan kuitenkin hieman enemmän kuin työnantajajärjestöihin.

Enemmistö suhtautuu kriittisesti myös maamme hallitukseen ja eduskuntaan ainakin silloin kun kyse on eläkeasioista.

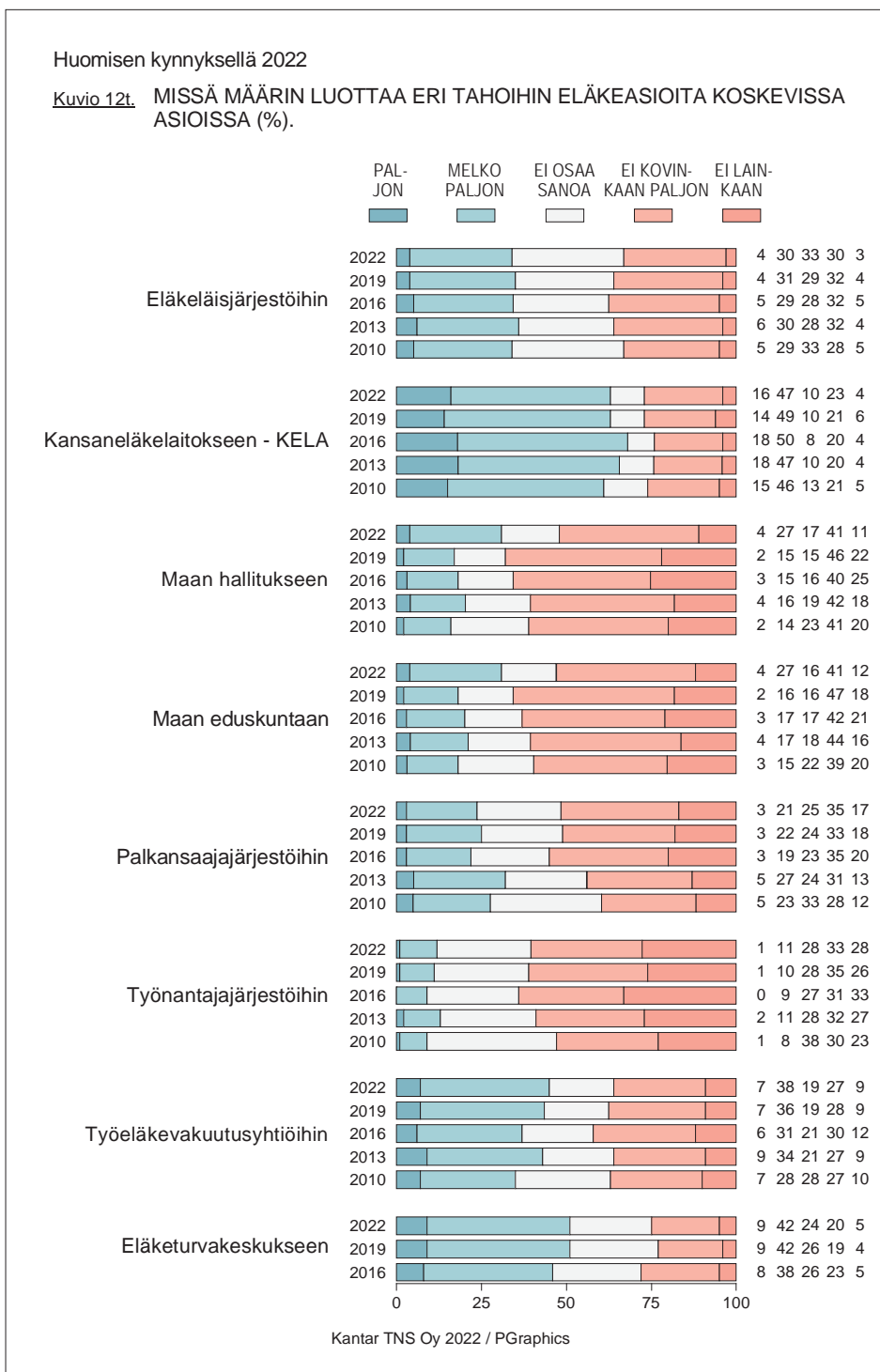
Nykyhallitus ja eduskunta herättävät edeltäjiään enemmän luottamusta eläkeasioissa, muut muutokset olemattomia

Instituutioihin kohdistettu luottamus on muuttunut vain hiukan. Esim. eläkeläisjärjestöistä ajatellaan käytännössä samalla tavalla kuin kolme vuotta sitten.

Esimerkiksi Eläketurvakeskus nauttii nyt prosenttiyksiköllään yhtä monen luottamusta kuin silloin, samoin Kansaneläkelaitos. Työnantaja- ja palkansaaja- sekä eläkeläisjärjestöjen osalta voidaan samassa yhteydessä kirjata muutoksen suuruudeksi yksi prosenttiyksikkö. Työeläkevakuutusyhtiöihin luottaa nyt kaksi prosenttiyksikköä useampi.

Myös pitemmän aikavälin muutokset ovat vähäisiä. Vuonna 2016, kun Kelan luottamus oli korkeimmillaan, siihen luotti 68 prosenttia eli viisi prosenttiyksikköä useampi kuin nyt.

Vastaavasti palkansaajajärjestöt nauttivat vuonna 2013 kahdeksan prosenttiyksikköä useamman (32 %) luottamusta kuin tällä hetkellä.

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Sekä maamme hallitus että eduskunta muodostavat poikkeuksen edellä mainittuun. Ne herättävät luottamusta useammassa 55-84-vuotiaassa kuin edeltäjänsä.

Nykyhallitukseen luottaa 14 prosenttiyksikköä useampi kuin vuonna 2019 vallassa olleeseen. Nykyinen eduskunta puolestaan on luottamuksen arvoinen 13 prosenttiyksikköä useamman mielestä.

Luottamus eläkeläisjärjestöihin eläkkeitä koskeissa asioissa on keskimäärää suurempaa 50-59-vuotiaiden (44 %) keskuudessa. Myös RKP:n, KD:n, vasemmistoliiton sekä keskustan kannattajat luottavat niihin keskimääräistä enemmän.

Kriittisimmin eläkeläisjärjestöihin suhtautuvat ne, jotka työelämässä mukana ollessaan toimivat yrittäjänä tai työskentelivät johtavassa asemassa.

Melkein joka toinen (48 %) eläkeläisjärjestöissä mukana oleva tai ollut luottaa niihin. Luottamus järjestöihin on jäsenistön keskuudessa hieman heikentynyt kolmessa vuodessa. Silti eläkeläisjärjestöjen toiminnassa mukana olleet tai olevat luottavat tällä hetkellä eläkeasioissa enemmän ainoastaan kansaneläkelaitokseen.

6. SUURIMMAT IÄKKÄIDEN IHMISTEN ONGELMAT NYT JA 10 VUODEN KULUTTUA

Eläkkeiden pienuus ja sitä seuraavat taloudelliset ongelmat ovat suurimmaksi koetut ongelmat

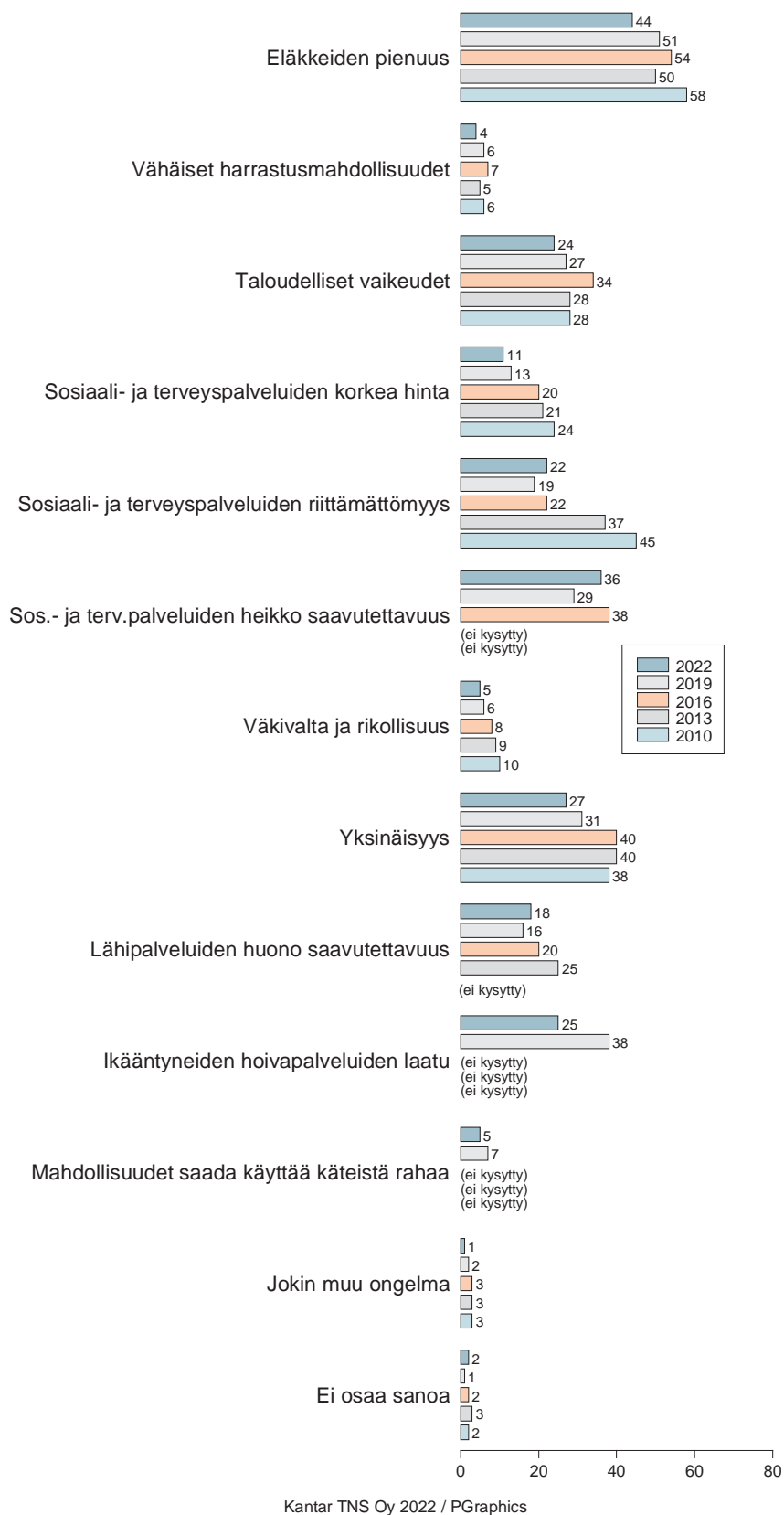
Omassa kysymyksessään selvitettiin vastaajien näkemyksiä iäkkäiden ihmisten suurimmista ongelmista tämän päivän Suomessa. Heitä pyydettiin valitsemaan kaksi suurinta ongelmaa 12 asiaa sisältävältä listalta.

Eläkkeiden pienuus nousee selvästi suurimmaksi tämän päivän harmin aiheeksi. Tämä asia on 44 prosentin mielestä ongelma. Sosiaali- ja terveystaloudellisten palveluiden saatavuus on toiseksi suurin probleema. Sen mainitsi 36 prosenttia tutkimukseen osallistuneista. 22 prosenttia pitää sosiaali- ja terveystaloudellisia palveluita riittämättöminä.

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 2at. SUURIMMAT IÄKKÄIDEN IHMISTEN ONGELMAT TÄMÄN PÄIVÄN SUOMESSA (kuuluu kahden suurimman joukkoon; tutkimuksille yhteiset mittarit, viisi viimeistä mittausta; %).

* 2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Myös yksinäisyys lukeutuu ikäihmisten ongelmallisimpiin asioihin. 27 prosenttia mainitsi sen. Ikääntyneiden hoivapalveluiden laatu (25 %) sekä taloudelliset vaikeudet (24 %) ovat muut suurimmiksi koetut pulmat.

Melkein joka viides (18 %) pitää lähipalveluiden saavutettavuutta niin huonona, että siitä aiheutuu ikäihmisille ongelmia. 12 prosentilla on sama ajatus yksityisen sairaanhoidon Kela-korvausten leikkauksesta ja 11 prosentilla sosiaali- ja terveystalouden korkeasta hinnasta.

Väkivalta ja rikollisuus (5 %), mahdollisuudet käyttää käteistä rahaa (5 %) tai vähäiset harrastusmahdollisuudet (4 %) tuottavat ikäihmisille ongelmia vain muutaman mielestä.

Huolimatta siitä, että eläkkeiden pienuus on 55-84-vuotiaiden mielestä selvä ongelma, se koetaan sellaiseksi vähäisemmässä määrin kuin vielä runsas kymmenen vuotta sitten.

Nyt 14 prosenttiyksikköä harvempi kuin vuonna 2010 ajattelee eläkkeiden pienuuden muodostavan ongelman ikäihmisille. Jos tuoretta tulosta vertaa vuonna 2007 mitattuun, ero on vielä suurempi (18 %-yksikköä). Silloin peräti 62 prosenttia näki asian muodostavan ongelman.

Nyt itse asiassa ensimmäistä kertaa enemmistö ei ajattele niin.

Taloudelliset vaikeudet ja yksinäisyyskään eivät nousseet nyt aivan yhtä vahvasti esiin kuin aikaisemmin. Saman voi todeta ikääntyneiden hoivapalveluiden laadusta. Peräti 11 prosenttiyksikköä harvempi kuin 2019 pitää tällä hetkellä niiden tilaa merkittävänä ikäihmisten ongelmana tämän päivän Suomessa.

Eläkkeiden pienuus on ongelmallinen asia varsinkin vähemmän koulutettujen, maatalousyrittäjien, työntekijöiden ja työttömien mielestä.

Esim. korkeakoulututkinnon suorittaneista vain 18 prosenttia ajattelee asiasta samalla tavalla, johtavassa asemassa työskentelevistä tai työskennelleistä 24 ja ylemmistä toimihenkilöstä 20 prosenttia.

Suurimpien puolueiden kannattajista, perussuomalaiset murehtivat eniten eläkkeiden pienuutta, kokoomuslaiset kaikkein vähiten.

Kristillisdemokraateista suurempi osa kuin muista (34 %) näkee hoivapalveluiden laadussa ongelmia. RKP:n kannattajista samaa mieltä on vain vajaa viidennes (19 %).

Taloudelliset ongelmat ja palvelut herättävät huolta tulevaisuudessa

Kun vastaajilta pyydettiin näkemystä suurimmista ongelmista 10 vuoden kuluttua, selkeästi yliveraista pulmaa ei noussut esiin. Tätä voi ajatella niin, että ikääntyvät arvioivat tulevaisuudessa olevan monia kipeitä asioita, joista pitäisi selviytyä.

Silti voi todeta, että eläkkeiden pienuuden ja taloudellisten vaikeuksien arvellaan olevan suurimmat ongelmat kymmenenkin vuoden kuluttua. Pienet eläkkeet johtavat taloudellisiin ongelmiin. Tulos kertookin siitä, että osa ikääntyvistä on huolissaan siitä, että eläkkeet eivät riitä säälliseen elämiseen kymmenen vuoden kuluttua.

Ikääntyneiden hoivapalveluiden laadun lisäksi sosiaali- ja terveystaloudet mietityttävät joitakuita. Murheena ovat yhtä lailla niiden riittämättömyys kuin saavutettavuus.

Ajatukset ja arviot tulevaisuuden mukanaan tuomista ongelmista ovat muuttuneet varsin vähän vuosien varrella.

Aiempaa useampi mainitsi sosiaali- ja terveystalouden riittämättömyyden sekä ikääntyneiden hoivapalveluiden laadun. Silti voi todeta, että vaikka samat asiat kuin aiemminkin mietityttävät edelleen, mikään niistä ei kuitenkaan huolestuta aiempaa merkittävästi useampaa.

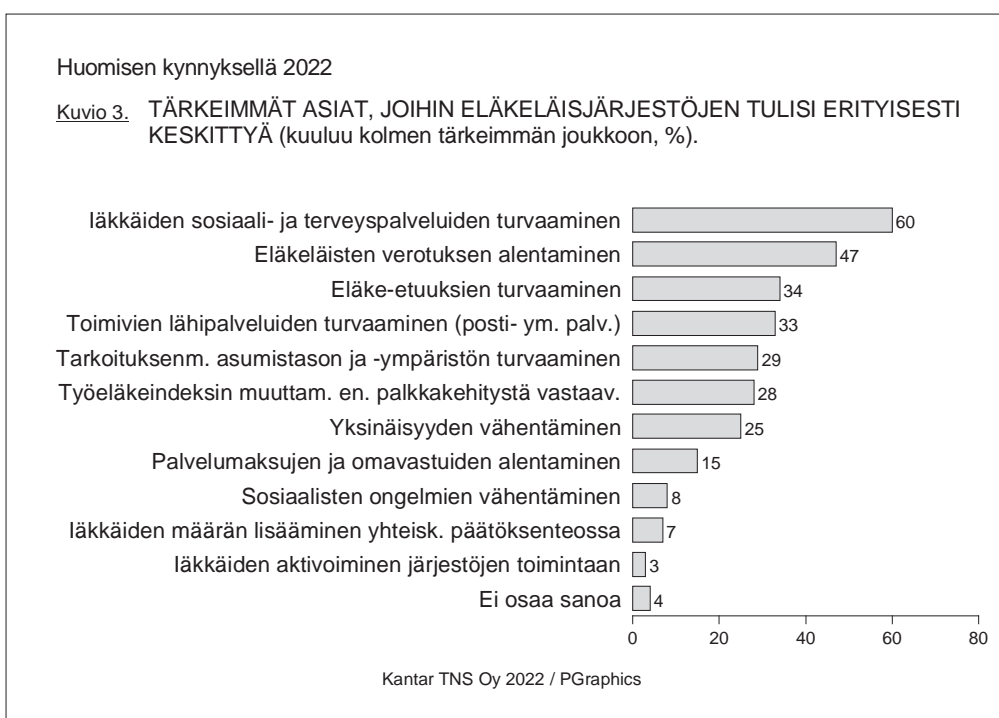
7. NÄKEMYKSET ELÄKELÄISJÄRJESTÖJEN TÄRKEISTÄ TEHTÄVÄALUEISTA JA JÄSEN- EDUISTA

lääkäiden sosiaali- ja terveyspalveluiden turvaaminen tärkein tehtävä

Vastaajat ottivat myös kantaa siihen, mitkä ovat ne kaikkein tärkeimmät asiat, joihin eläkeläisjärjestöjen tulisi erityisesti keskittyä toiminnassaan.

lääkäiden sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen osoittautui jälleen sellaiseksi. Kaikkiaan 60 prosenttia tutkimukseen osallistuneista nosti sen kolmen keskeisimmän tehtäväalueen joukkoon.

Eläkeläisten verotuksen alentaminen (47 %) ja heidän eläke-etuksiensa turvaaminen (34 %) ovat 55-84-vuotiaiden mielestä toiseksi ja kolmanneksi tärkeimmät eläkeläisjärjestöjen tehtävät jatkossa.

Toimivien lähipalveluiden ja tarkoituksenmukaisen asumistason ja -ympäristön turvaaminen sekä työeläkeindeksin muuttaminen enemmän palkkakehitystä vastaavaksi ovat asiat, joihin eläkeläisjärjestöjen toivotaan vaikuttavan seuraavaksi eniten. Neljäsosa – kolmasosa tutkimukseen osallistuneista on tätä mieltä.

Joka neljäs toivoo eläkeläisjärjestöiltä aktiivista otetta myös pyrkimyksissä vähentää yksinäisyyttä.

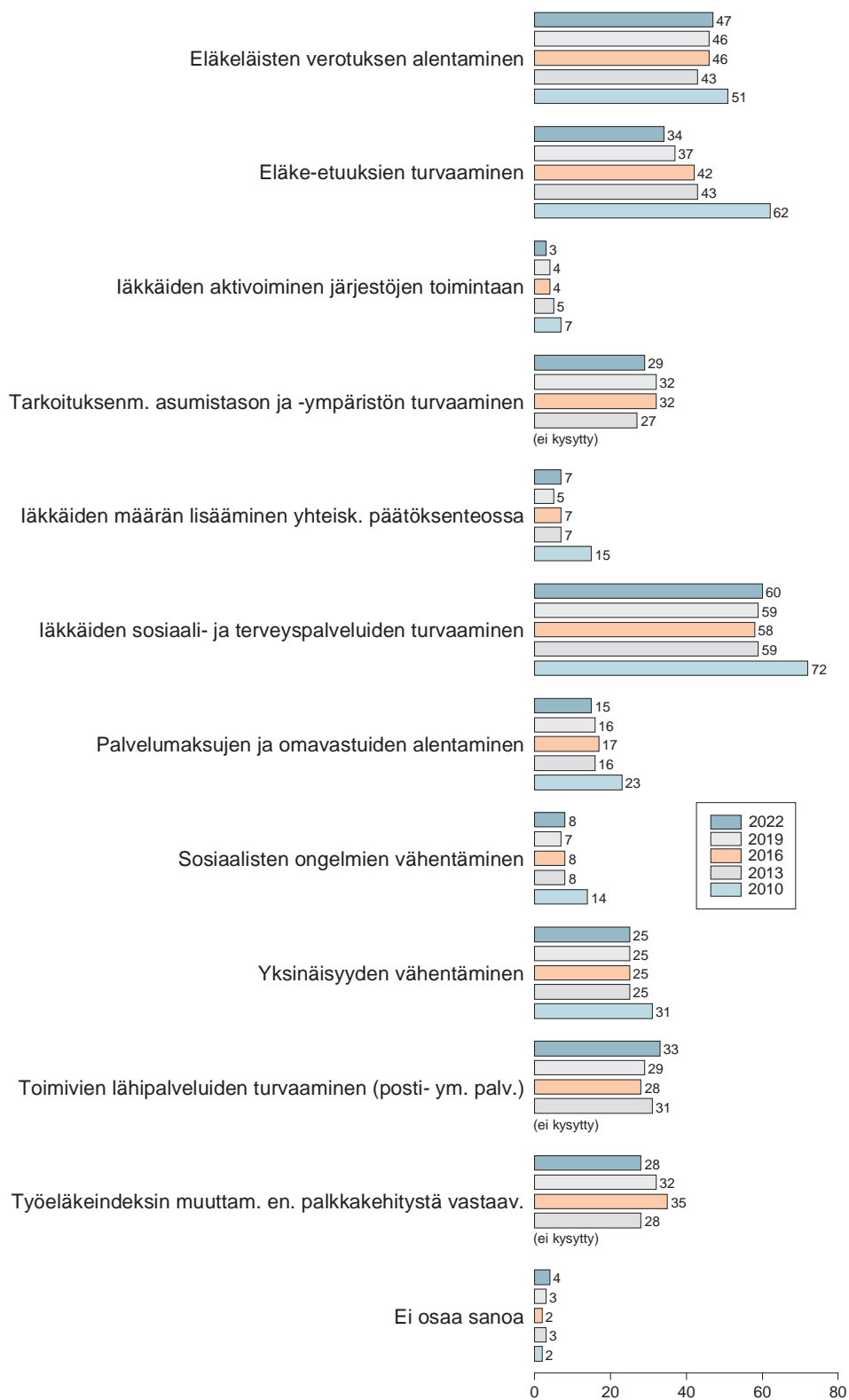
Muut asiat kuten palvelumaksujen ja omavastuiden alentaminen, sosiaalisten ongelmien vähentäminen, iäkkäiden määrän lisääminen yhteiskunnallisessa päätöksenteossa tai iäkkäiden aktivoiminen järjestöjen toimintaan ovat selvästi harvempien mielestä keskeisiä eläkeläisjärjestöjen tehtäviä.

Mielipiteet ovat muuttuneet kuluneen kolmen vuoden aikana vain vähän jos lainkaan. Oireellisista eroista voi kuitenkin todeta sen, että nyt neljä prosenttiyksikköä useampi kuin silloin patistelee eläkeläisjärjestöjä turvaamaan toimivat lähipalvelut.

Neljä prosenttiyksikköä harvempi kuin kolme vuotta sitten puolestaan vaatii eläkeläisjärjestöiltä toimia työeläkeindeksin muuttamiseksi enemmän palkkakehitystä vastaavaksi.

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 3t. TÄRKEIMMÄT ASIAT, JOIHIN ELÄKELÄISJÄRJESTÖJEN TULISI ERITYISESTI KESKITTYYÄ (kuuluu kolmen tärkeimmän joukkoon, %).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Ikääntyneimmät odottavat sosiaali- ja terveyspalveluiden turvaamista sekä toimivia lähipalveluita

Kun tuloksia tarkastellaan iän mukaan käy ilmi, että sosiaali- ja terveyspalvelujen turvaaminen on ykkösasia käytännössä kaikille ikäluokille.

Nuorimmat vastaajat painottavat yksinäisyyden vähentämistä enemmän kuin ikääntyneemmät. 55-59-vuotiaista asiaa korostaa 40 prosenttia, 75-vuotiaista ja iäkkäämmistä ainoastaan 13 prosenttia.

Tulos tukee sitä aiemmin havaittua johtopäätöstä, että eläkeikää lähestyvät otaksuvat yksinäisyyden ikääntyneiden keskuudessa suuremmaksi ongelmaksi, kuin mitä se ehkä todellisuudessa onkaan.

Iäkkäimpien (75 vuotta täyttäneet) toiveet kohdentuvat keskimääräistä useammin sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä toimivien lähipalveluiden turvaamiseen (posti-, pankki-, kauppapalvelut, kirjasto jne.). Myös sosiaali- ja terveyspalveluiden varmistaminen on iäkkäille erittäin tärkeä kysymys, ei kuitenkaan sen enempää kuin nuoremmillekaan.

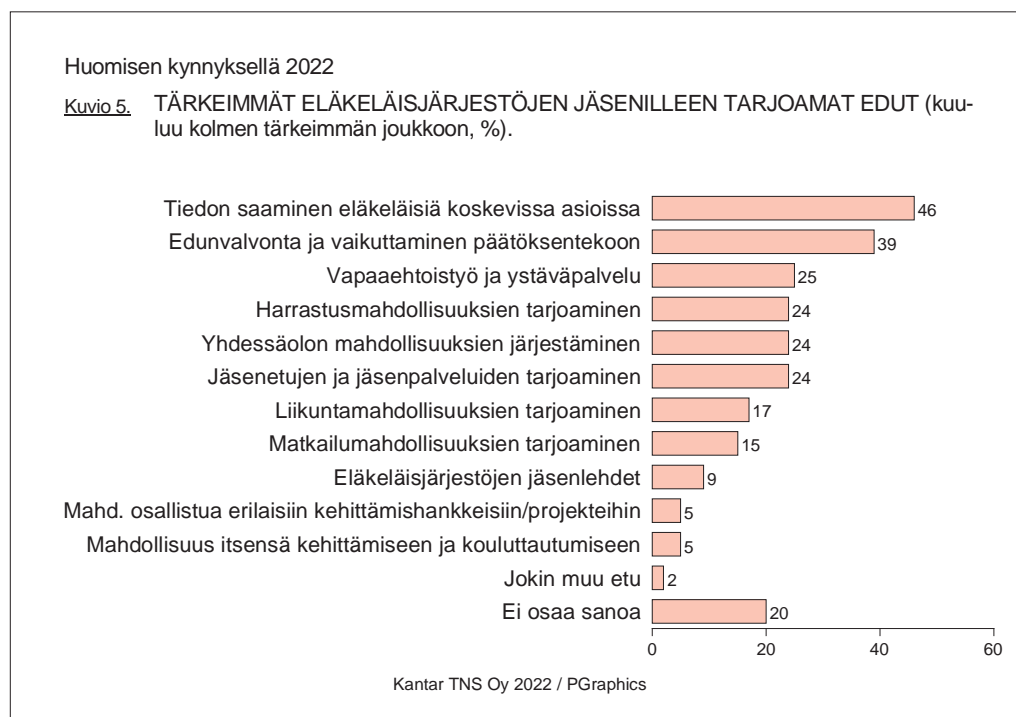
Kun eläkeläisjärjestöissä mukana olleiden mielipiteitä vertaa 55-84-vuotiaiden vastauksiin yleensä, huomaa niiden olevan samankaltaiset.

Silti voi todeta, että järjestöissä mukana olevat/olleet korostavat enemmän toimivien lähipalveluiden turvaamista sekä yksinäisyyden vähentämistä.

Eläkeläisten verotuksen alentaminen, iäkkäiden tarkoituksenmukaisen asumistason ja asuinympäristön varmistaminen nousevat hieman voimakkaammin esiin eläkeläisjärjestöjen ulkopuolelle jättäytyneiden vastauksissa.

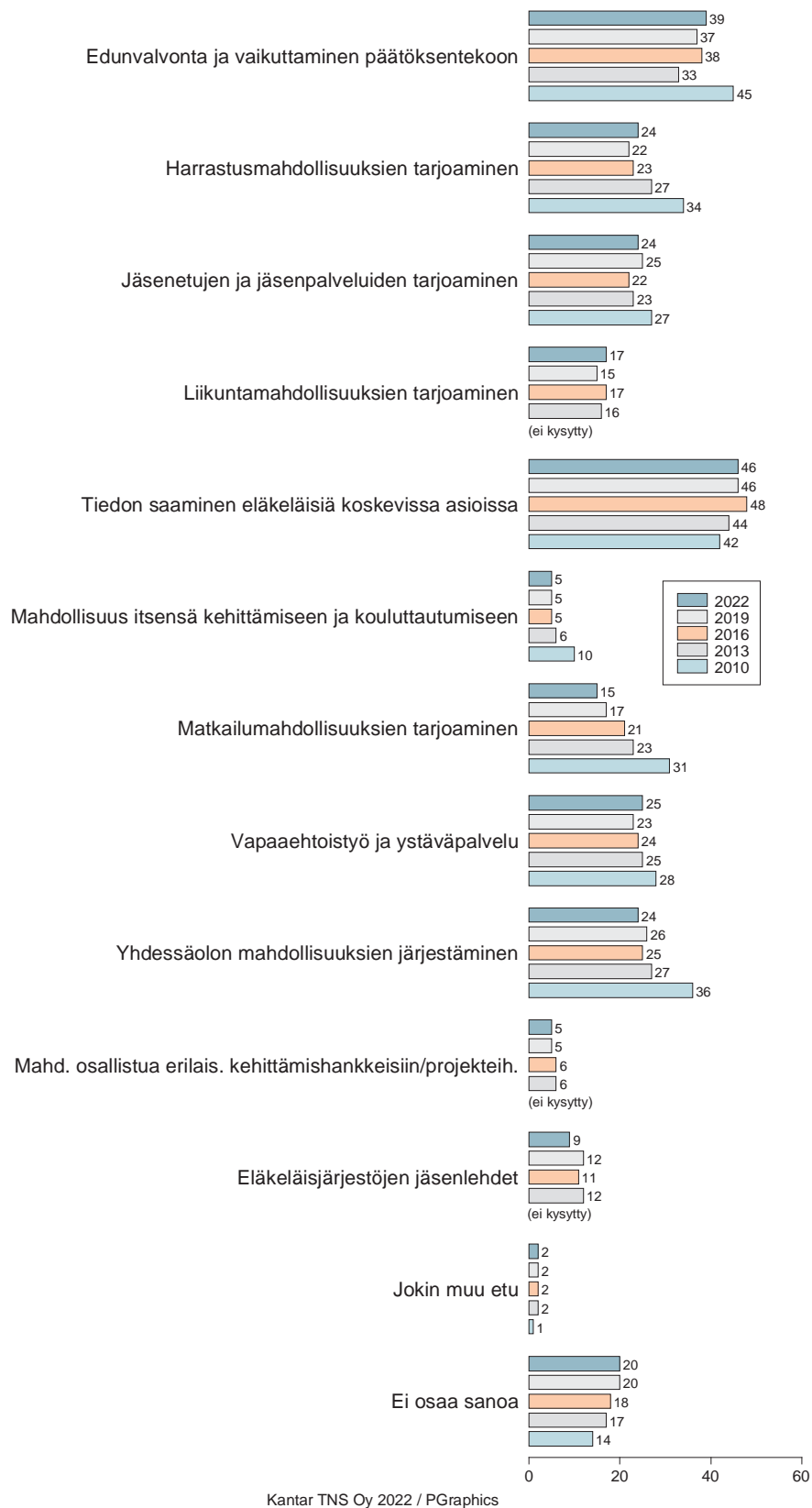
Tiedon saaminen eläkeläisiä koskevissa asioissa tärkein eläkeläisjärjestöjen tarjoama jäsenetu

Kun vastaajilta tiedusteltiin sitä, mitkä ovat eläkeläisjärjestöjen jäsenilleen tarjoamista eduista tärkeimmät, kärkeen asettui tiedon saaminen eläkeläisiä koskevissa asioissa (46 %).

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 5t. TÄRKEIMMÄT ELÄKELÄISJÄRJESTÖJEN JÄSENILLEEN TARJOAMAT EDUT
(kuuluu kolmen tärkeimmän joukkoon; viisi viimeistä mittausta, %).

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Toiseksi keskeisimpänä pidetään edunvalvontaa ja vaikuttamista eritasoiseen päätöksentekoon (39 %). Tulos on sopusuunnassa niiden näkemysten kanssa, joiden mukaan eläkeläisjärjestöjen tulisi vaikuttaa sosiaali- ja terveystalouden turvaamiseen.

Joka neljäs pitää tärkeimpinä joko vapaaehtoistyötä ja ystäväpalvelua (25 %) tai yhdessäolon mahdollisuuksien järjestämistä (24 %). Yhtä monen mielestä harrastusmahdollisuuksien sekä jäsenetujen ja jäsenpalveluiden tarjoaminen (molemmat 24 %) lukeutuvat tärkeisiin eläkeläisjärjestöjen jäsenilleen tarjoamiin etuihin.

Järjestöissä mukana olleet ja olevat nostivat niiden ulkopuolella olevia voimakkaammin esiin harrastus-, matkailu- ja liikuntamahdollisuuksien tarjoamisen, yhdessäolon sekä jäsenlehdet.

Eri-ikäisistä alle 65-vuotiaat korostivat edunvalvontaa ja vaikuttamista päätöksentekoon sekä tiedonsaantia, lisäksi 60-64-vuotiaat jäsenetuja ja -palveluita sekä 55-59-vuotiaat yhdessäolon järjestämistä. Yli 65-vuotiaat taas pitivät tärkeänä harrastusmahdollisuuksien tarjoamista ja etenkin 80 vuotta täyttäneet matkailumahdollisuuksia.

Tuloksista voi tehdä sen johtopäätöksen, että eläkeläisjärjestöt hahmottuvat nuoremmille enemmän edunvalvontaan liittyvinä ja varttuneemmille taas enemmänkin palveluorganisaatioina.

Ongelma on siinä, miten sovittaa yhteen näitä käsityksiä toiminnassa. Voi olla, että eläkekään tulossa olevat 55–59 -vuotiaat toivovat nyt järjestöjen vaikuttavan voimakkaasti eläkeläisten edunvalvojana ja haluavat neuvontaa eläkeasioissa. Viiden, kymmenen vuoden kuluttua tilanne voi olla jo toisin ja järjestöiltä toivotaan enemmän palveluja.

Yleiskuva tärkeimmistä jäseneduista ei ole käytännössä muuttunut kolmen vuoden aikana.

Kun nykytilannetta vertaa siihen, mitä asiasta ajateltiin runsaat kymmenen vuotta sitten, havaitsee, kuinka harrastus- ja matkailumahdollisuuksien sekä lomatoiminnan järjestämisen merkitys on muuttunut pikku hiljaa, mutta säännönmukaisesti aiempaa vähäisemmäksi.

8. VIIMEISET TOIVEET: HALUKKUUS TOTEUTTAA ERILAISIA ASIOITA LOPPUELÄMÄN AIKANA

Valtaosa haluaisi loppuelämän aikana parantaa ihmissuhteitaan ja elämäntapojaan

Aikeita toteuttaa erilaisia haaveita ja unelmia selvitettiin kysymyssarjalla, jossa oli lueteltu kaikkiaan 19 erilaista asiaa. Vastajilta tiedusteltiin, kuinka voimakas halua heillä on toteuttaa kyseiset asiat loppuelämänsä aikana.

Kysymys kuului sanatarkasti seuraavasti: ”Millainen halu Teillä on toteuttaa seuraavia asioita loppuelämäne aikana?”

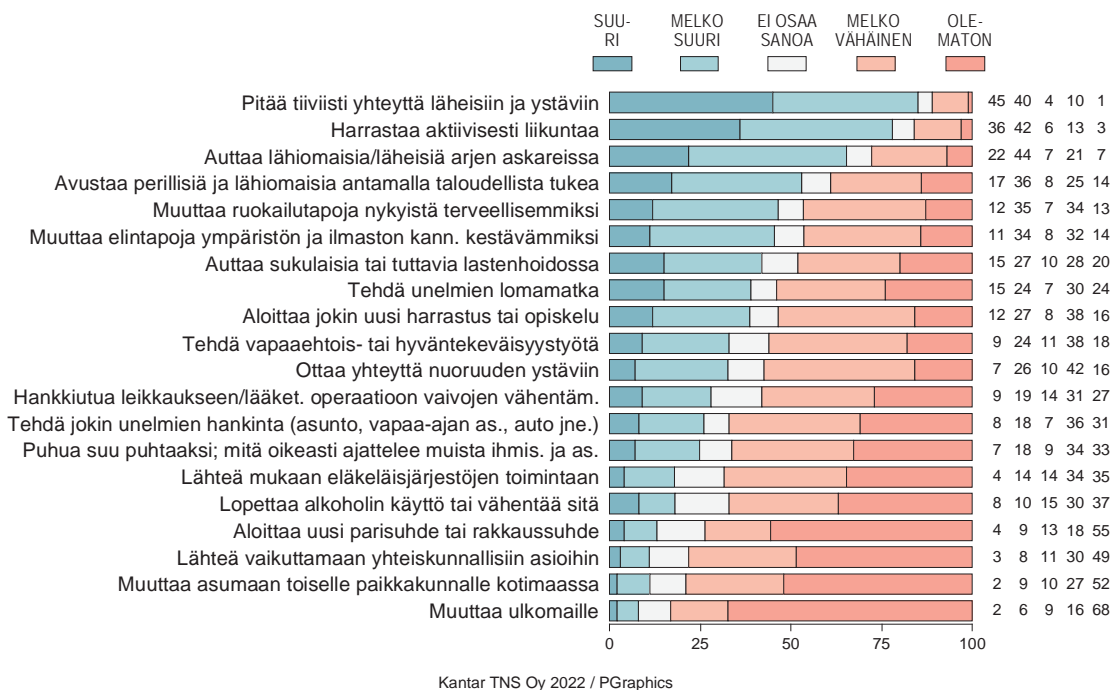
Enemmistö 55-84-vuotiaista suomalaisista kokee voimakasta, lähes vastustamatonta tai melko suurta halua toteuttaa ennen kuolemaansa neljä asiaa yhdeksästätoista. Nämä yleisimmin hyväksytyt haaveet tai toiveet ovat seuraavat:

- Pitää tiiviisti yhteyttä läheisiin tai ystäviin85 %
- Harrastaa aktiivisesti liikuntaa78 %
- Auttaa lähiomaisia/läheisiä arjen askareissa66 %
- Avustaa perillisiä ja lähiomaisia antamalla taloudellista tukea53 %

Lisäksi melkein joka toinen aikoo muuttaa omia elintapojaan ympäristön ja ilmaston kannalta kestävämmiksi (45 %) tai ruokailutapojaan nykyistä terveellisemmiksi (47 %). Moni ajattelee myös auttavansa sukulaisiaan tai tuttaviansa lastenhoidossa (42 %).

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 14. MILLAINEN HALU ITSELLÄ ON TOTEUTTAA ERI ASIOITA LOPPUELÄMÄNSÄ AIKANA (tekstejä osin lyhennetty, %).

Löytyy joukosta niitäkin, jotka haaveilevat aloittavansa uuden harrastuksen tai opiskelun tai tekevänsä vapaaehtois- tai hyväntekeväisyystyötä. Enemmistöllä ei kuitenkaan ole tällaisia ajatuksia.

Haaveiden listan tyvipäähän asettuvat ulkomaille muuttaminen tai muuttaminen kotimaassa jollekin toiselle paikkakunnalle. Harvat havittelevat uuden pari- tai rakkaussuhteenkaan aloittamista.

Joka kolmannella (33 %) on tarve päästä uudelleen yhteyteen nuoruuden ystäviensä kanssa.

Joka neljännän toiveena on kerrankin puhua suunsa puhtaaksi, sanoa asioista ja ihmisistä, mitä oikeasti ajattelee. Viimemainittu seikka viittaa siihen, että huomattava osa ikäännyistä ihmisistä ei välttämättä tohdi kertoa muille ajatuksiaan, ei hyvässä eikä pahassa.

Yhtä moni haaveilee tekevänsä unelmiensa hankinnan kuten asunnon, vapaa-ajan asunnon, auton tai vastaavan. 28 prosenttia havittelee hankkiutumista leikkaukseen tai lääketieteelliseen operaatioon, jonka avulla saisi vaivojaan vähennettyä.

Asiat, joita useimmat ihmiset haluavat tehdä loppuelämän aikana liittyvät pääasiassa ihmissuhteiden ja elämäntapojen parantamiseen (harvempi kuitenkin haluaa merkittävästi vähentää alkoholinkäyttöään). Erilaiset materiaaliin hankintoihin liittyvät unelmat eivät ole samassa määrin haluttuja asioita.

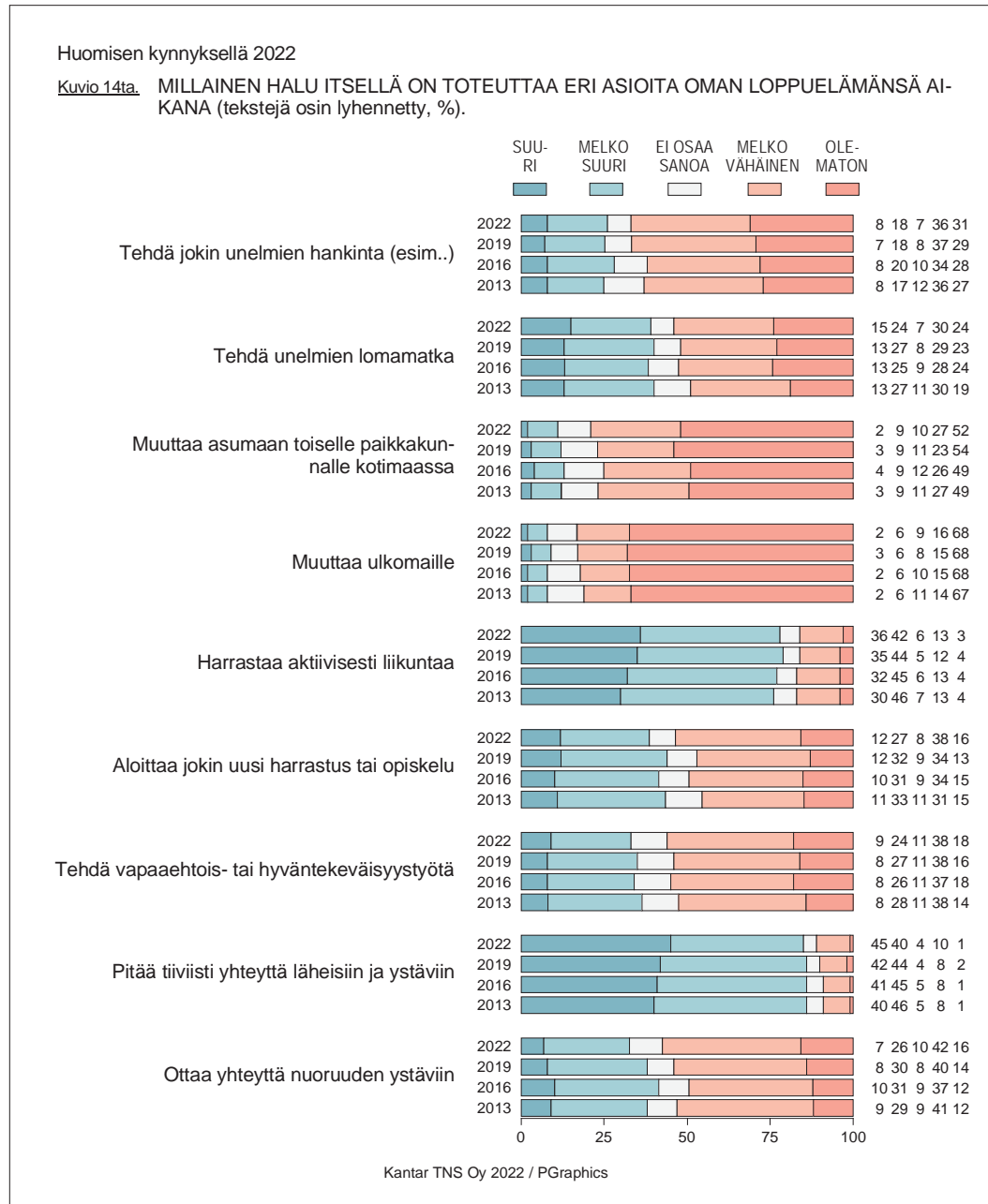
Loppuelämää koskevissa haaveissa ei muutoksia

Muutoksista ei ole paljon kerrottavaa, koska niitä ei juurikaan ole.

Lievää tendenssinomaista kasvua on siinä joukossa, joka aikoo harrastaa aktiivisesti liikuntaa ja auttaa perillisiä ja lähiomaisia antamalla näille taloudellista tukea.

Myös niiden lukumäärä, joilla on suuri halu auttaa lähiomaisiaan tai läheisiään arjen as-
kareissa ja pitää tiiviisti yhteyttä läheisiinsä ja ystäviinsä on vähä vähältä kasvanut.

Niitä, joilla on aikeita ottaa yhteyttä nuoruuden ystäviin on nyt vähemmän kuin kertaa-
kaan aikaisemmin. Saman voi sanoa niistä, jotka ovat aikeissa lähteä mukaan eläkeläis-
järjestöjen toimintaan.

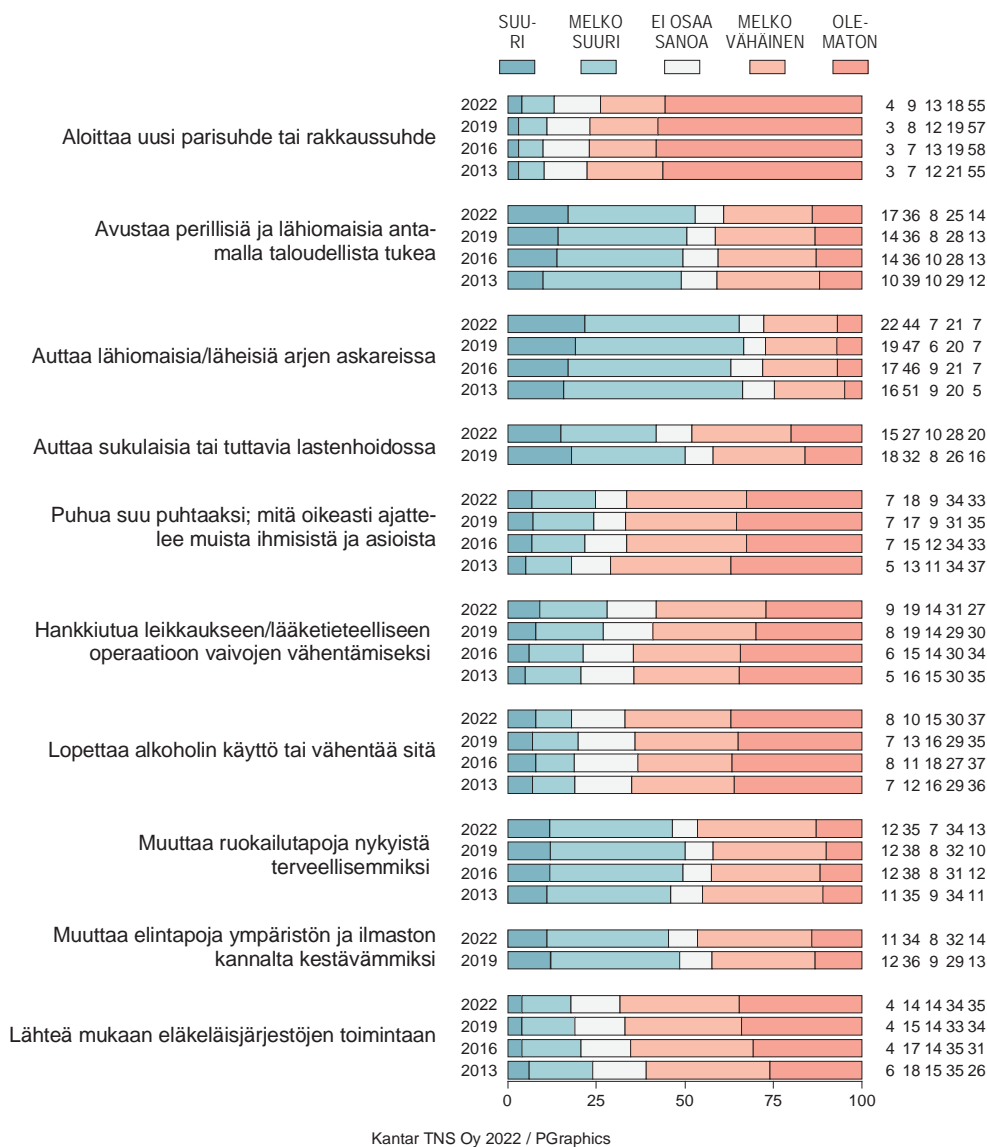
*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Miehet unelmoivat hankinnoista, naiset yhteydestä läheisiin ja elämäntapojen muuttamisesta ekologisesti kestävämmäksi

Likimain samat asiat asettuvat tärkeimmiksi naisten ja miesten ajatuksissa. Molemmat haluavat panostaa ennen muuta ihmissuhteisiin ja elämäntapoihin. Silti joitakin painotuserojakin heidän väliltään löytää.

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 14tb. MILLAINEN HALU ITSELLÄ ON TOTEUTTAA ERI ASIOITA OMAN LOPPUELÄMÄNSÄ AIKANA (tekstejä osin lyhennetty, %).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Naisten aielistalla nousee tärkeämmäksi kuin miehillä uuden harrastuksen tai opiskelun aloittaminen, vapaaehtois- tai hyväntekeväisyystyön tekeminen, elintapojen muuttaminen ympäristön kannalta kestävämmiksi sekä sukulaisten tai tuttavien auttaminen lastenhoidossa.

Naisista hieman useampi kuin miehistä haaveilee myös unelmien lomamatkasta.

Miehistä suurempi osa kuin naisista haluaisi vähentää alkoholin käyttöä. Miehistä hieman useampi haaveilee myös unelmien hankinnasta (asunnosta, vapaa-ajan asunnosta, autosta, veneestä tms.).

Nuorimmat haluavat tehdä unelmien hankintoja ja matkoja

Työelämässä mukana olevien toiveena on eläkeläisiä useammin mm. unelmien lomamatkan tai hankinnan tekeminen, ulkomaille muuttaminen, liikunnan aktiivinen harrasta-

minen, elintavat, uudet harrastukset ja opiskelu sekä vapaaehtois- ja hyväntekeväisyystyö.

län mukaisista eroista voi todeta sen, että monissa asioissa nuorempien halut ovat suurempia kuin iäkkäämpien. Niin on etenkin silloin, kun kyseessä ovat hankintoihin, matkailuun, muuttoihin sekä liikuntaan, harrastuksiin sekä läheisten auttamiseen liittyvät aiheet.

Ikääntyneiden toiveet kohdentuvat keskimääräistä useammin ikääntymisen vaivojen helpottamiseen.

9. IKÄÄNTYMISEN PELOT JA HUOLESTUTTAVAT ASIAT

Sairastuminen ja liikuntakyvyn menettäminen pelottavat useimpia

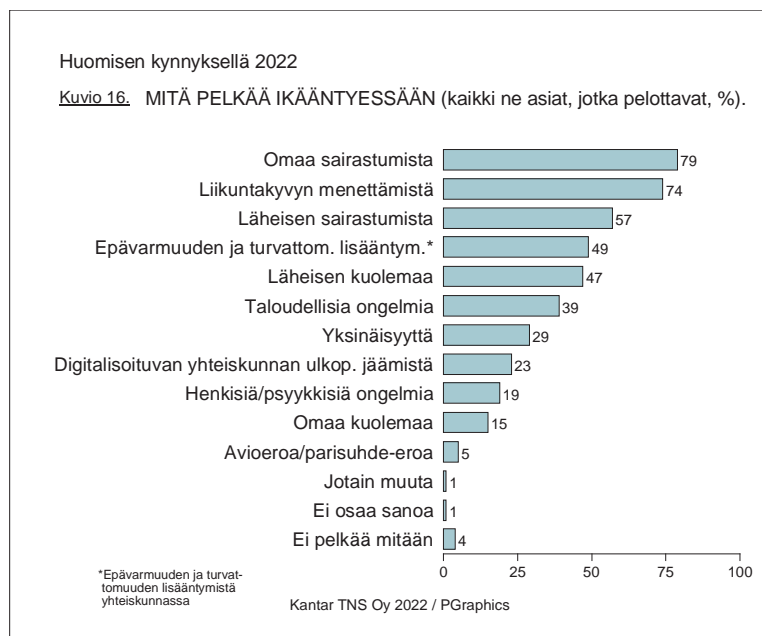
Tutkimuksessa selvitettiin myös ikääntyvien ja iäkkäiden henkilökohtaisia pelkoja. Tehtävänä oli valita yksitoista asiaa sisältäneeltä listalta kaikki ne, jotka pelottavat ikääntyessä.

Ikääntymisen peloista yleisimmät ovat oma sairastuminen (79 %) ja liikuntakyvyn menettäminen (74 %). Enemmistö (57 %) kertoi pelkäävänsä myös sitä, että lähiomainen sairastuu. Yleinen epävarmuuden ja turvattomuuden lisääntyminen on käytännössä joka toisen (49 %) murhe.

Läheisen kuolema (47 %) huolestuttaa selvästi useampaa kuin oma kuolema (15 %), taloudelliset ongelmat (39 %) enemmän kuin yksinäisyys (29 %). Joka viides (19 %) pelkää henkisiä/psykkisiä ongelmia. Avioero tai parisuhdeongelmat eivät ole kovin yleisiä huolenaiheita.

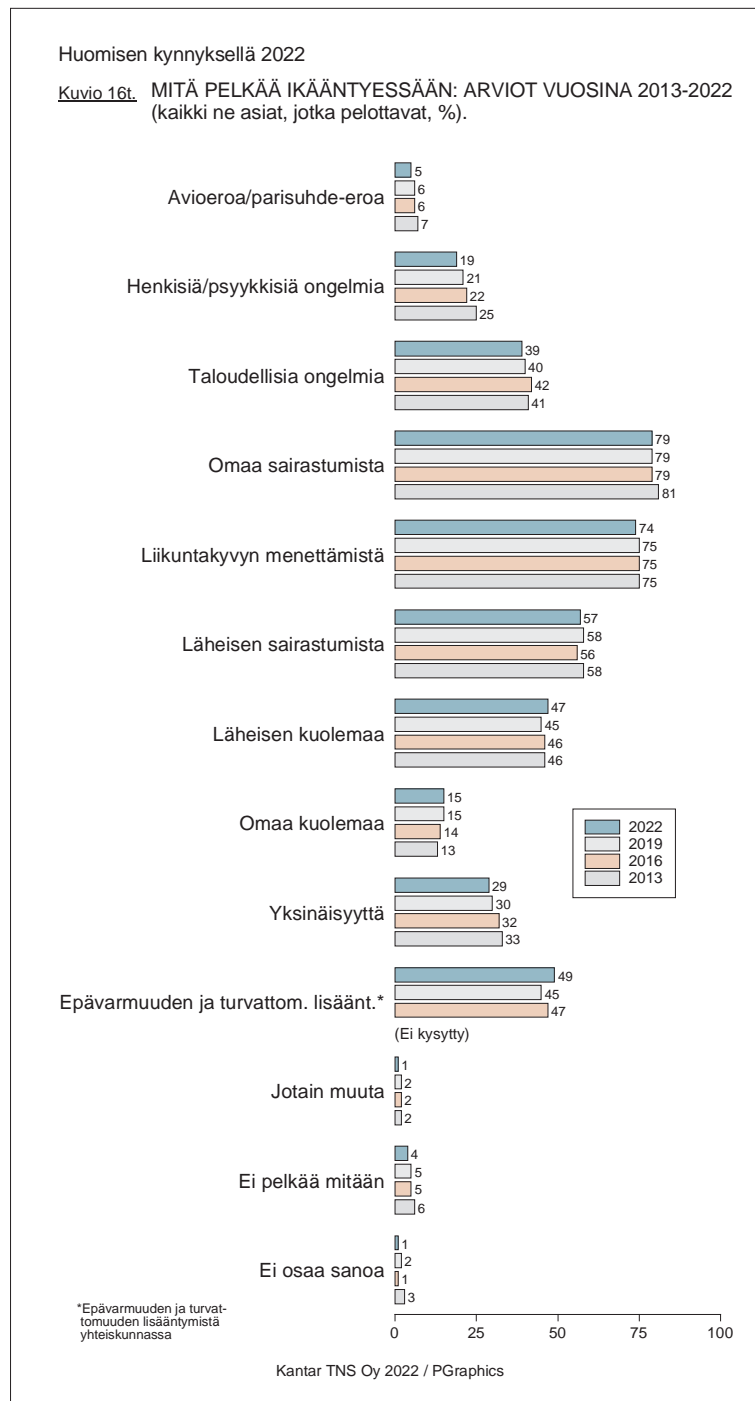
Runsaalle viidesosalle – vajaalle neljäsosalle (23 %) jääminen digitalisoituvan yhteiskunnan ulkopuolelle on pelottava asia.

Sellaisia ihmisiä, jotka eivät pelkää yhtään mitään on aika vähän. Vain yksi kahdestakymmenestä (5 %) kertoi, ettei ikääntyessään pelkää mitään.

Pelot eivät ole muuttuneet vuodesta 2019 käytännössä lainkaan. Yhtä tapausta lukuun ottamatta muutokset ovat 1-2 prosenttiyksikköä ja voivat hyvin selittyä sattumalla. Neljä prosenttiyksikköä useampi kuin kolme vuotta sitten pelkää epävarmuuden ja turvattomuuden lisääntymistä yhteiskunnassa.

Tilanne ei muutu, vaikka uusimpia tuloksia tarkastelisi pitemmälläkin aikavälillä. Silloinkin ne mahtuvat muutaman prosenttiyksikön sisään.

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Psyykkiset ongelmat ja yksinäisyys pelottavat ikäihmisiä

Naisista useampi kuin miehistä pelkää mitä tahansa kysymyksen sisältänyttä ongelmaa. Yksin asuvista hieman suurempi osa kuin muista pelkää yksinäisyyttä, liikuntakyvyn menettämistä sekä omaa sairautta. Puolison kanssa asuvia askarruttaa läheisen ihmisen (puolison) kuolema tai sairastuminen.

lääkäimpiä jääminen digitalisaation ulkopuolelle pelottaa keskimääräistä enemmän. Mitä nuoremmasta henkilöstä on kyse, sitä enemmän tämä pelkää joutuvansa taloudellisiin ongelmiin.

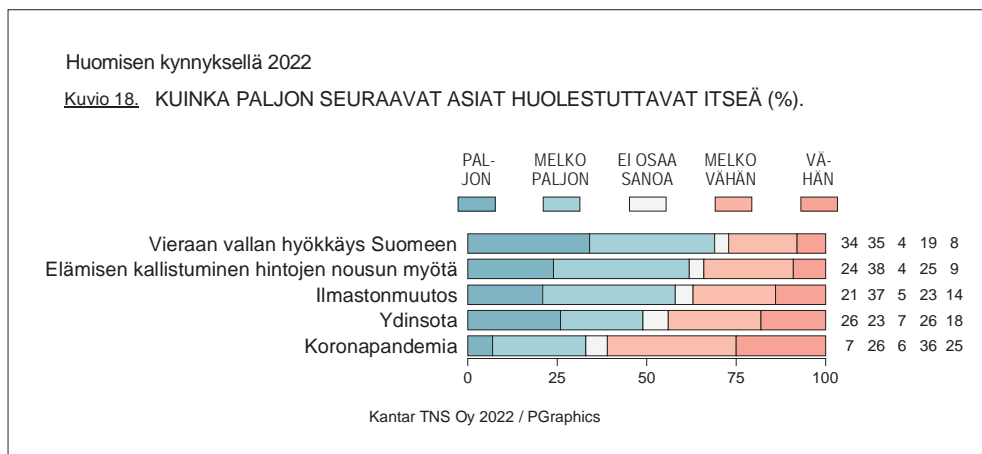
Keskimääräistä useampi 65-69 pelkää sitä, että läheinen ihminen kuolee. 60-64-vuotiasta puolestaan löytää suhteellisesti ottaen enemmän kuin muista ikäryhmistä niitä, joita oma kuolema pelottaa.

Kieliryhmien välisistä eroista voisi todeta sen, että ruotsinkielisillä pelot liittyvät suomenkielisiä voimakkaammin sairastumiseen, liikuntakyvyn menettämiseen ja läheisen kuolemaan. Suomenkielisistä suurempi osa murehtii mahdollisia ikääntymisen myötä eteen tulevia taloudellisia ongelmia.

Vieraan vallan hyökkäys Suomeen ja elämisen kallistuminen huolestuttavat

Kokonaan uudessa kysymyksessä selvitettiin, kuinka paljon viisi viime aikoina elämää vahvasti hallinnutta asiaa huolestuttaa suomalaisia ikäihmisiä.

Vieraan vallan hyökkäys Suomeen on eniten huolta herättävä asia. Se huolestuttaa useampaa kuin kahta kolmesta (69 %), noin joka kolmatta paljon (34 %) ja yhtä useaa melko paljon (35 %).

Enemmistö on huolissaan myös elämisen kallistumisesta hintojen nousun myötä sekä ilmastonmuutoksesta. Hintojen nousu huolettaa 62 prosenttia, 58 prosentin ollessa huolissaan ilmastonmuutoksesta.

Ydinsota on huolenaihe käytännössä joka toiselle (49 %). Joka neljäs on siitä erittäin huolissaan.

Tutkituista viidestä asiasta koronapandemia huolestuttaa pienintä joukkoa. Joka kolmas (33 %) kertoi olevansa siitä vähintään melko huolestunut. Selkeää enemmistöä (61 %) se huolestuttaa vain vähän.

Vieraan vallan hyökkäys on huolenaihe oikeastaan mihin tahansa väestöryhmään kuuluvalle. Naisia se huolestuttaa hieman enemmän kuin miehiä, vähemmän koulutettuja ja alempana toimihenkilöinä tai työntekijöinä työskennelleitä jonkin verran enemmän kuin akateemisesti koulutettuja tai työelämässä johtajana tai ylempänä toimihenkilönä työskennelleitä.

Edellä mainittu pätee pitkälti myös ydinsodan herättämään huoleen eri väestöryhmissä. Samat ryhmät erottuvat kuin silloin, kun arvioitiin vieraan vallan hyökkäyksen herättämää huolta.

Lisäksi voi todeta, että joukon iäkkäämpiä ydinsota huolestuttaa selvästi enemmän kuin nuorimpia tutkimukseen osallistuneita.

Hintojen noususta huolehtimisella on yhteys näkemykseen omista taloudellisista resursseista. Tämä heijastuu mm. koulutukseen ja työmarkkina-asemaan. Ylempään keskiluok-

kaan lukeutuville asia ei ole yhtä suuri huolenaihe kuin niille, jotka sijoittuvat yhteiskunnallisten tikapuiden alemmille askelmille.

Pääkaupunkiseutulaisia asia pelottaa vähemmän kuin muualla asuvia, suurimpien puolueiden kannattajista kokoomuslaisia vähemmässä määrin kuin varsinkaan perussuomalaisia.

Myös ilmastonmuutosta koskevalla huolella on yhteys siihen, miten suhtautuu politiikkaan. Vihreitä asia huolettaa erityisesti, mutta myös moni vasemmistoliittolainen sekä RKP:n ja SDP:n kannattaja on siitä huolissaan. Keskustalaisista ja kokoomuslaisista löytää vähemmän niitä, joita tämä asia huolettaa. Perussuomalaiset kuitenkin erottuvat muista selvästi. Heidän valtaenemmistöään ilmastonmuutos ei juuri huolestuta.

10. SIJOITTUMINEN OMAA ELÄMÄÄ KUVAAVILLE ASTEIKOILLE

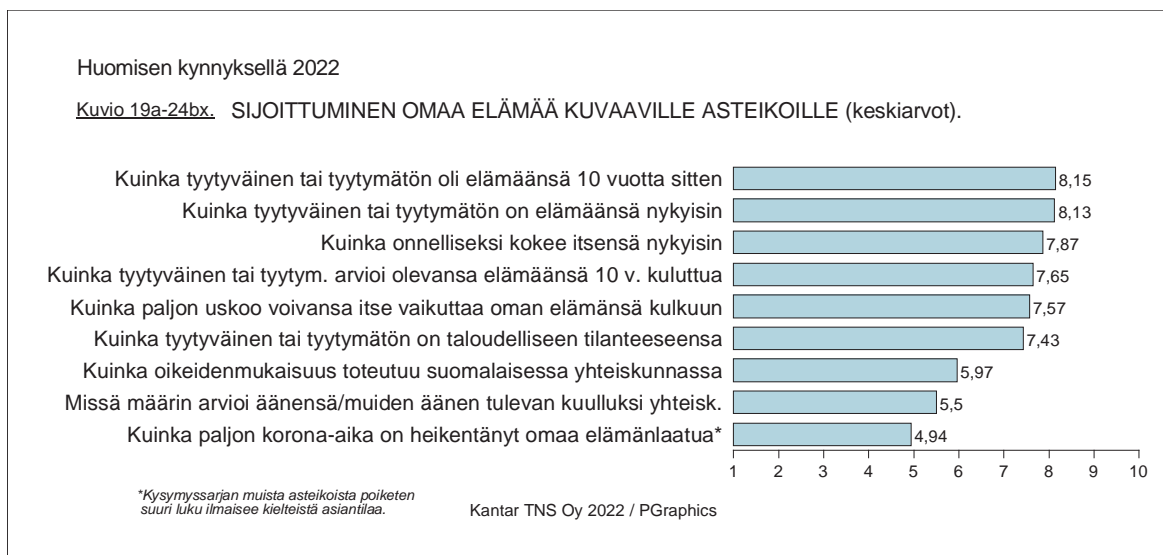
Eläkeläisten tyytyväisyys on hieman kohentunut

Tutkimuksessa haettiin tietoa myös siitä, missä määrin 55-84-vuotiaat suomalaiset kokevat hallitsevansa omaa elämäänsä.

Vastaajia pyydettiin ottamaan kantaa mm. omaan elämäänsä yleensä, omaan taloudelliseen tilanteeseensa, vaikutusmahdollisuuksiin oman elämänsä kulkuun sekä kokemaansa onnellisuuden tunteeseen. Kutakin näistä tuli arvioida 10-portaisella asteikolla.

Valtaosa (86 %) ikääntyvistä ja ikääntyneistä kokee olevansa enemmän tai vähemmän tyytyväinen omaan elämäänsä nykyisin (arvosana vähintään seitsemän asteikolla 1-10).

Yleistyytyväisyys omaan elämään on suurempaa kuin onnellisuuden tunne, tyytyväisyys taloudellisiin olosuhteisiin tai koetut vaikutusmahdollisuudet oman elämän kulkuun. Silti tyytyväisyys näihin kaikkiin on suurta. Arviot asettuvat selvästi enemmän asteikon myönteiseen kuin kielteiseen päähän.

Vähiten tyytyväisiä 55-84-vuotiaat ovat siihen, kuinka oikeudenmukaisuus toteutuu yhteiskunnassa sekä missä määrin he kokevat tulevansa kuulluksi siinä.

Vaikka vain marginaalinen osa uskoo oikeudenmukaisuuden toteutuvan erittäin hyvin (6 % valitsi arvosanan 9 tai 10), useamman kuin joka toisen (56 %) mielestä oli syytä arvioida asiaa arvosanalla 6, 7 tai 8.

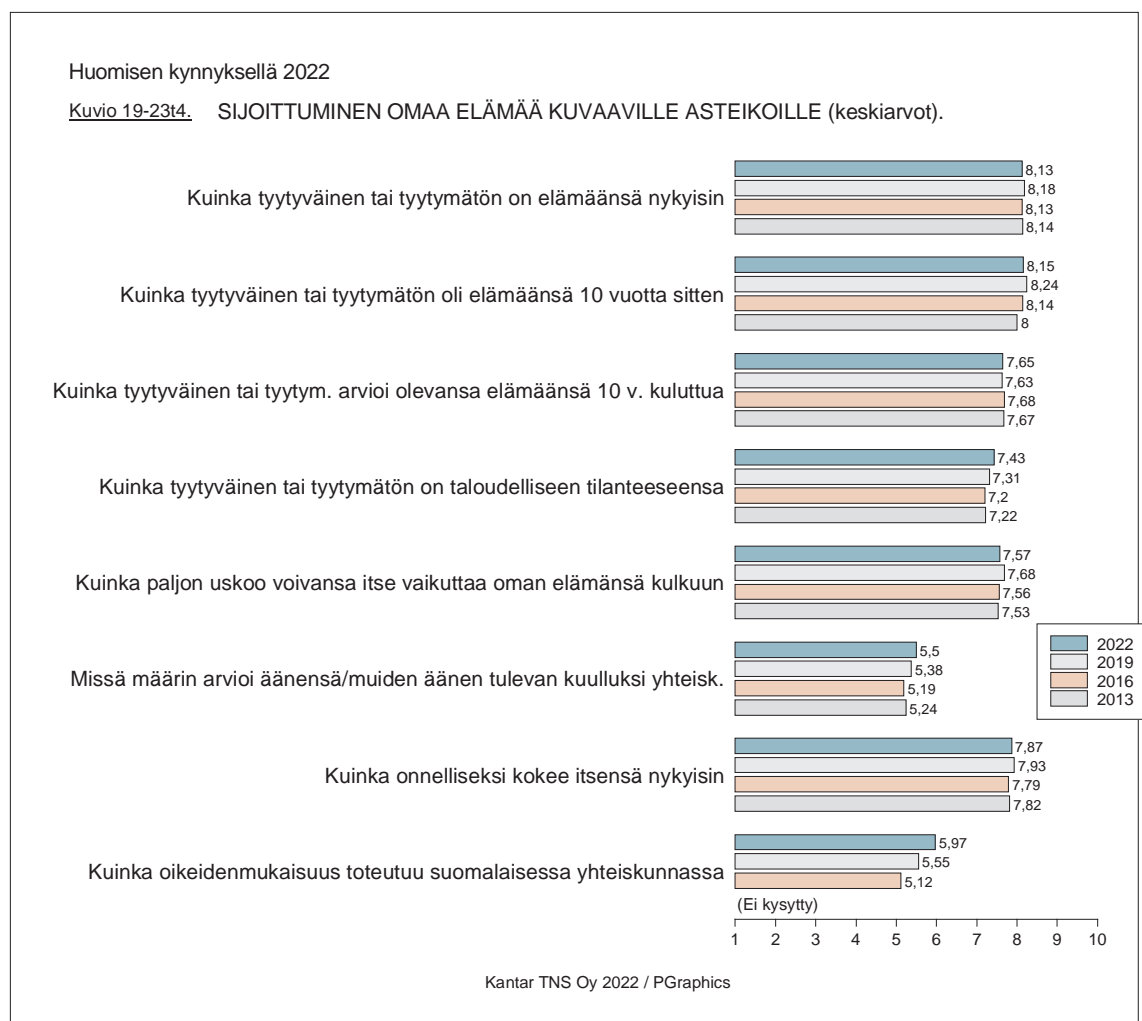
Vastaavasti vain kolme prosenttia arvelee oman äänensä tulevan erinomaisesti kuulluksi (valinta kohdistui lukuarvoihin 9 tai 10). Melkein joka toinen (48 %) piti tässä yhteydessä sopivimpana vaihtoehtona numeroa 6, 7 tai 8.

Näiden kahden asian tilaa pidetään selvästi huonompana kuin muiden kysymyksessä käsiteltyjen. Lisäksi melko moni ei nähnyt aihetta kuin huonolle arvosanalle.

Joka viides (21 %) arvioi oikeudenmukaisuuden toteutuvan enintään nelosen verran, joka viidennen (24 %) ajatellessa yhtä kielteisesti oman tai kaltaistensa ihmisten äänen kuulumisesta.

Tässäkään asiat eivät kokonaisuudessaan ole aivan huonosti. Silti vaikuttaa siltä, että ikäryhmästä useat kokevat jäävänsä paitsioon.

Tulokset eivät kokonaisuudessaan ole muuttuneet juuri lainkaan, vertasipa niitä kolmen vuoden takaisiin tai vielä vanhempiin. Ikäihmisten tyytyväisyys omaan elämäänsä ja tilanteeseensa on ollut jo pitempään kohtalaisen hyvä. Myös ongelmat ovat entiset.

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Ainoa vähäinen muutos liittyy toiseen ongelmakohdista. Suomalaisen yhteiskunnan oikeudenmukaiseksi kokevia saattaa olla nyt hieman enemmän kuin kolme vuotta ja selvästi enemmän kuin kuusi vuotta sitten. Tätä asiaa koskevan kysymyksen asteikkokeskiarvo on noussut tasaisesti.

Eläkkeellä olevat ikäihmiset ovat nyt hieman tyytyväisempiä omaan taloudelliseen tilanteeseen kuin 2019. Saman voi sanoa vielä työelämässä mukana olevista.

Työssäkäyvät (7,62) ovat hieman tyytyväisempiä taloudelliseen tilanteeseensa kuin eläkeläiset (7,54), vaikka ero onkin pieni. Molemmat ovat yhtä tyytyväisiä tähänhetkiseen elämäänsä yleensä ottaen: työelämässä mukana olevien luku (8,18) on käytännössä yhtä suuri kuin eläkeläisten (8,21). Eläkeläisten tuore arvio on aavistuksen verran parempi kuin kolmen vuoden takainen.

Tämän hetkiseen elämään ollaan yhtä tyytyväisiä kuin ajatellaan, että oltiin kymmenen vuotta sitten.

Toisaalta odotukset tulevaisuudesta eivät ole aivan yhtä positiiviset. Silti moni uskoo olevansa varsin tyytyväinen elämäänsä silloinkin.

55-84-vuotiaat ovat tyytyväisempiä elämäänsä kuin väestö keskimäärin

Tulokset eivät kuitenkaan vielä sellaisenaan kerro ”paljonko on paljon”. Tämän takia tuloksia verrataan siihen, mitä suomalaiset täysikäiset ajattelevat tyytyväisyydestä omaan elämäänsä.

	55–84-vuotiaat	Koko väestö
Tyytyväisyys omaan elämään yleensä	8,13	7,45
Tyytyväisyys omaan elämään 10 vuoden kuluttua	7,65	7,52
Kuinka paljon voi vaikuttaa oman elämänsä kulkuun	7,57	7,49

Vertailu osoittaa, että 55–84-vuotiaat ovat yleisesti ottaen selvästi tyytyväisempiä omaan elämäänsä kuin koko väestö keskimäärin.

Ikääntyvät ja ikääntyneet, 55-84-vuotiaat, suhtautuvat tulevaisuuteensa aavistuksen verran optimistisemmin kuin maamme väestö keskimäärin. Tämä johtuu siitä, että alle 40-vuotiaat ovat omaan elämäänsä vähemmän tyytyväisiä kuin tätä vanhemmat.

Alle 40-vuotiaat ovat kuitenkin taipuvaisia ajattelemaan, että tyytyväisyys omaan elämään lisääntyy seuraavan kymmenen vuoden aikana. Ikääntyneet eivät ole yhtä vakuuttuneita asiasta.

Kokonaisuudessaan väestön ja ikäihmisten käsitykset ovat lähentyneet. Tämä johtuu siitä, että suomalaiset yleensä ottaen kokevat enemmän tyytyväisyyttä omaa elämäänsä kohtaan kuin vielä vähän aikaa sitten. Lisäksi he uskovat, että seuraavan kymmenen vuoden kuluessa asiat muuttuvat vielä parempaan suuntaan. 55-84-vuotiaiden näkemykset taas ovat pysyneet entisellään.

Hyväosaiset ovat tyytyväisimpiä

Väestöryhmäkohtaisten tulosten perusteella syntyy käsitys, että tyytyväisyys eri asioihin on yhteydessä sosiaaliseen ja taloudelliseen asemaan ja sitä kautta syntyviin resursseihin hallita omaa elämäänsä.

Suhteellisen korkeasti koulutetut, aiemmin tai nykyisin johtavassa asemassa toimineet sekä ylemmät toimihenkilöt ovat keskimääräistä tyytyväisempiä niin elämäänsä yleensä kuin taloudelliseen asemaansa, vaikutusmahdollisuuksiinsa ja kuulluksi tulemiseenkin.

Heikommin koulutetut, työntekijät ja työttömät ovat järjestään vähemmän tyytyväisiä. Tyytymättömiä ja voimattomia ovat etenkin työttömät. Myös onnellisuuden tunne viimeainiussa ryhmässä on vähäinen.

Myös kyvykyys älylaitteiden käytössä ja aktiivisuus sosiaalisessa mediassa ovat yhteydessä koettuun tyytyväisyyteen.

Tietysti esimerkiksi seuraavalla sivulla esiintyvät TikTokin ja eräiden muidenkin sosiaalisen median palveluiden vakiokäyttäjät ovat varsin pieniä ryhmiä.

Silti voi hyvin ajatella, että kyky toimia tietoyhteiskunnassa ja resurssit käyttää sen palveluja lisäävät selvästi tyytyväisyyttä sekä tarjoavat keskimääräistä vahvemman tunteen siitä, että pystyy hallitsemaan omaa elämäänsä ja tulee kuulluksi.

Hyvä koulutus ja työelämässä olevat tai olleet hyvät asemat luovat edellytyksiä ottaa myös uudet ilmiöt ja viestintätavat haltuun.

Keskimäärää tyytyväisempiä omaan elämäänsä yleensä (asteikkokeskiarvot):

Kaikki.....	8,13
Nykyisin tai aiemmin ylempi toimihenkilö	8,60
Nykyisin tai aiemmin johtavassa asemassa	8,52
80-84-vuotias	8,46
Ollut mukana eläkeläisjärjestössä	8,46
Ammattikurssi.....	8,44
Asuu puolison kanssa	8,41
Ruotsinkielinen.....	8,41
Käyttää säännöllisesti Twitteriä	8,41
Korkea-asteen tutkinto	8,39
Maatalousyrittäjä	8,40
Asuu pääkaupunkiseudulla	8,37
Asuu maaseutumaisessa kunnassa	8,36
Asuu kuntakeskuksessa tai muussa taajamassa	8,35
Käyttää säännöllisesti Wikipediaa	8,31
Hallitsee älylaitteiden käytön erittäin hyvin	8,30

Kykenevät vaikuttamaan oman elämänsä kulkuun keskimäärää enemmän (asteikkokeskiarvot):

Kaikki.....	7,57
Nykyisin tai aiemmin johtavassa asemassa	8,52
Käyttää TikTokia säännöllisesti	8,36
Asuu yhdessä puolison ja lasten kanssa.....	8,10
Hallitsee älylaitteiden käytön erittäin hyvin	8,04
Nykyisin tai aiemmin ylempi toimihenkilö	8,02
Ollut mukana eläkeläisjärjestössä	8,01
Käyttää Twitteriä säännöllisesti	8,08
Käyttää Teamsia/Zoomia/Skypeä säännöllisesti	8,05
Korkea-asteen tutkinto	7,93
Tällä hetkellä työssä.....	7,89
Asuu pääkaupunkiseudulla	7,87

Arvioivat äänensä tulevan kuulluksi yhteiskunnassa keskimäärää paremmin (asteikkokeskiarvot):

Kaikki.....	5,50
Käyttää Teamsia/Zoomia/Skypeä säännöllisesti	6,21
Korkea-asteen tutkinto	6,10
Nykyisin tai aiemmin ylempi toimihenkilö	6,05
Asuu yhdessä puolison ja lasten kanssa.....	5,98
Käyttää Twitteriä säännöllisesti	5,94
Käyttää TikTokia säännöllisesti	5,93
Tällä hetkellä työssä.....	5,93
Nykyisin tai aiemmin johtavassa asemassa	5,91
Hallitsee älylaitteiden käytön erittäin hyvin	5,88
Asuu pääkaupunkiseudulla	5,82
Ollut mukana eläkeläisjärjestössä	5,80

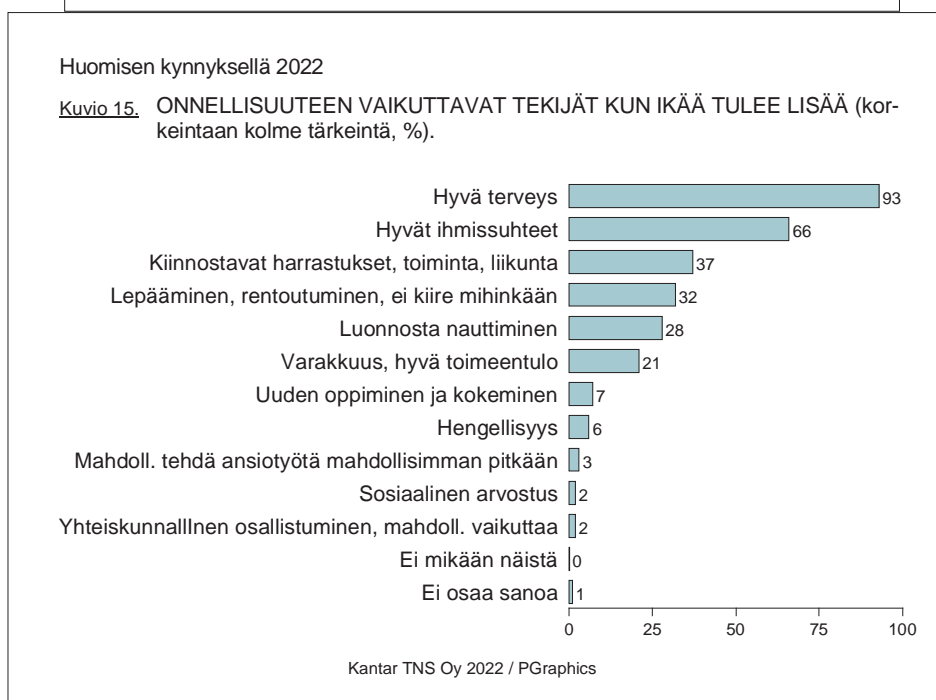
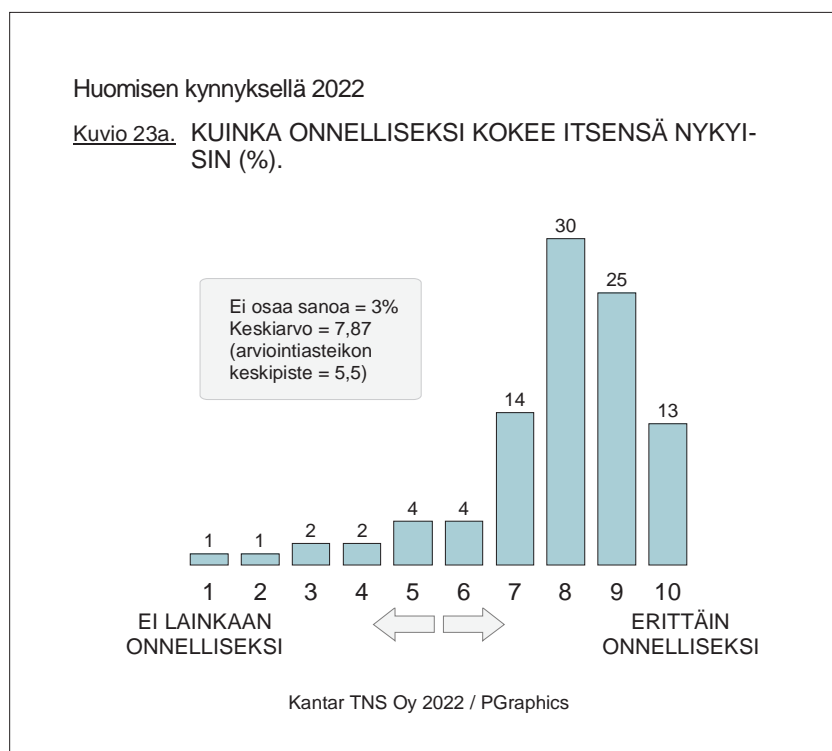
11. MISTÄ ONNELLISUUS KOOSTUU?

Hyvä terveys on onnellisuuden edellytys

Valtaenemmistö 55-84-vuotiaista kokee elämänsä suhteellisen onnelliseksi. Hyvin harva, vain muutama prosentti, tunnustaa olevansa lähes onneton. Toisaalta vain 13 prosenttia ikääntyvistä ja ikääntyneistä tuntee itsensä täysin onnelliseksi.

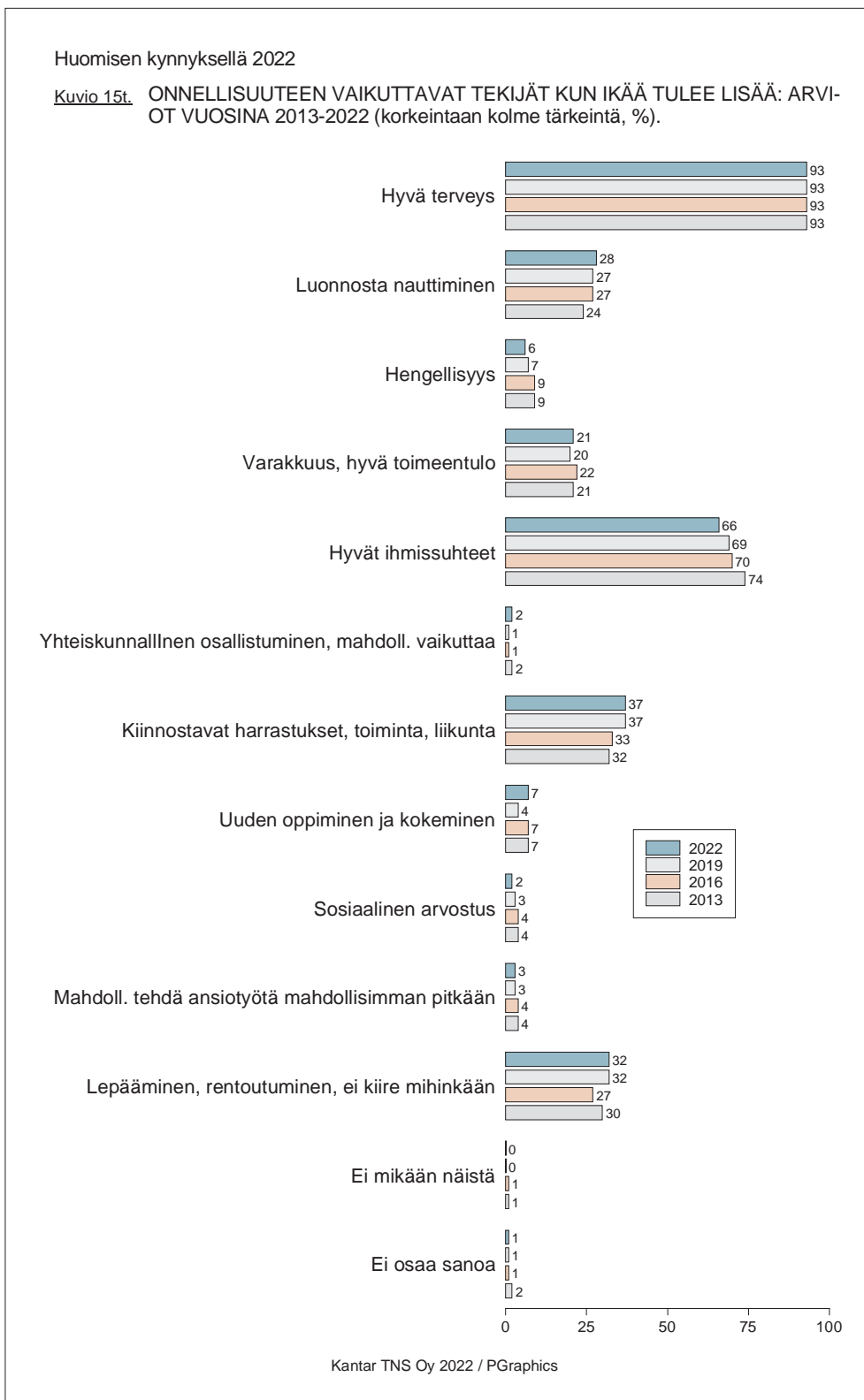
Luonnollisesti on ymmärrettävää, että täysin onnellisia on varsin vähän. Terveydellisiä ongelmia esiintyy kaikilla ihmisillä ainakin ajoittain, lisäksi väestön vanhetessa kroonisemmin vajavainen terveys yleistyy. Työttömyyden iskiessä taloudellinen tilanne heikenee, eläkkeelle siirryttäessä tulotaso laskee.

Silti onnellisuutta löytää varsin paljon kaikista ikäryhmistä.

Eri-ikäisistä 65-69-vuotiaat kokevat olevansa onnellisimpia. Ero tätä tunnetta vähiten kokeviin 55-59-vuotiaisiin ei kuitenkaan ole kovin suuri.

Koulutus, mahdollisuus asua yhdessä puolison kanssa, työnteko, hyvän ammattiaseman kautta tuleva korkeampi elintaso, taidot, joilla pärjätään ns. tiedon valtatiellä sekä aktiivisuus sosiaalisessa mediassa näyttävät olevan asioita, jotka ovat yhteydessä aavistuksen verran suurempaan onnellisuudentunteeseen.

*2013 55-79-vuotiaat

Omassa kysymyksessään vastaajat arvioivat erikseen yhdentoista mahdollisen osatekijän vaikutusta onnellisuuteen silloin, kun ikääntyy. Kunkin tuli poimia listalta kolme omaa mielestään tärkeintä asiaa.

Tulokset muodostuvat melko yksiselitteisiksi. Vaikka onni rakentuu monista osatekijöistä, niin ne asettuvat selvään järjestykseen.

Ensisijaiset onnen lähteet ovat hyvä terveys ja hyvät, toimivat ihmissuhteet. On ymmärrettävää, että hyvä terveys on tärkein osatekijä, koska sitä voi pitää myös välttämättömänä onnen edellytyksenä. Sairaana on vaikea olla onnellinen, vaikka muut tekijät olisivat elämässä kuinka hyvin.

Varsin monella tärkeät onnen elementit liittyvät myös kiinnostaviin harrastuksiin, rentoutumiseen, lepäämiseen sekä luontoon. Hyvä toimeentulo kuuluu keskeisimpien onnen osatekijöiden joukkoon yli viidenneksellä ikääntyvistä ja iäkkäistä.

Tuloksia voi tarkastella myös siten, että kiinnittää huomiota tekijöihin, jotka eivät ole keskeisimpiä onnen rakennuspuita. Niihin kuuluvat yhteiskunnallinen osallistuminen, mahdollisuus tehdä ansiotyötä mahdollisimman pitkään sekä sosiaalinen arvostus.

Näkemykset onnellisuuteen johdattavista asioista eivät ole paljon muuttuneet tutkimuksen kohderyhmän keskuudessa vuodesta 2013. Profili on säilynyt ennallaan.

Kiinnostavia harrastuksia pidetään ehkä hieman aiempaa tärkeämpinä onnen osatekijöinä ja hyviä ihmissuhteita hieman aiempaa vähemmän merkittävänä kuin silloin.

Onnelliset ihmiset korostavat hyvien ihmissuhteiden merkitystä

Onnellisuuden tärkeimmät osatekijät nimetään eri väestöryhmissä melko yhdenmukaisesti. Siltä osin kuin eroja esiintyy, ne ovat pikemminkin painotus- ja sävyeroja kuin kertoisivat arvostusten vastakkaisuudesta. Ikääntyvien ja ikääntyneiden kesken vallitseekin pitkälle menevä yksimielisyys onnen keskeisimmistä rakennusaineiksista.

Edes onnellisuuden kokeminen ei vaikuta kovin suuresti näkemyksiin onnellisuuden tärkeimmistä osatekijöistä.

12. MINKÄ TAHOJEN TOIMINNALLISTA JA TALOUDELLISTA VASTUUTA IÄKKÄISTÄ IHMISSISTÄ TULISI VASTAISUUDESSA LISÄTÄ?

Katseet kohdistuvat vahvimmin julkiseen sektoriin

Omassa kysymyksessään selvitettiin, minkä kaikkien tahojen toiminnallista ja taloudellista vastuuta iäkkäistä ihmisistä tulisi vastaisuudessa lisätä. Arvioinnin kohteena oli kaikkiaan kahdeksan eri tahoa.

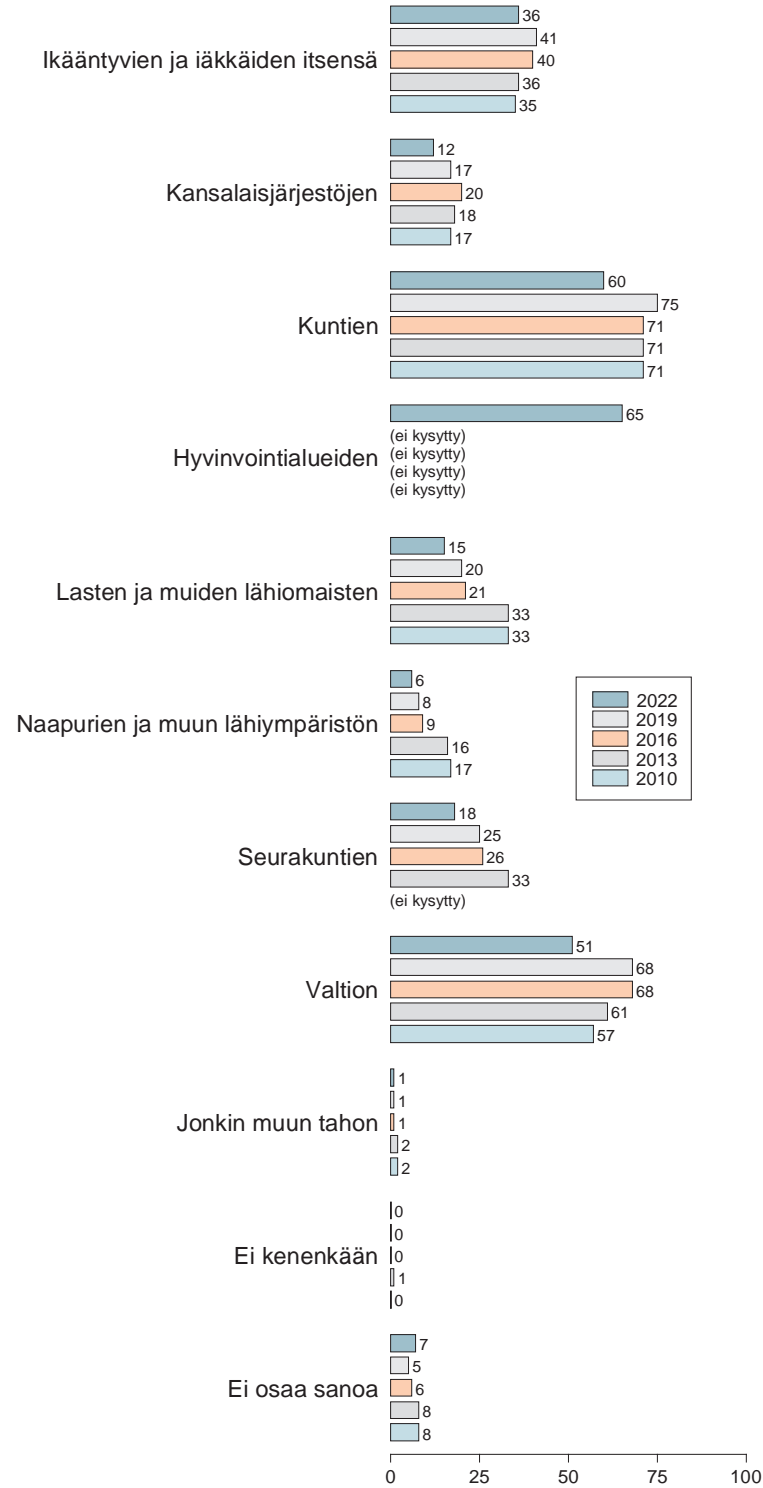
Tulokset kertovat siitä, että valtaosa 55-84-vuotiaista odottaa niin hyvinvointialueiden kuin sekä kuntien että valtion ottavan lisää vastuuta iäkkäistä ihmisistä. Selvästi pienempi osa asettaa lisävastuita ikääntyville itselleen, puhumattakaan heidän lapsistaan tai muista lähiomaisista. Kansalaisjärjestöille vastuuta vierittää vieläkin harvempi.

55-84-vuotiaat ovat iästä, sosiaalisesta asemasta ja puoluekannasta riippumatta jokseenkin yksimielisiä siitä, että julkisen vallan (kunnat ja valtio) tulisi kantaa enemmän vastuuta ikääntyvistä ihmisistä.

Sosiaalinen asema ja puoluekanta heijastuvat tuloksiin vasta, kun puhutaan ikääntyvien, heidän lähiomaistensa ja muun lähiympäristön vastuusta. Paremmassa sosiaalisessa asemassa olevat sekä kokoomuksen kannattajat painottavat keskimäärää useammin ikääntyvien itsensä vastuun lisäämistä.

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 10t. MINKÄ TAHOJEN TOIMINNALLISTA JA TALOUDELLISTA VASTUUTA IÄKKÄISTÄ IHMISSISTÄ TULISI VASTAISUUDESSA LISÄTÄ (monivalintakysymys; viisi viimeistä mittausta, %).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

* 2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Ajatus siitä, että julkinen valta ottaisi päävastuun, on esitetty jo aiemminkin, eikä tilanne ole siltä osin muuttunut. Kun tuloksia tarkastelee hieman pitemmällä aikavälillä, havaitsee, että aiempaa useammat muistuttavat ikääntyvien omasta vastuusta ja vierittävät sitä vähäisemmässä määrin lähiomaisille, naapureille tai seurakunnille.

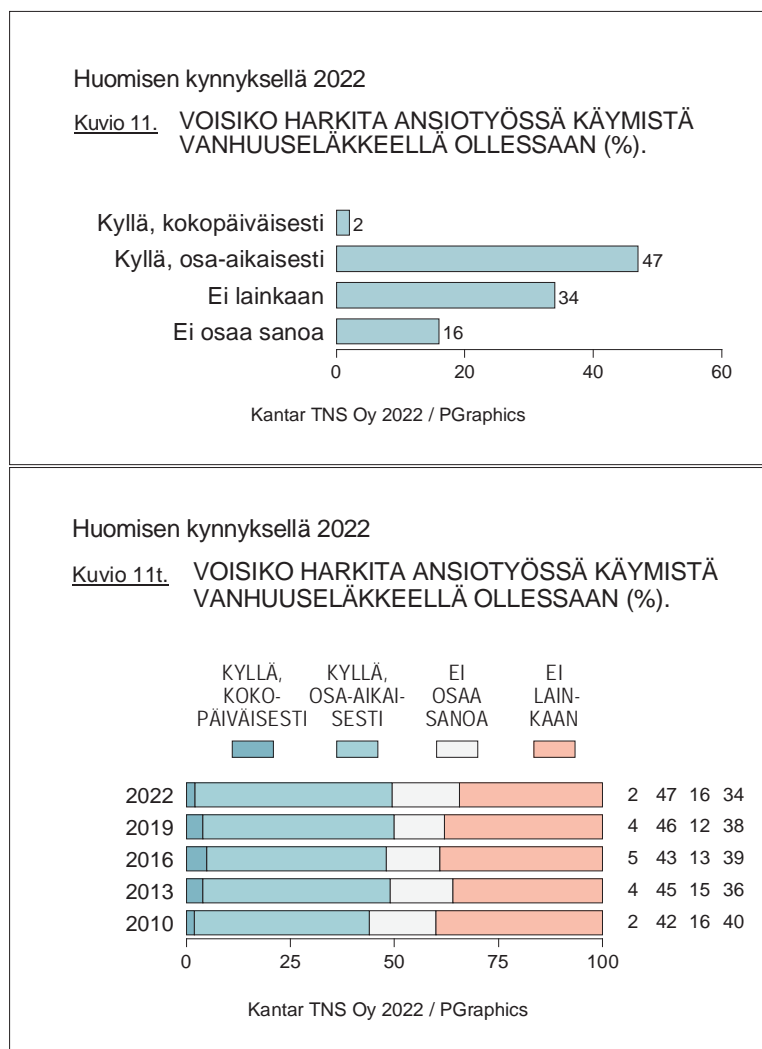
13. ANSIOTYÖSSÄ KÄYMINEN VANHUUSELÄKKEELLÄ

Kiinnostus ansiotyössä käymiseen vanhuuseläkkeellä on edelleen nousussa

Vain marginaalinen osa ikääntyvistä ja iäkkäistä voisi harkita kokopäivätyössä käymistä vanhuuseläkkeellä ollessaan. Tämä voisi tulla kyseeseen ainoastaan kahdelle henkilölle sadasta.

Kysymys osa-aikaista työssä käymisestä tuotti toisenlaisen tuloksen. Melkein joka toinen (47 %) voisi harkita sitä.

Ikä on yhteydessä kiinnostukseen käydä ansiotyössä vanhuuseläkkeellä. Nuorimpien (55–59-vuotiaat) selkeä enemmistö (71 %) voisi harkita osa-aikatyön tekemistä silloin.

*2013 ja aiemmin 55-79-vuotiaat

Kiinnostus ansiotyötä kohtaan ymmärrettävästi vähentyy iän myötä. Kuitenkin 70-79-vuotiaistakin useampi kuin kaksi viidestä ja 80-84-vuotiaista melkein joka neljäs voisi ainakin harkita osapäivätyön tekemistä.

Nykyisistä eläkeläisistä kaksi viidestä (40 %) voisi olla kiinnostunut osa-aikatyöstä, prosentti kokopäivätyöstä.

Houkutus käydä ansiotyössä eläkkeellä ollessa on pysynyt entisellä tasollaan.

14. ARVIOT ELÄKEJÄRJESTELMÄMME TULEVAISUUDESTA

Melkein joka toinen uskoo, että eläkkeitä tullaan olennaisesti leikkaamaan kymmenen vuoden sisällä

Kysymyksissä maamme eläkejärjestelmästä tähtäin oli asetettu noin kymmenen vuoden päähän. Niitä koskevat tulokset kertovat, missä määrin ikääntyvät ja iäkkäät luottavat eläkejärjestelmäämme ja kuinka huolissaan he ovat sen tulevaisuudesta.

Melkein joka toinen (48 %) kohderyhmään kuuluva tyrmää ajatuksen, että eläkejärjestelmämme tarjoaisi kymmenen vuoden kuluttua tarpeeksi kattavan tuen eläkeläisille. Vain 18 prosenttia on tässä suhteessa luottavainen. Huomattava osa (34 %) ei kykene arvioimaan asiaa tai ei halua tehdä sitä.

Joukon nuorimmat suhtautuvat keskimääräistä epäilevämmiin siihen, että eläkejärjestelmä voisi tarjota tarpeeksi kattavan tuen eläkeläisille tulevaisuudessa. 55-59-vuotiaista peräti 58 prosenttia epäilee, ettei niin käy. Myös 60-64- (52 %) ja 65-69 -vuotiaiden (51 %) enemmistöt eivät usko, että tuki olisi jatkossa tarpeeksi kattava.

Tutkimukseen osallistuneilla ei ollut selvää, yhtenäistä kantaa siihen, tuleeko eläkejärjestelmämme olemaan liian kallis yhteiskunnan kannalta.

Joka kolmas (32 %) otaksuu, että siitä tulee liian kallis, mutta yhtä moni (32 %) ei usko, että niin käy. Moni (36 %) on tästäkin asiasta vailla mielipidettä.

Keskimääräistä useampi ansiotyössä oleva sekä yrittäjänä tai johtajana työskentelevä/työskennellyt on taipuvainen ajattelemaan, että maamme eläkejärjestelmän kantokyky ylittyy tulevaisuudessa.

46 prosenttia iäkkäistä suomalaisista arvioi, että eläkkeitä tullaan alentamaan olennaisesti nykyisestä tasostaan kymmenen vuoden kuluessa.

Kaikesta edellä mainitusta huolimatta varsin moni on optimistinen ajatellessaan oman eläkkeensä tulevaisuutta. Useampi kuin kaksi viidestä (44 %) kertoi olevansa luottavainen, kun vajaalla kolmannekselle (31 %) asia tuo mieleen kielteisiä ajatuksia. Tässäkään moni (25 %) ei osannut sanoa, mitä ajatella asiasta.

Huomisen kynnyksellä 2022

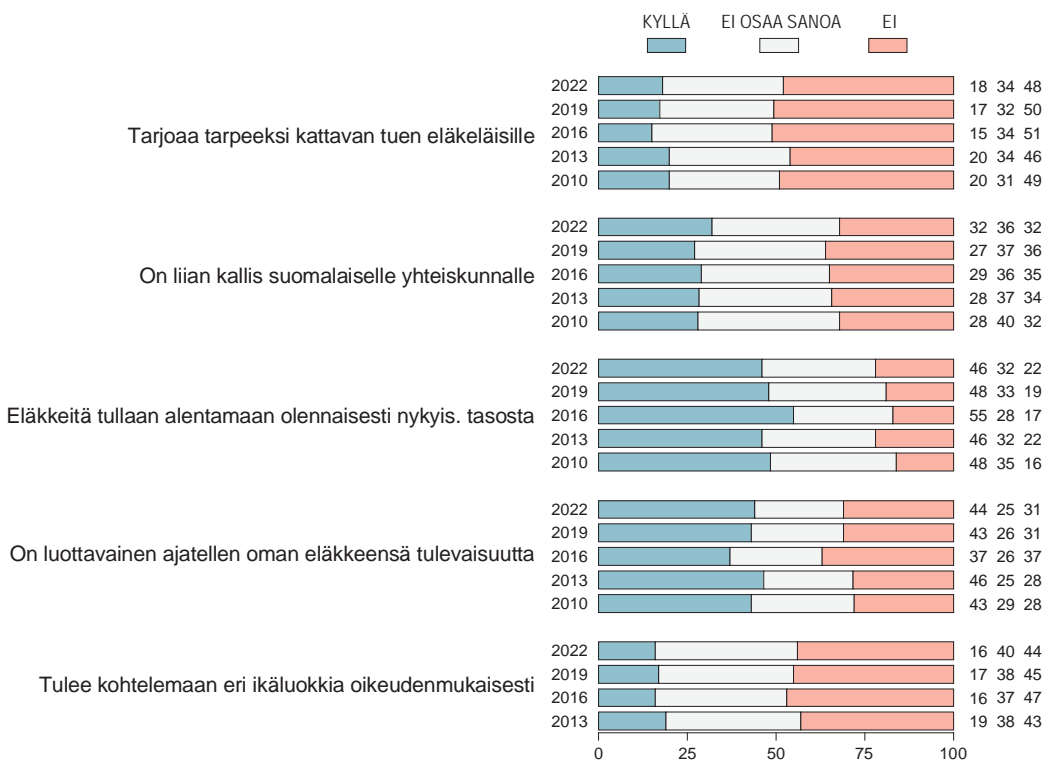
Kuvio 13. SUOMEN ELÄKEJÄRJESTELMÄ NOIN KYMMENEN VUODEN KULUTTUA: USKOOKO ETÄ... (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 13t. SUOMEN ELÄKEJÄRJESTELMÄ NOIN KYMMENEN VUODEN KULUTTUA: USKOOKO ETTÄ... (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

*vertailu 55-79-vuotiaissa

Hyväosaiset, johtavassa asemassa olevat, ylemmät toimihenkilöt ja hyvin koulutetut suhtautuvat muita useammin luottavaisesti oman eläkkeensä tulevaisuuteen.

44 prosenttia ei usko, että eläkejärjestelmämme tulee kohtelemaan eri ikäluokkia oikeudenmukaisesti. Vain 16 prosenttia ikääntyvistä ja ikäihmisistä on tässä suhteessa luottavainen.

Näkemykset eläkejärjestelmän tulevaisuudesta eivät ole paljon muuttuneet kuluneen kolmen vuoden aikana. Neljässä tapauksessa viidestä ero on prosenttiyksikön – parin luokkaa.

Nyt viisi prosenttiyksikköä useampi kuin kolme vuotta sitten pitää eläkejärjestelmää liian kalliina suomalaiselle yhteiskunnalle. Jos vertaa nykytilannetta kuuden vuoden takaiseen, havaitsee yhdeksän prosenttiyksikköä harvemman uskovan, että eläkkeitä tullaan alentamaan olennaisesti nykyisestä tasosta.

15. IKÄIHMISET ÄLYLAITTEIDEN KÄYTTÄJINÄ

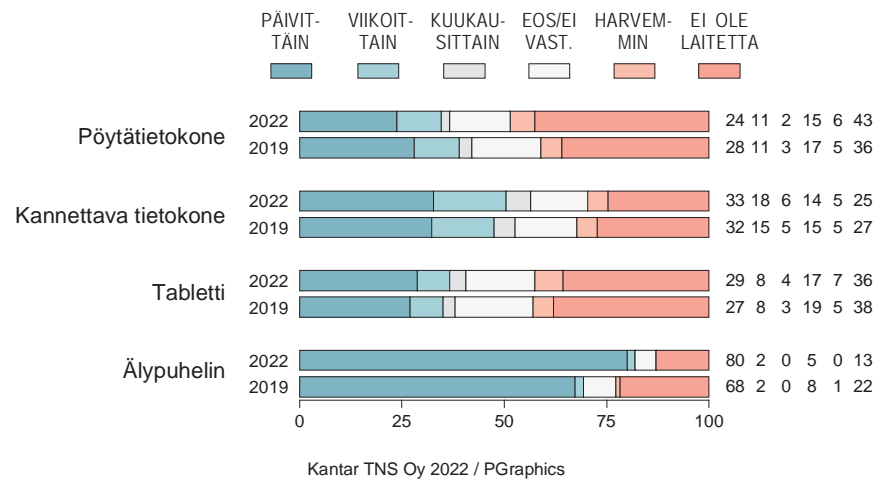
Älylaitteiden käyttöä tarkasteltiin neljän kysymyksen avulla. Kiinnostuksen kohteena olivat 55-84-vuotiaiden käytössä olevat laitteet, niiden käyttötarkoitukset, toiminta sosiaalisessa mediassa sekä arviot omista kyvyistä älylaitteiden käyttäjänä.

Älypuhelin yleisimmin käytetty laite

Neljä ikääntynyttä viidestä käyttää älypuhelinlaanta päivittäin, useimmat tästä joukosta useita kertoja päivässä. Kyseinen laite on lähes 90 prosentilla koko joukosta.

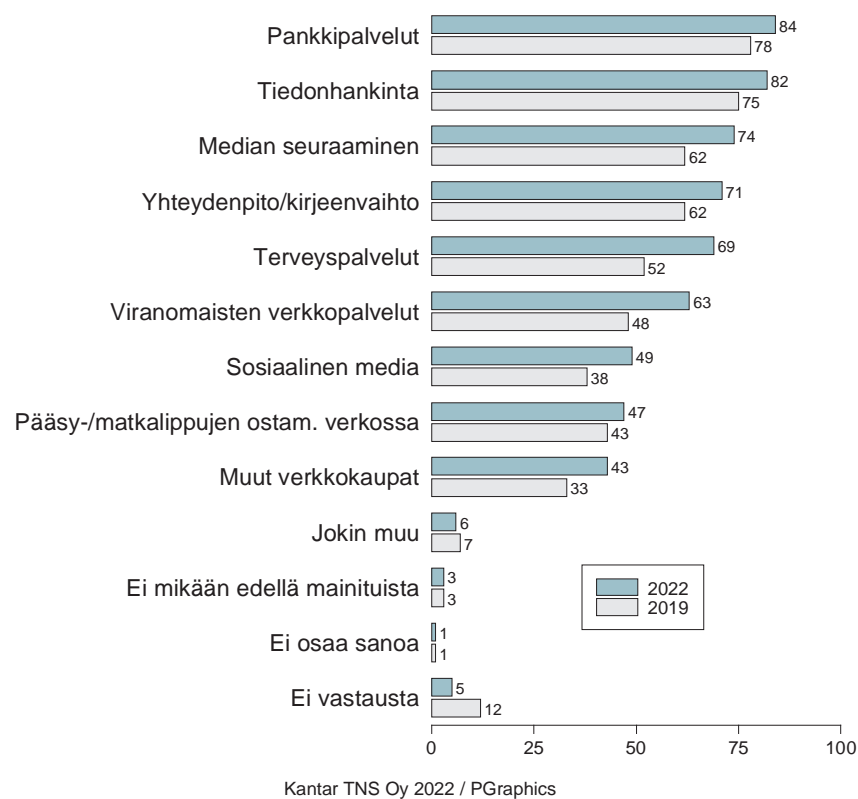
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 26t. KUINKA USEIN KÄYTTÄÄ ERILAISIA ÄLYLAITTEITA: ARVIOT VUOSINA 2019 JA 2022 (luokkia yhdistetty, %).

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 27t. MINKÄ ASIOIDEN HOITAMISEEN KÄYTTÄÄ ÄLYLAITETTA: ARVIOT VUOSINA 2019 JA 2022 (%).

Pöytätietokone, kannettava tietokone ja tabletti ovat myös suosittuja. Joka kolmas (33 %) käyttää päivittäin kannettavaa tietokonetta, 29 prosenttia käyttää tablettitietokonetta ja 24 prosenttia pöytätietokonetta.

Pöytätietokone löytyy 43 prosentin taloudesta, tablettitietokone 48:lta. 62 prosentilla on kannettava tietokone.

Pöytätietokone on nyt hieman harvemmalla kuin kolme vuotta sitten. Vastaavasti kannettava tietokone omistetaan yleisemmin. Eniten on lisääntynyt älypuhelimta käyttävien määrä. Sellainen on käytössä 11 prosenttiyksikköä useammalla kuin kolme vuotta sitten.

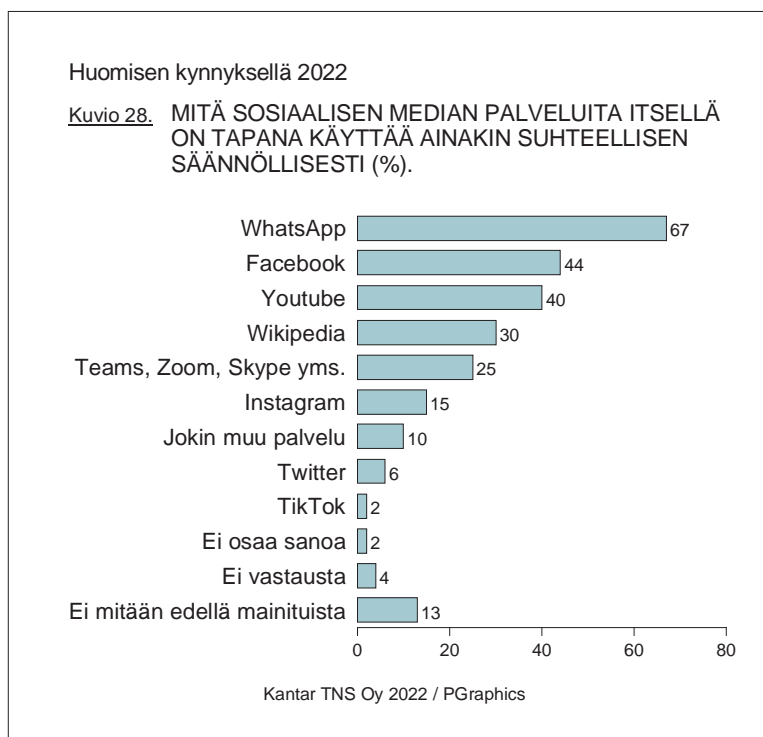
Laitteita ei pelkästään käytetä usein. Niitä käytetään moniin tarkoituksiin. Useimmat (84 %) kertoivat hoitavansa pankkiasioitaan älylaitteiden avulla. Melkein yhtä moni (82 %) hyödyntää niitä tiedonhankinnassa.

Median seuraaminen, yhteydenpito, terveystalvetukset sekä viranomaisten verkkopalvelut ovat muut asiat, joita enemmistö käyttää älylaitteensa avulla.

Melkein joka toinen on älylaitteellaan sosiaalisessa mediassa (49 %). Kovin paljon pienempi ei ole sekään joukko, joka ostaa verkossa pääsy- tai matkalippuja (47 %) tai muita asioita (43 %).

Kolmen vuoden kuluessa minkä tahansa edellä mainitun asian hoitaminen älylaitteen avulla on muuttunut aiempaa yleisemmäksi.

Terveystalvetusten (ero aiempaan 17 prosenttiyksikköä) ja viranomaisten verkkopalveluiden (15 %-yks.) käyttäminen älylaitteella on yleistynyt eniten. Myös mediaa (12 %-yks.) ja sosiaalista mediaa (11 %-yks.) sillä seuraa yli 10 prosenttiyksikköä useampi kuin vielä kolme vuotta sitten.

WhatsApp on tutkimukseen osallistuneiden keskuudessa suosituin sosiaalisen median alusta. 67 prosenttia sosiaalista mediaa käyttävistä hyödyntää sitä.

Facebook (44 %) ja Youtube (40 %) ovat seuraavaksi suosituimmat. Vajaa kolmasosa (30 %) käy hakemassa tietoa Wikipediasta. Joka neljäs (25 %) käyttää Teamsin, Zoomin tai Skypen kaltaisia viestintä- ja yhteydenpitotapoja.

Instagram ei ole ikäihmisten suosiossa. Vain 15 prosenttia sosiaalista mediaa hyödyntävistä 55-84-vuotiaista käyttää sitä.

Sosiaalista mediaa käyttävät naiset suosivat Instagramia selvästi enemmän kuin miehet. Naisista 22 prosenttia käyttää sitä, miehistä vain 9 prosenttia. Myös WhatsApp (74 % -- 60 %) sekä Facebook (49 % -- 40 %) ovat enemmän naisten kuin miesten käyttämiä. Youtubea taas seuraa sosiaalista mediaa käyttävistä miehistä useampi kuin naisista (40 % -- 49 %).

Ikä vaikuttaa toimintaan, erityisesti aktiivisuuteen käyttää älylaitteita. Tämä pätee jokaiseen tutkimuksessa mukana olleeseen laitteeseen. Mitä nuoremasta henkilöstä on kyse, sitä varmemmin tämä käyttää niitä useita kertoja päivässä. Vastaavasti, kun ikää karttuu, käyttö muuttuu satunnaisemmaksi.

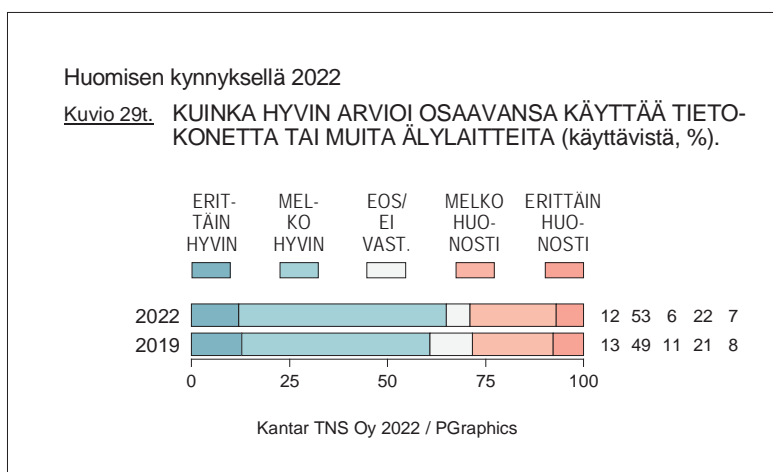
Hyvänä esimerkkinä on älypuhelinlaite useita kertoja päivässä käyttävät. 55-59-vuotiaista 93 prosenttia lukeutuu tähän joukkoon, 80-84-vuotiaista ainoastaan 44 prosenttia.

Nuoremmat eivät pelkäästään käytä laitteitaan useammin kuin vanhat. Heillä on niille selvästi enemmän käyttötarkoituksia. Peukalosääntönä voi hyvin pitää sitä, että mitä vähemmän ikää, sitä todennäköisemmin hyödyntää älylaitettaan mihin tahansa kysymyksessä mainittuun tarkoitukseen.

Sama pätee varsin hyvin sosiaaliseen mediaan. Joukon nuorimmat sekä käyttävät siellä enemmän aikaansa että hyödyntävät sen palveluntarjoajia laaja-alaisemmin kuin iäkäämmät.

Yleensä ottaen arviot omista taidoista älylaitteiden käyttäjänä ovat positiiviset. Vaikka vain 12 prosenttia kokee osaavansa käyttää niitä erittäin hyvin, joka toinen (53 %) pitää omia kykyjään melko hyvinä.

Tämän joukko on kasvanut aavistuksen verran kuluneen kolmen vuoden aikana.

Jonkin verran ikä vaikuttaa näkemyksiin (nuoremmat ovat taitavampia), mutta moni joukon iäkkäimpään osaan kuuluvakin tuntee hallitsevansa kohtuullisen hyvin älylaitteidensa käytön.

Koulutus on toinen asiaan vaikuttava tekijä. Enemmän muodollista koulutusta hankkineista keskimääräistä selvästi useampi pitää taitojaan melko hyvinä. Saman voi todeta työelämässä mukana olevista ja pääkaupunkiseudulla asuvista.

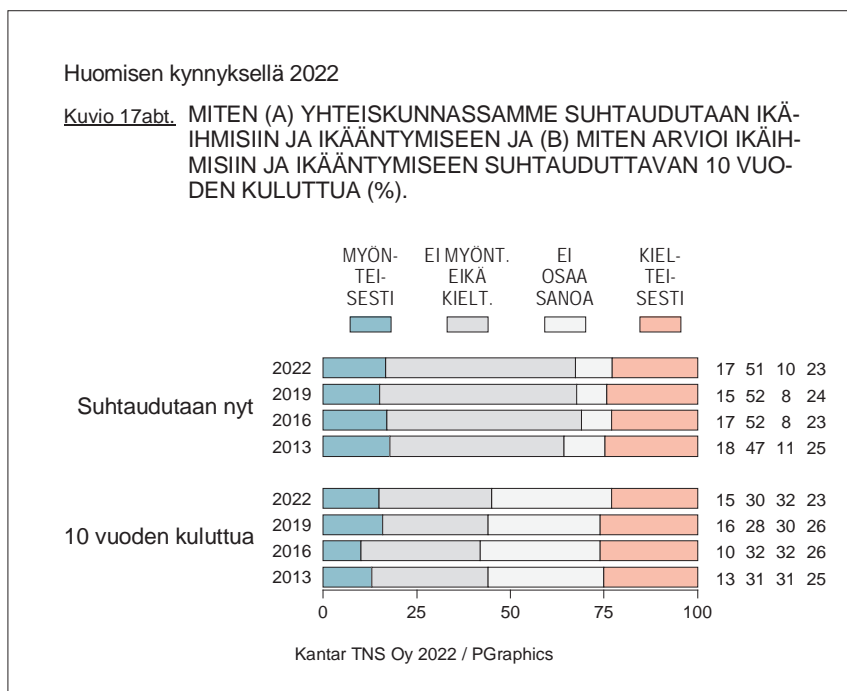
Silti mikään väestöryhmä ei erotu erityisen hyvien tai huonojen kykyjensä vuoksi. Kaikista ryhmistä - niin nuorista kuin vanhoistakin, enemmän tai vähemmän koulutetuista, kaupungeissa tai maaseudulla asuvista – löytää molempia, niitä joiden kyvyt riittävät hyvin tiedon valtatiellä liikkumiseen sekä sellaisia, joiden taidot ovat selvästi heikommat.

16. ARVIOT SUHTAUTUMISESTA IKÄIHMISIIN JA IKÄÄNTYMISEEN NYT JA TULEVAISUUDESSA

Huomisen kynnyksellä summautuu kysymyksiin, joissa kysyttiin arviota siitä, miten yhteiskunnassamme suhtaudutaan ikäihmisiin ja ikääntymiseen nyt ja 10 vuoden kuluttua.

Tulos kuvaa hyvin edellä esitetystä muodostunutta yleiskuvaa. Valtaosan mielestä suomalaisten käsitykset ovat varsin neutraaleja.

Joka toinen (51 %) ajattelee, ettei ikääntyneisiin ja ikääntymiseen suhtauduta sen enempää myönteisesti kuin kielteisestikään. Jos tähän joukkoon liittävät ne, joiden mielestä suhtautuminen on positiivista, puhutaan jo valtaenemmistöä (68 %).

Tämän perusteella voi sanoa, että ikääntyneiden asema ja asiat ovat Suomessa vähintään kohtuullisella tasolla. Usein – ja edelliset luvut puhuvat sen puolestakin – näin varmasti on.

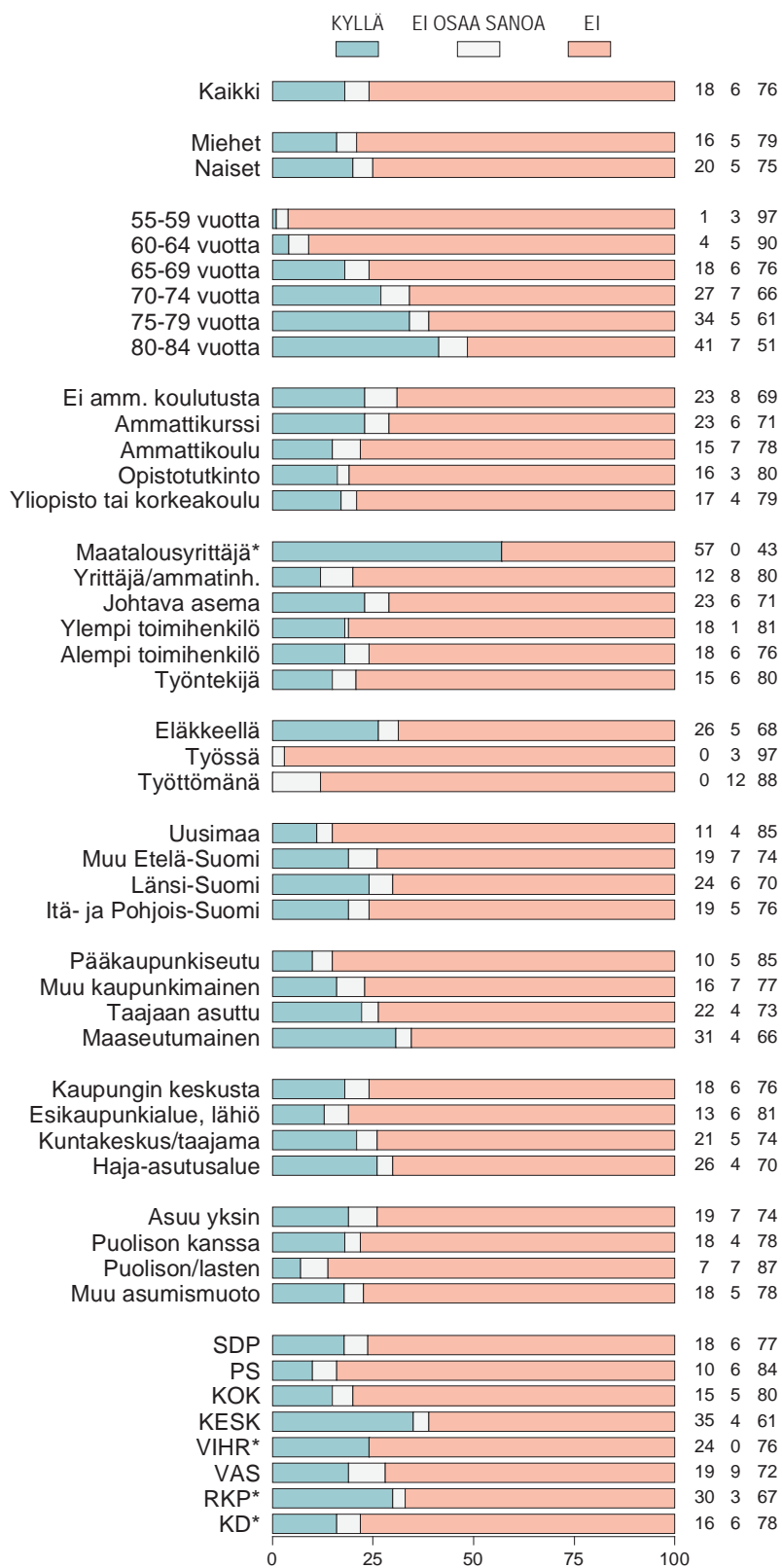
Yhtä lailla totta on kuitenkin sekin, että suurempi osa pitää suomalaisten ajattelutapaa kielteisenä (23 %) kuin myönteisenä (17 %). Tilanne on ollut tämä jo vuosia.

Vaikuttaa myös siltä, ettei lähitulevaisuus ole tuomassa muutosta asiaan. Edelleen kielteisyyttä korostavien osuus on selvästi suurempi kuin niiden, joiden mielestä ikääntymiseen ja ikääntyneisiin ihmisiin suhtaudutaan Suomessa myönteisesti.

LIITEKUVIOT:

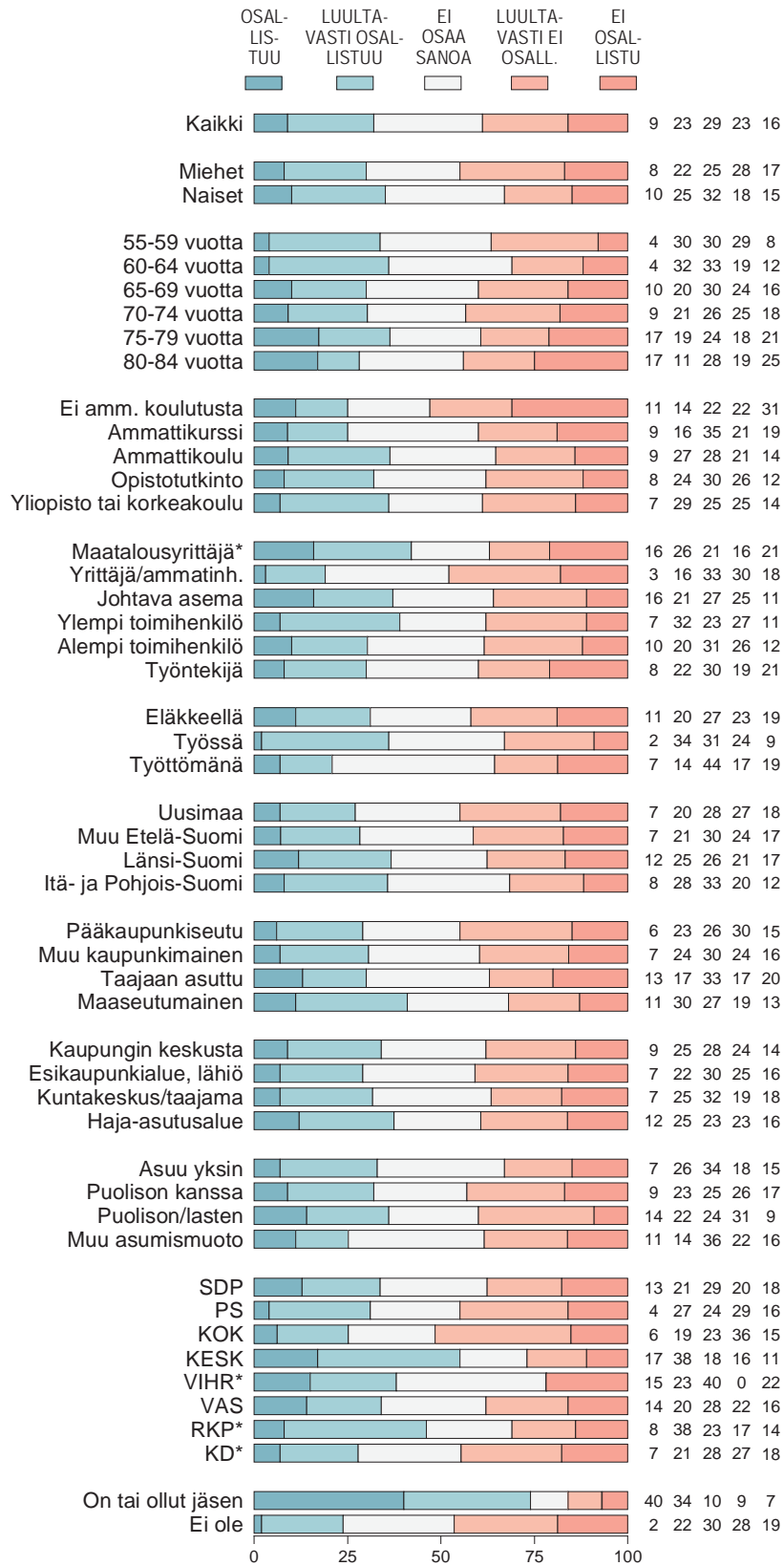
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 6e. ONKO JONKIN ELÄKELÄISJÄRJESTÖN JÄSEN TAI OLLUT MUKANA TOIMINNASSA (%).

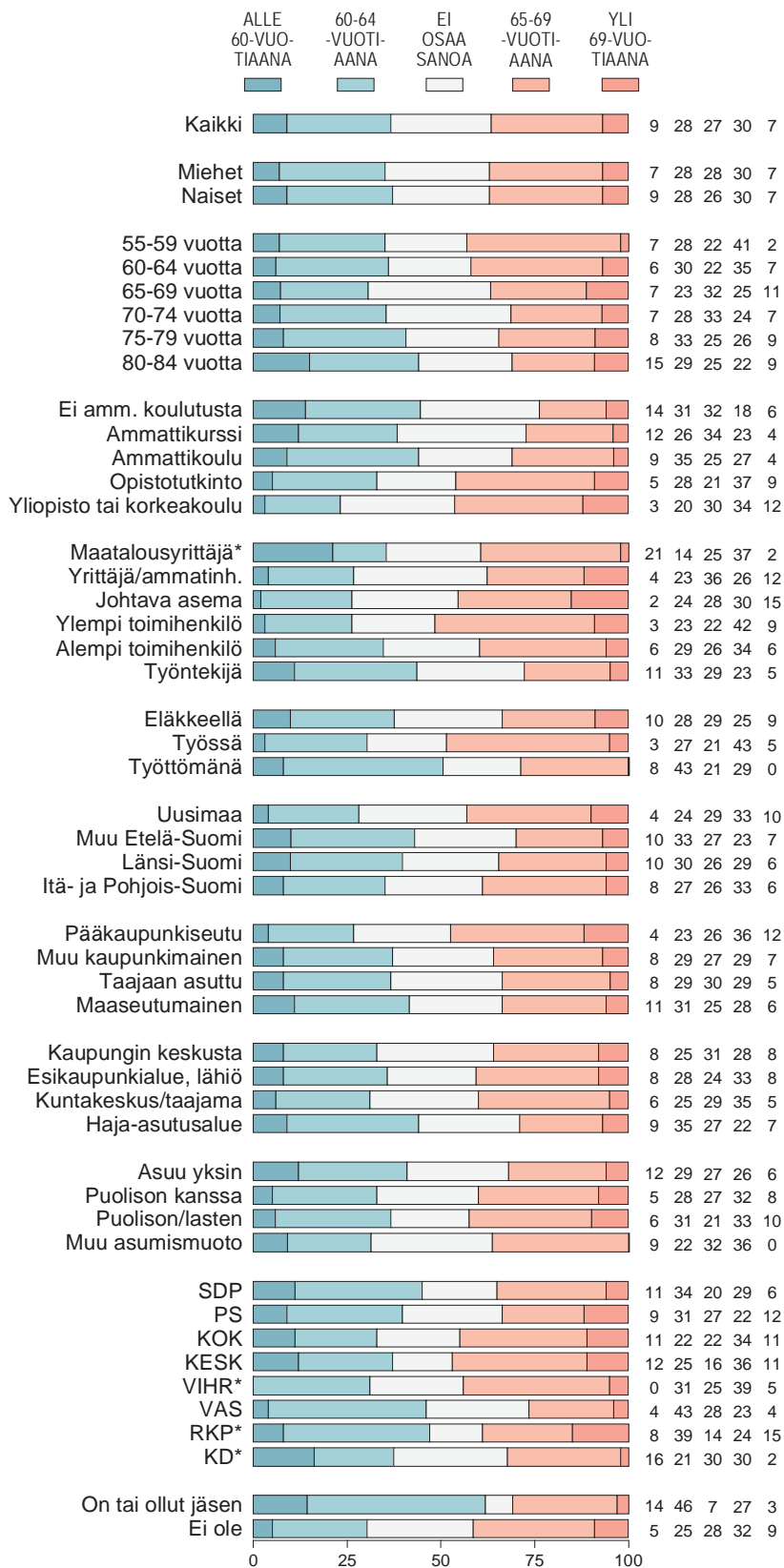

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 7e. AIKOOKO TULEVAISUUDESSA OSALLISTUA JONKIN ELÄKE-LÄISJÄRJESTÖN TOIMINTAAN (%).

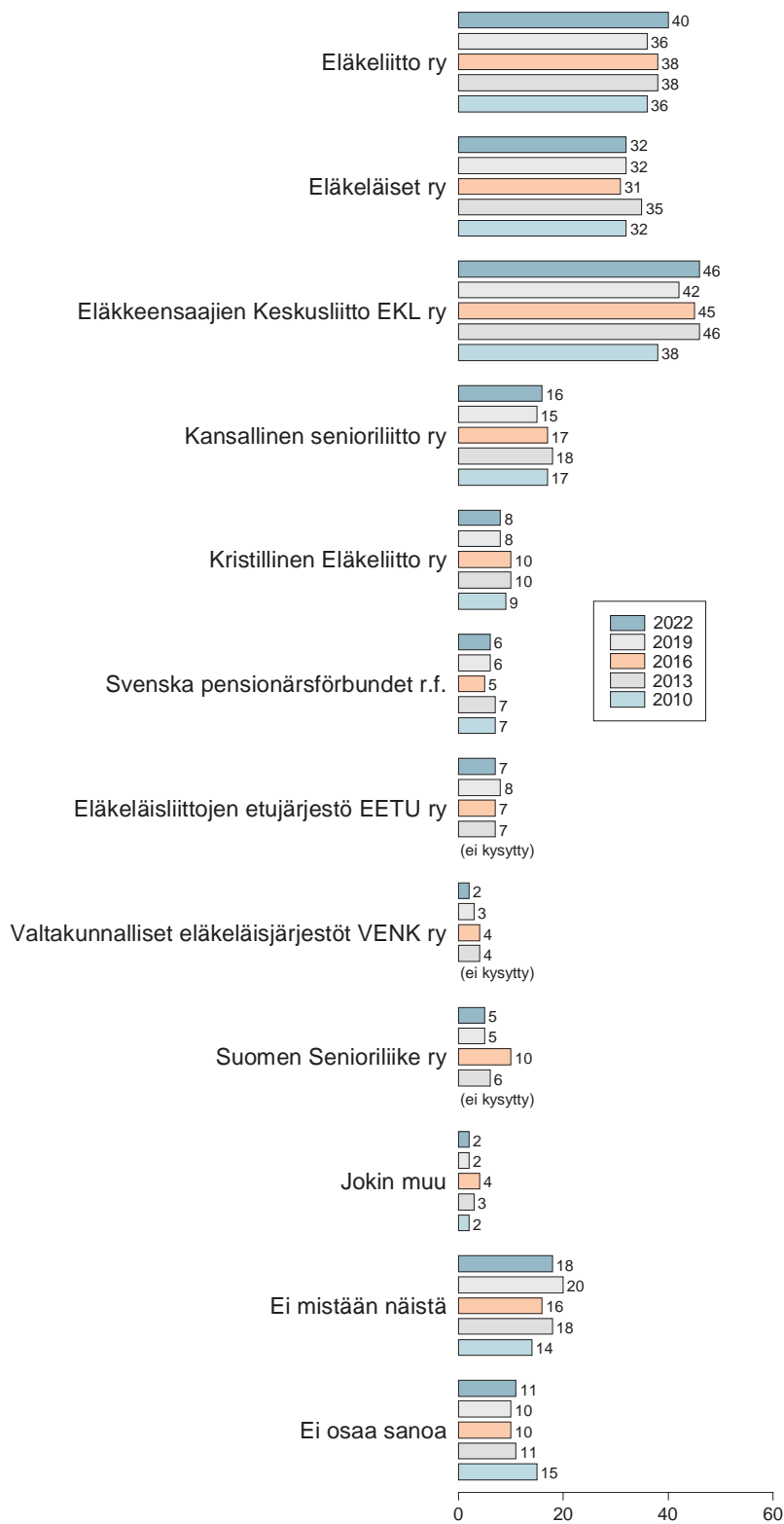
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 8e. MIKÄ ON PARAS IKÄ LIITTYÄ ELÄKELÄISJÄRJESTÖÖN (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

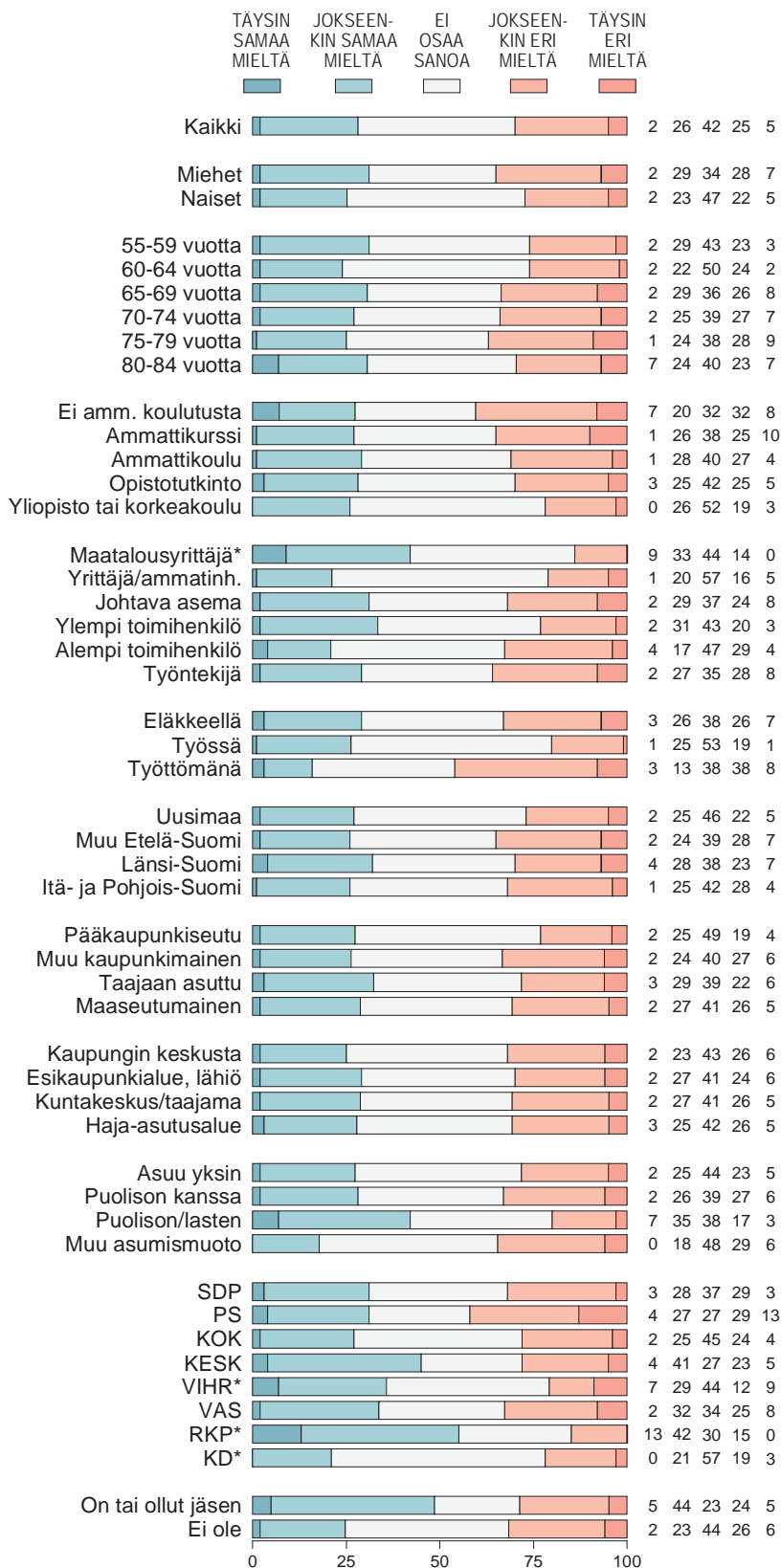
Kuvio 9t. ELÄKELÄISJÄRJESTÖT, JOISTA ON KUULLUT TAI LUKENUT JOTAKIN (viisi viimeistä mittausta, %).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

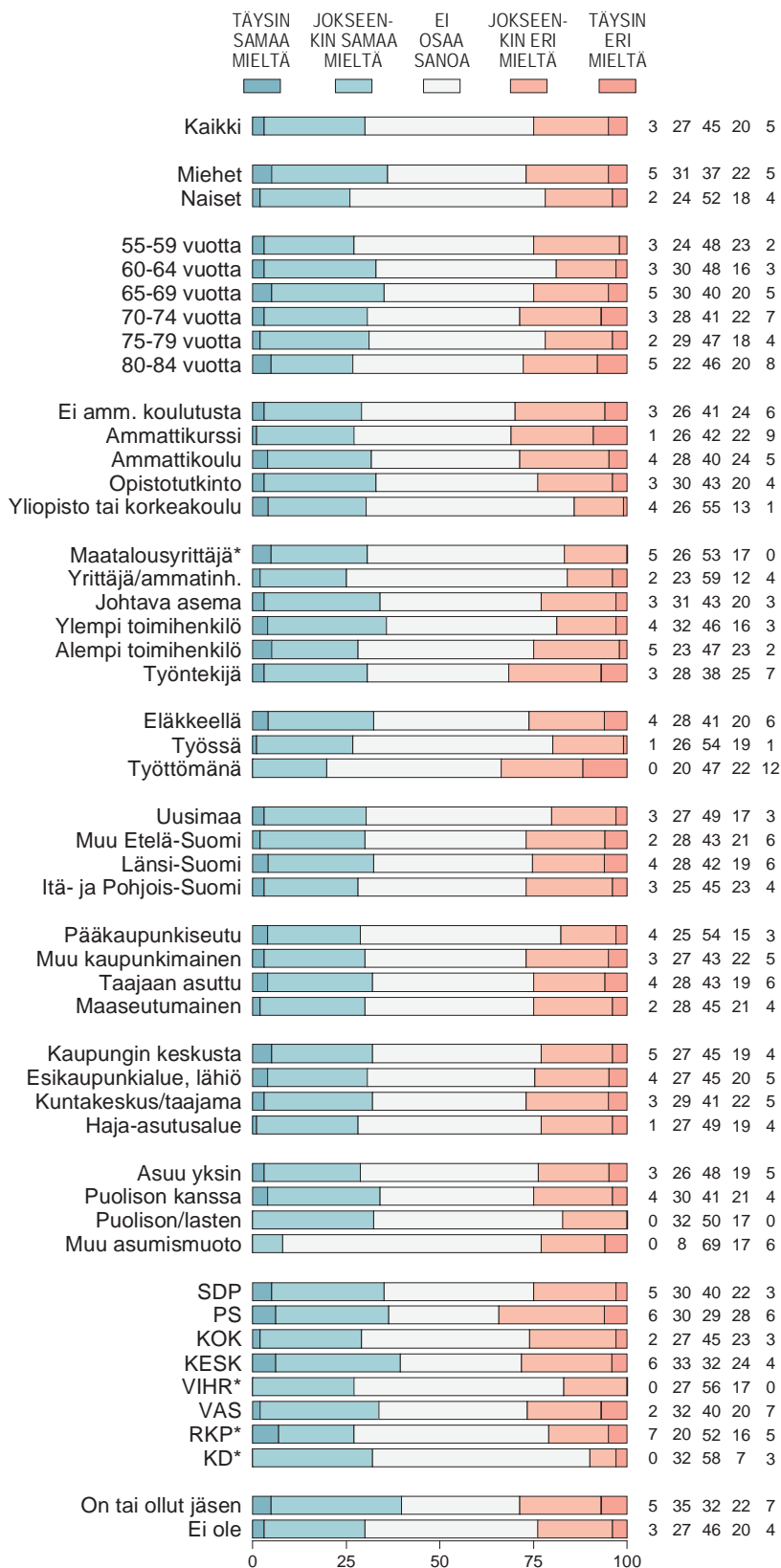
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 4-1. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: AJAVAT HYVIN ELÄKELÄISTEN ETUJA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

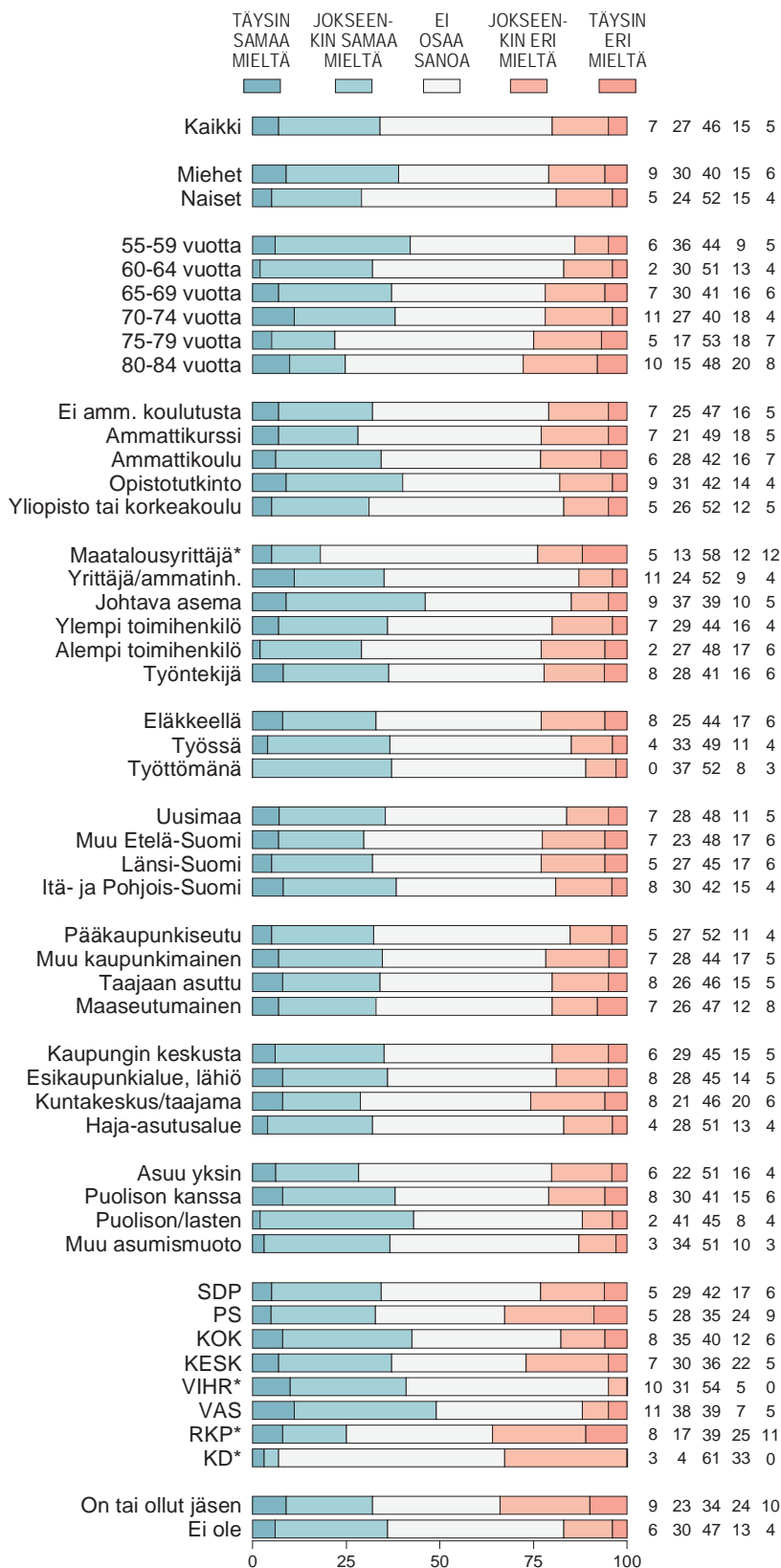
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 4-2. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: ASIAN-
TUNTEVIA ELÄKEPOLITIIKASSA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

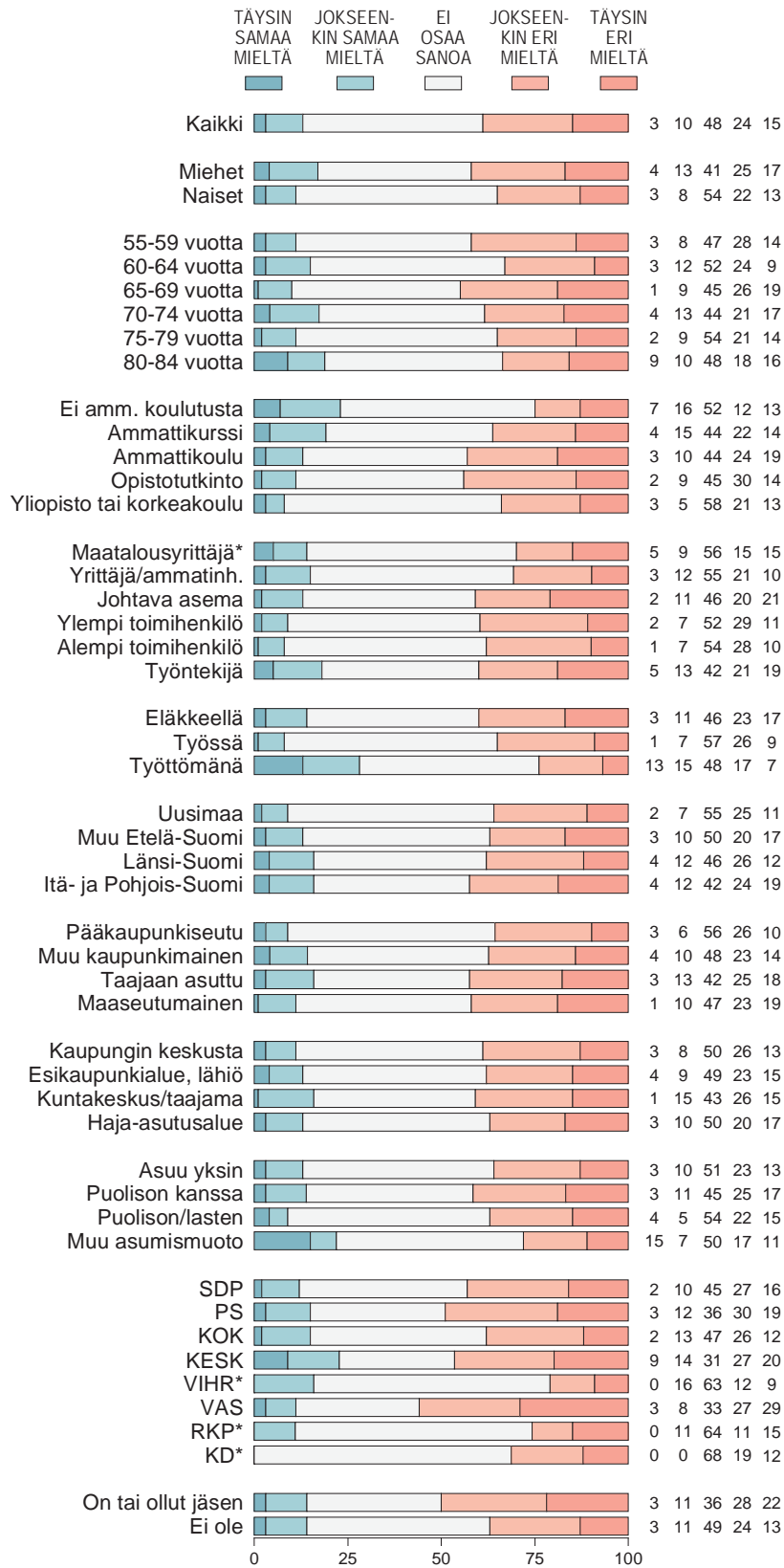
Kuvio 4-3. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: LIIAN VANHAKANTAISIA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

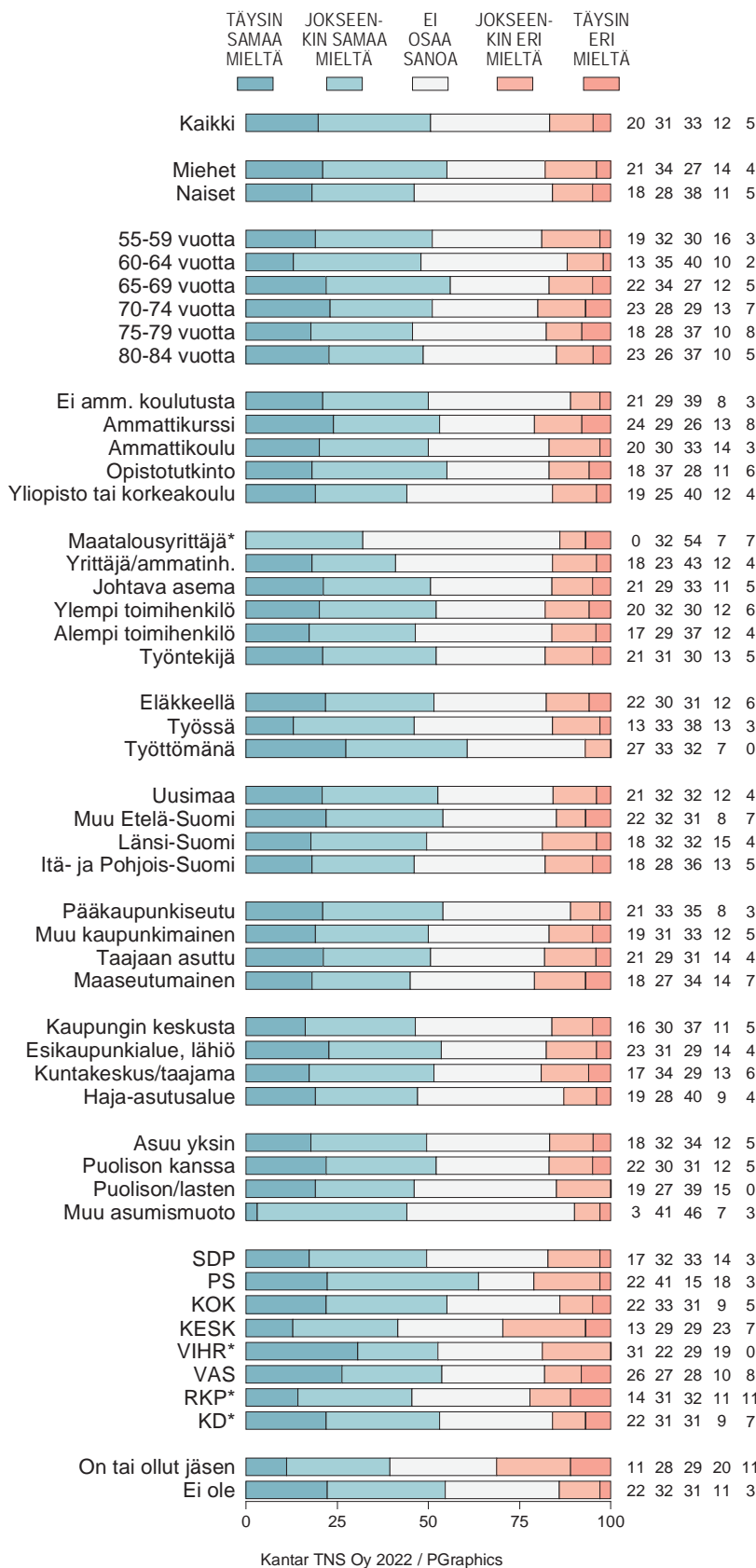
Kuvio 4-4. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: ESITTÄVÄT KOHTUUTTOMIA VAATIMUKSIA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

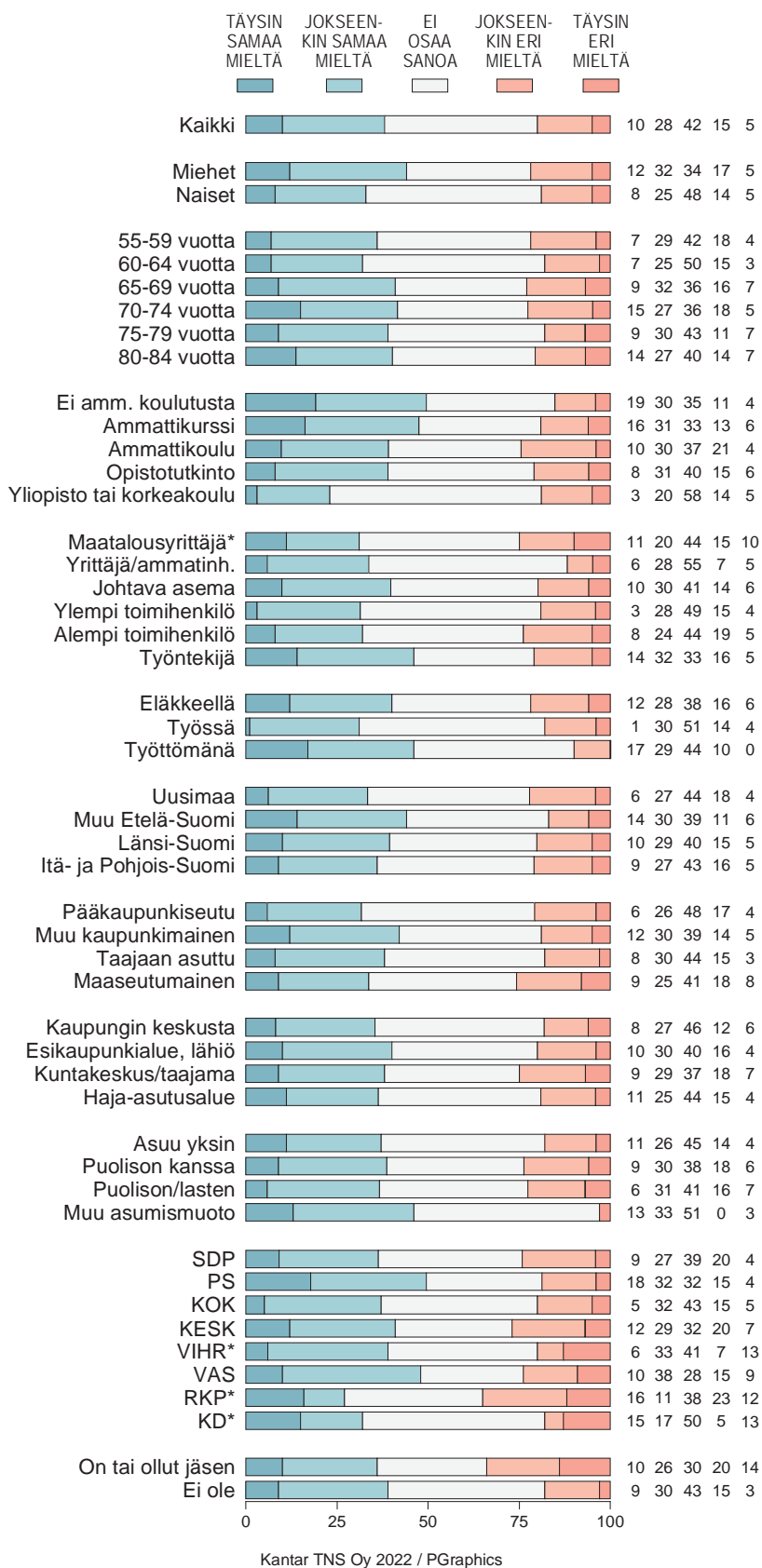
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 4-5. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: ETÄISIÄ JA TUNTEMATTOMIA (%).

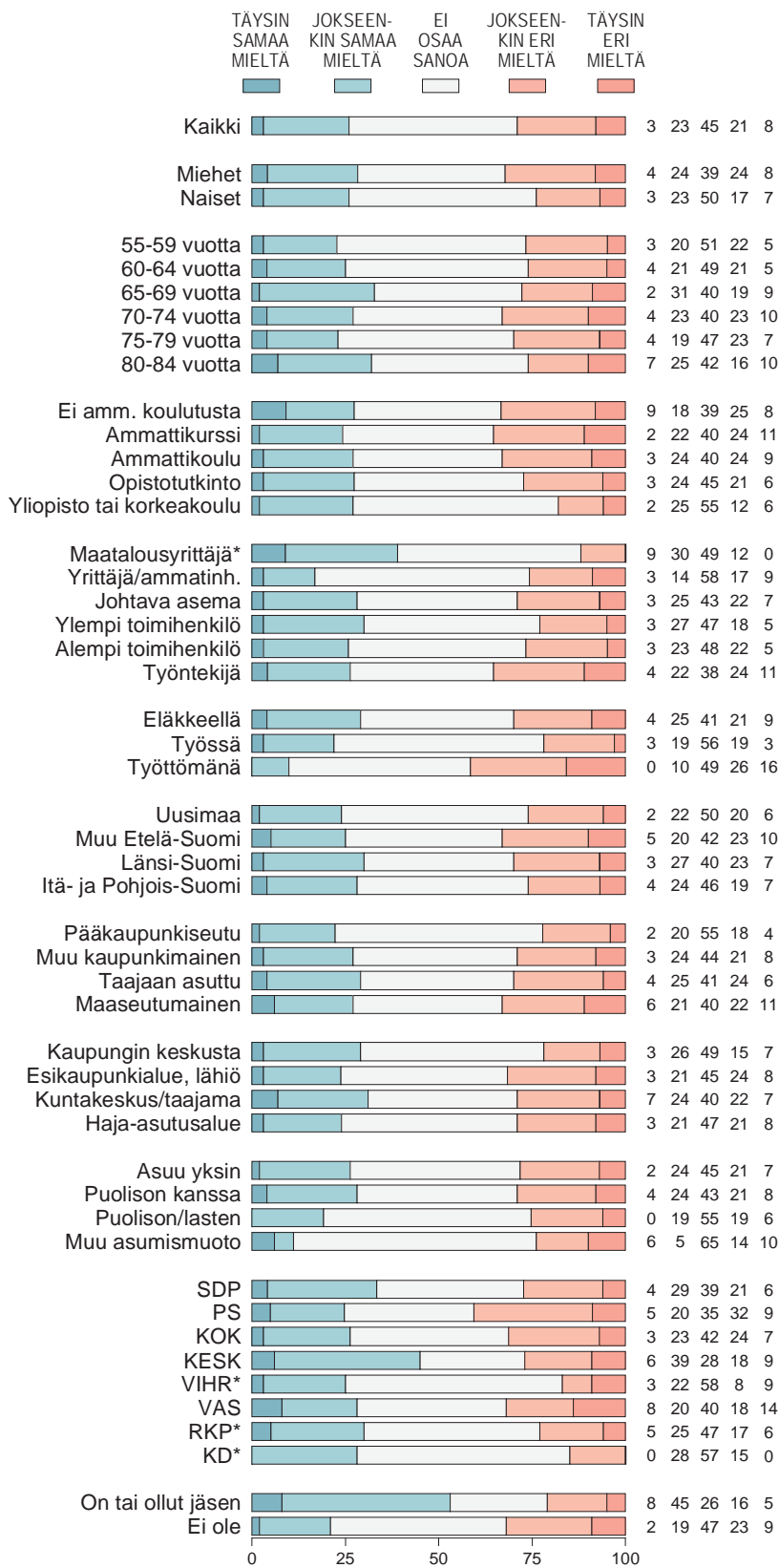
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 4-6. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: ETÄÄNTYNEET ELÄKELÄISISTÄ JA HEIDÄN TARPEISTAAN (%).

Huomisen kynnyksellä 2022

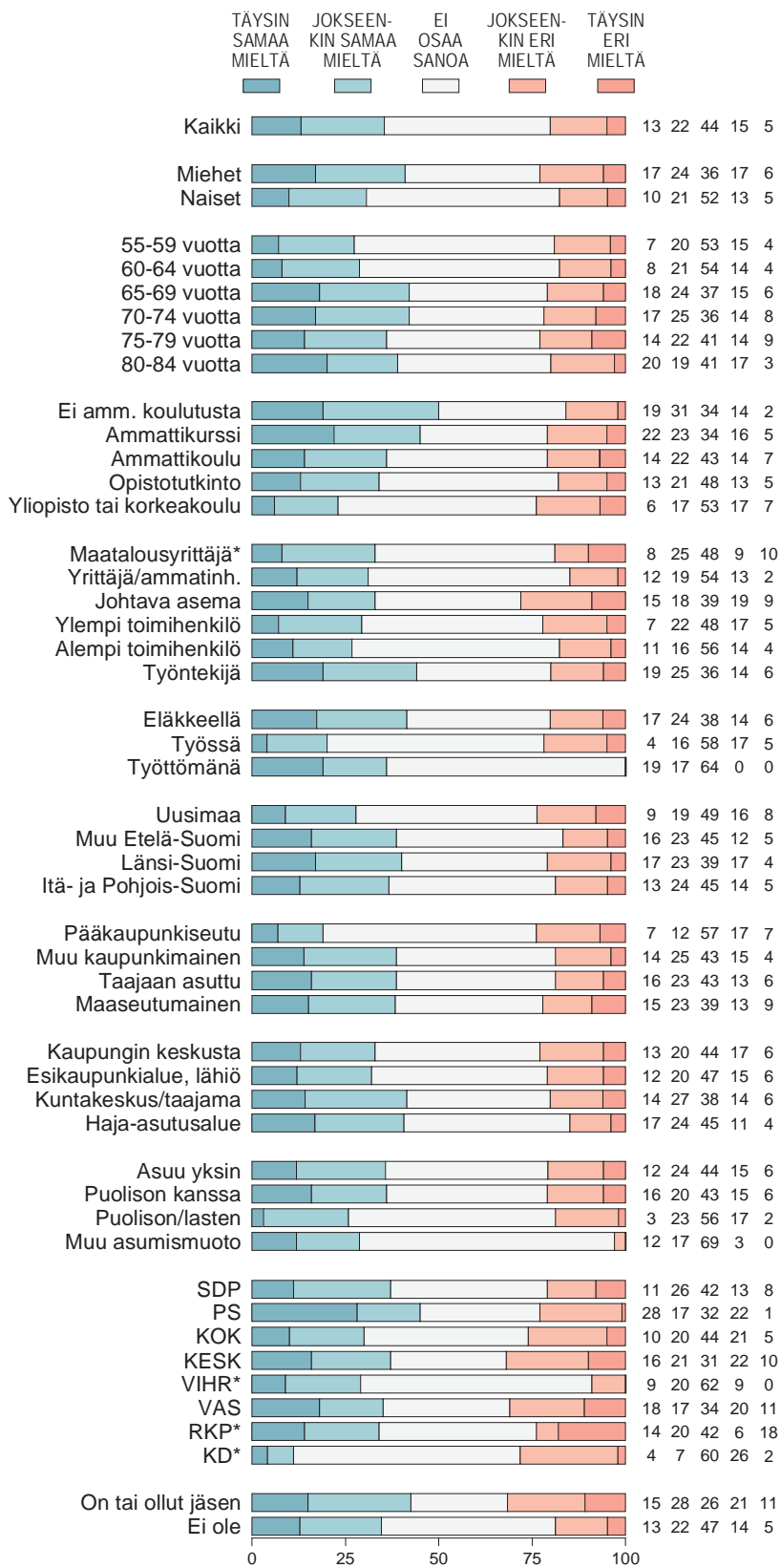
Kuvio 4-7. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: IHMISLÄHEISIÄ (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

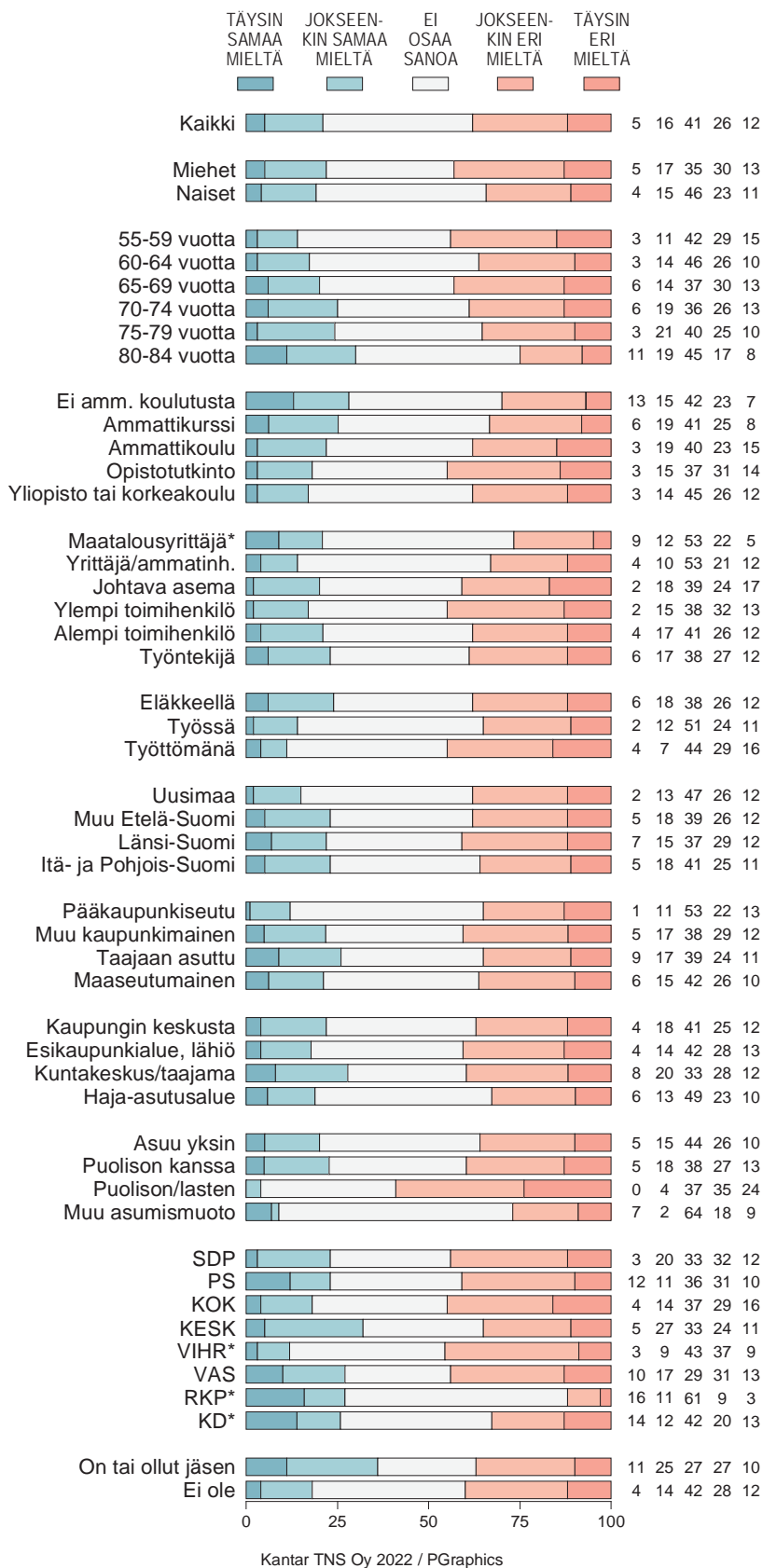
Kuvio 4-8. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: LIIAN POLIITTISIA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

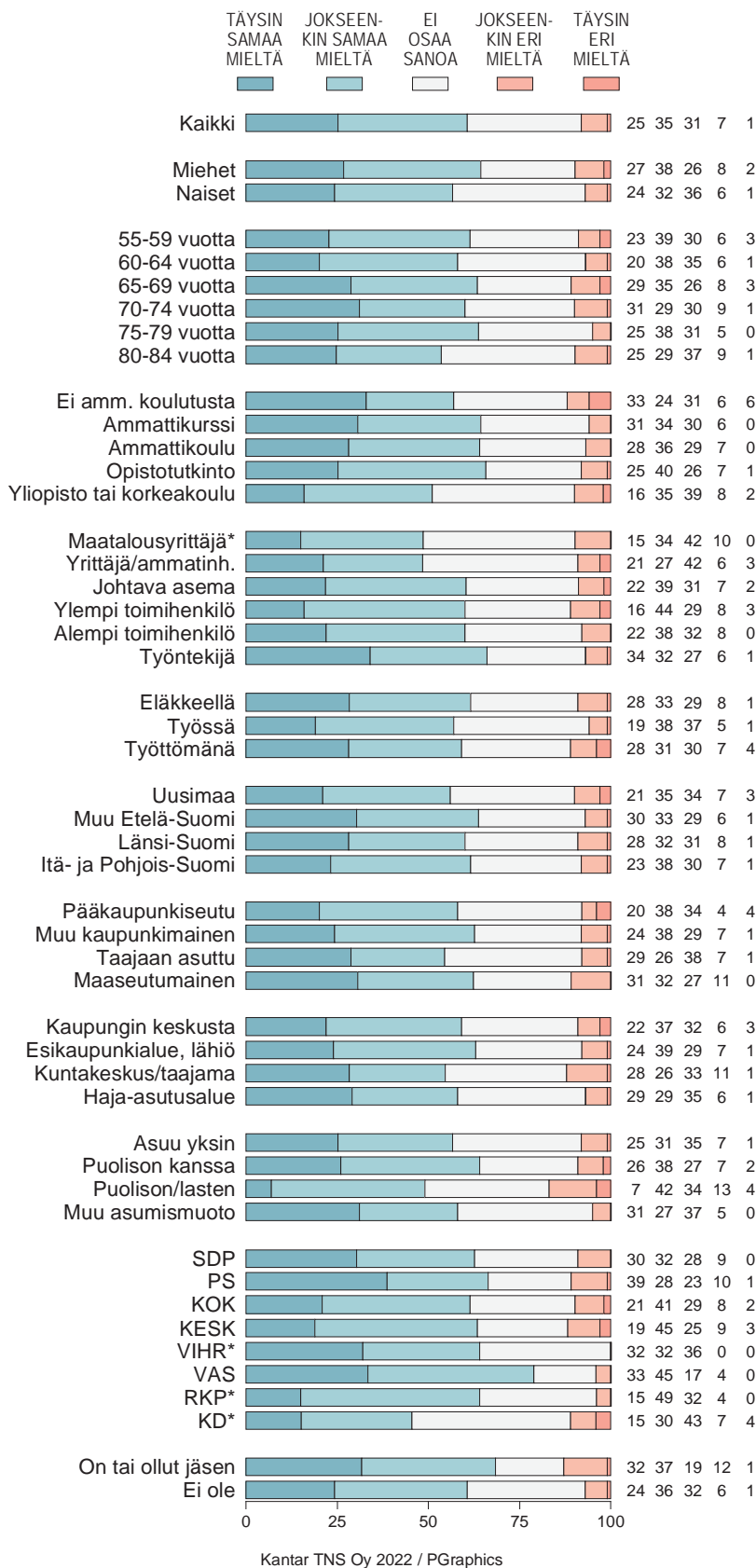
Kuvio 4-9. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: MERKITÄVIÄ YHTEISKUNNALLISIA VAIKUTTAJIA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

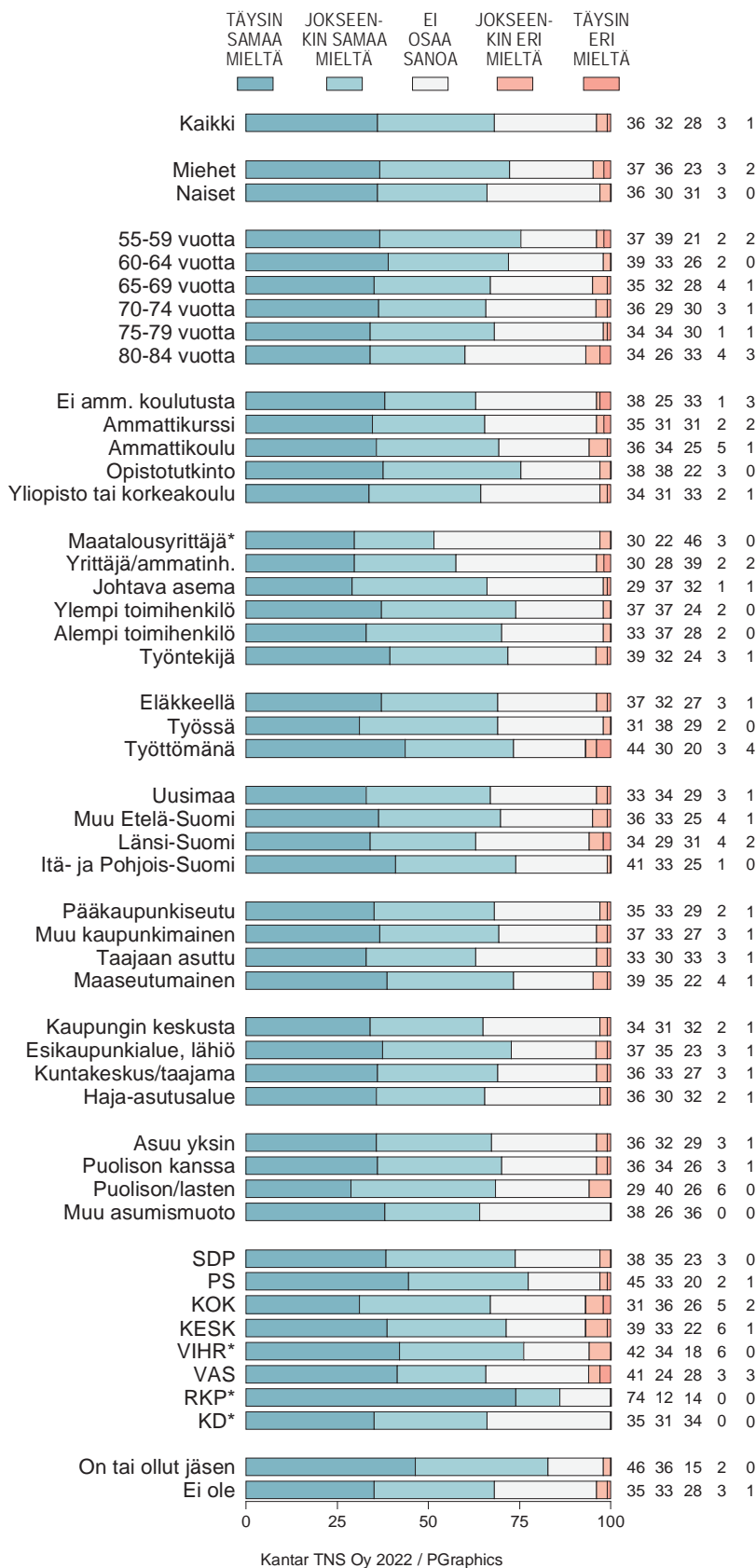
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 4-10. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: SAISIVAT OLLA NYKYISTÄ AKTIIVISEMPIÄ JA ÄRHÄKÄMPIÄ (%).

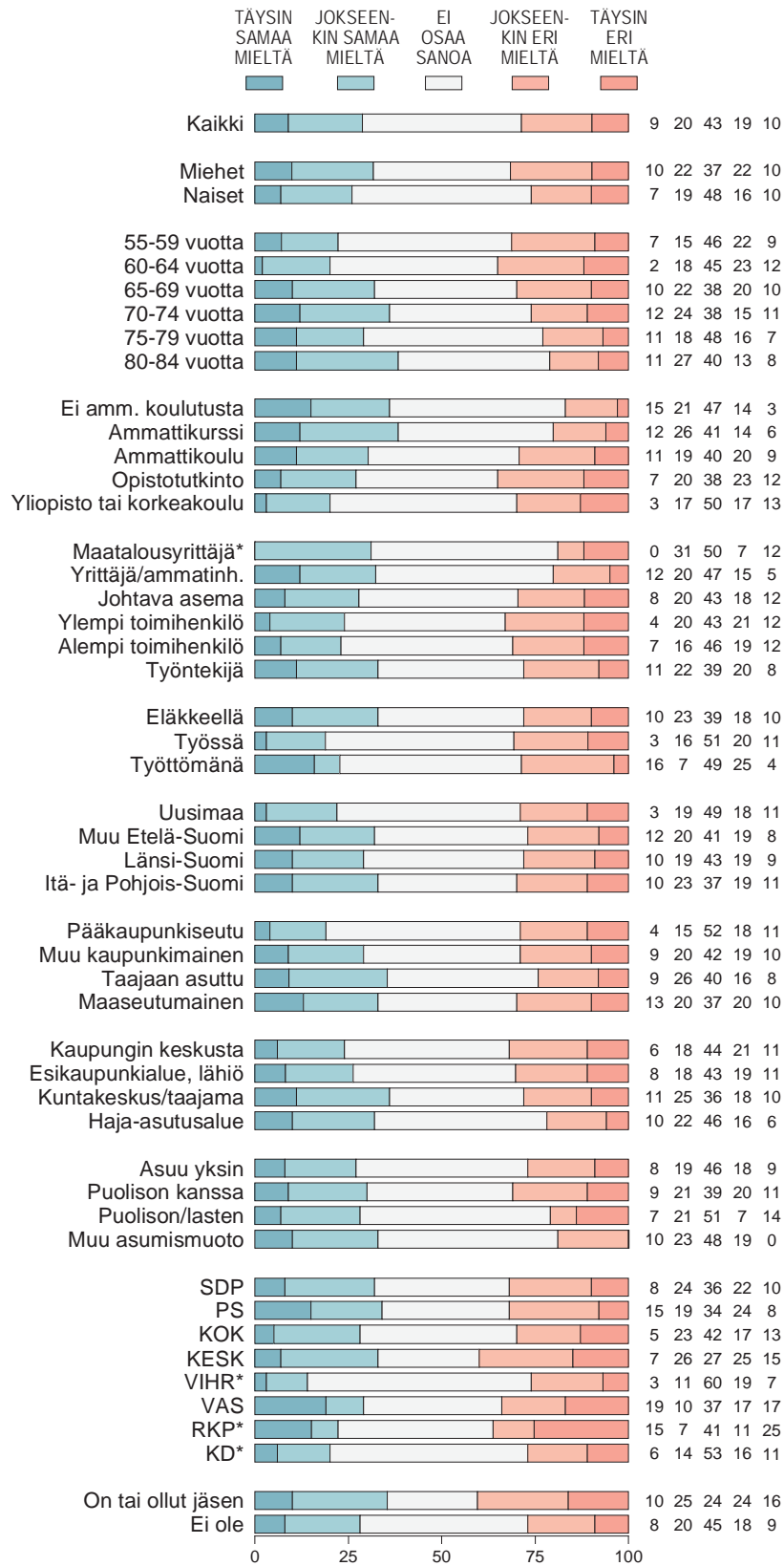
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 4-11. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: TARPEELLISIA TULEVAISUUDESSA (%).

Huomisen kynnyksellä 2022

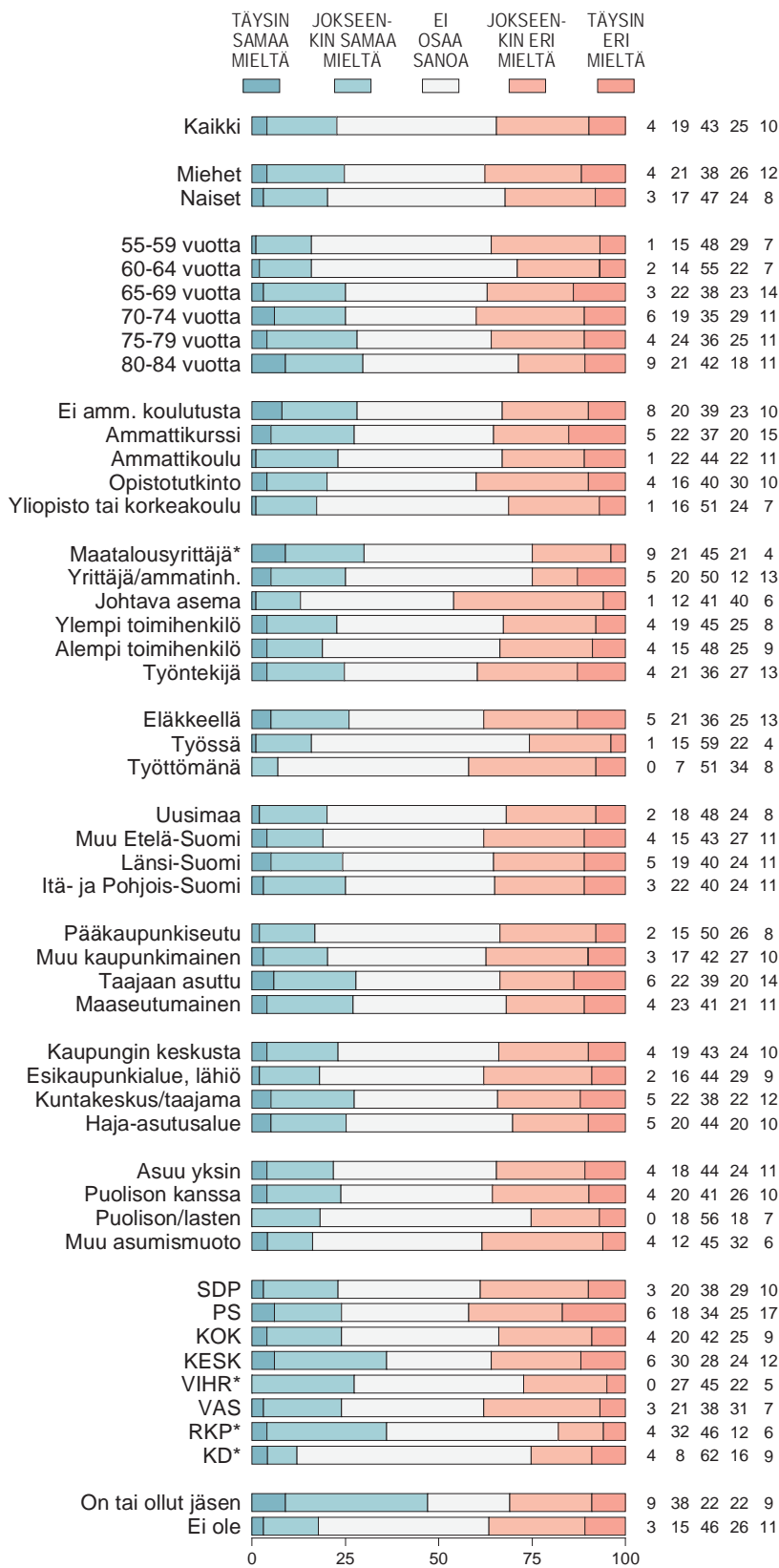
Kuvio 4-12. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: RUPATTELUKERHOJA ILMAN TODELLISTA MERKITYSTÄ JA SISÄLTÖÄ (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

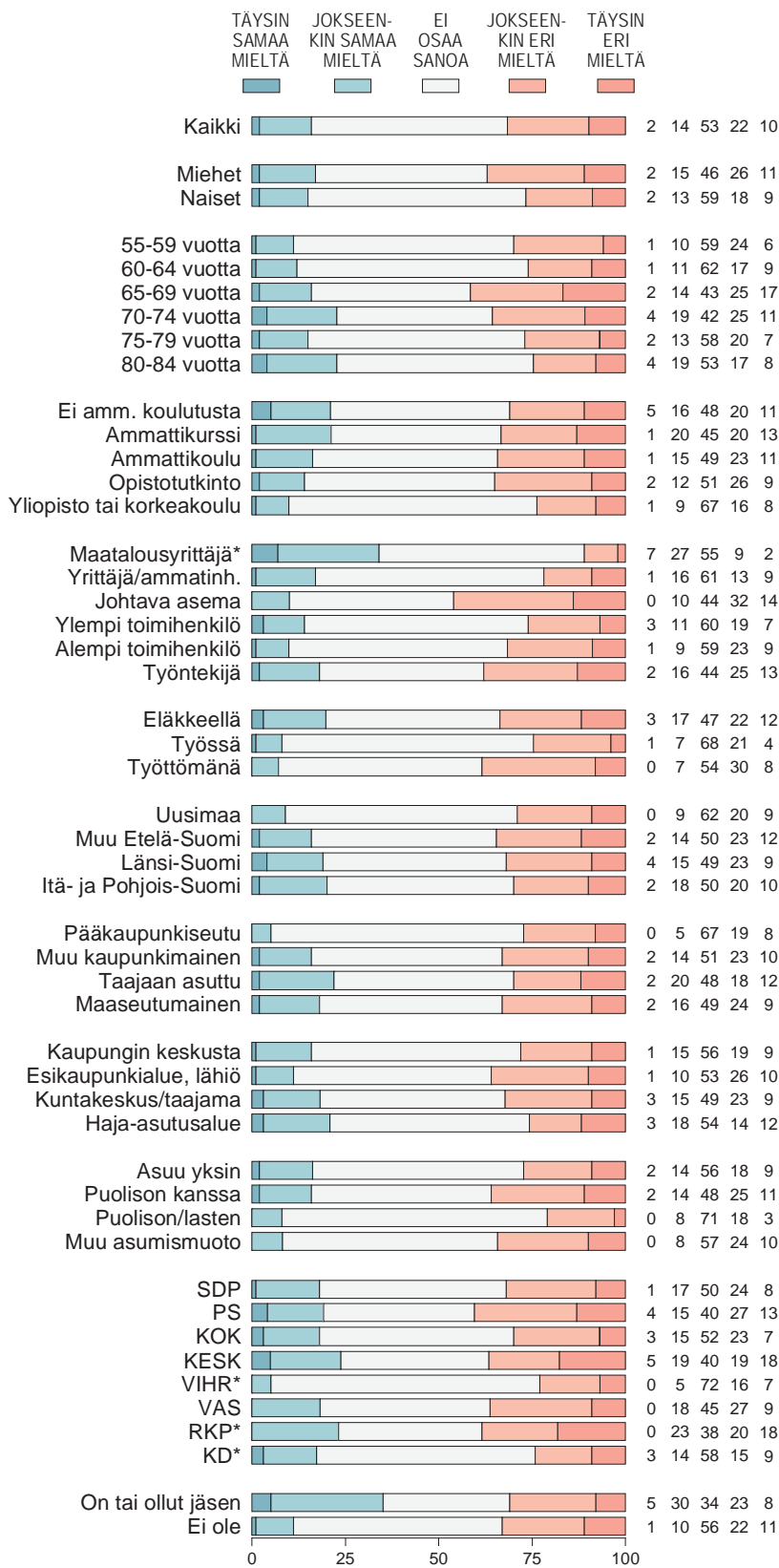
Kuvio 4-13. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: TIEDOTTAVAT HYVIN ELÄKELÄISTEN ASIOISTA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

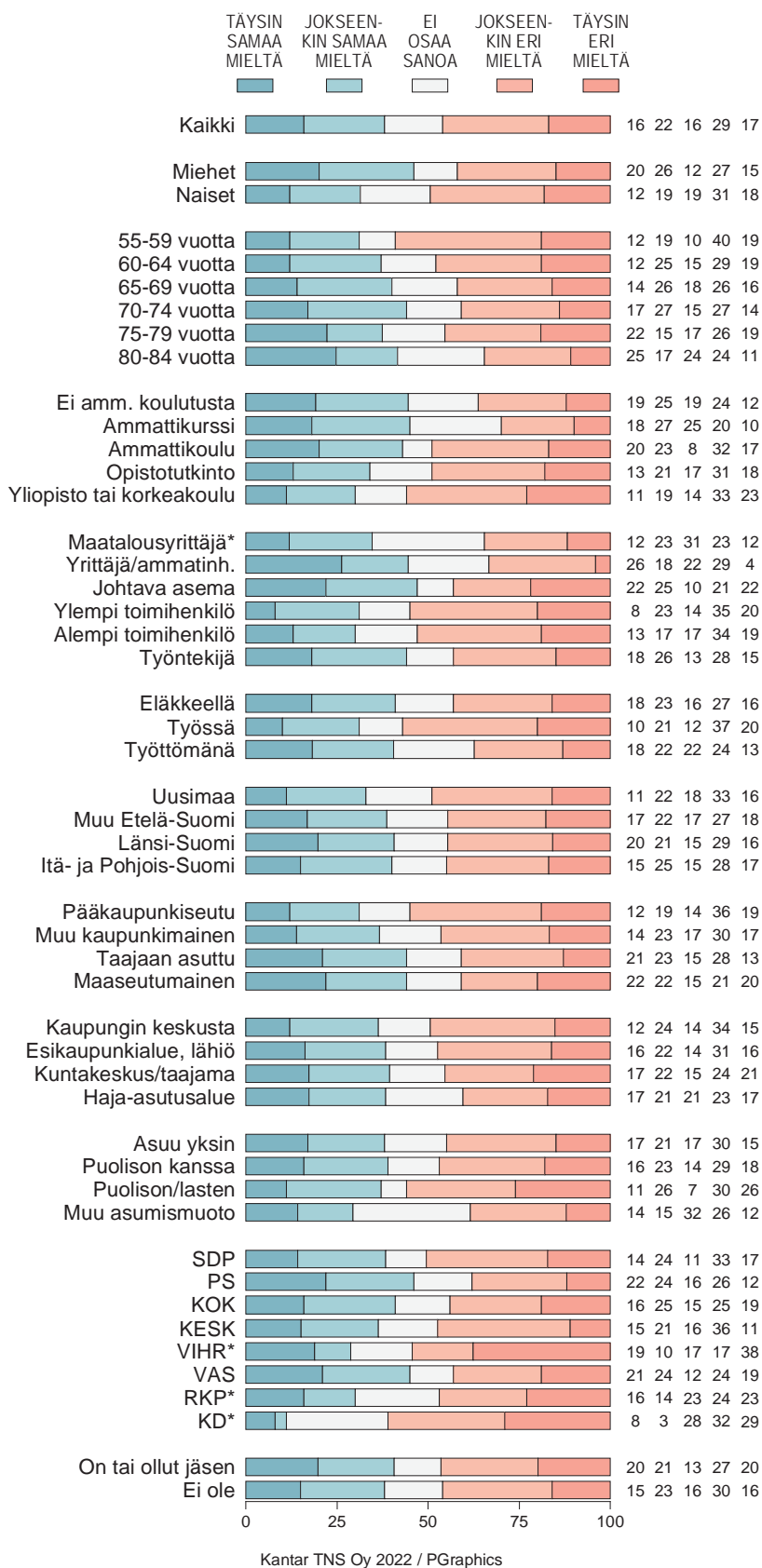
Kuvio 4-14. ELÄKEJÄRJESTÖJÄ KOSKEVAT LUONNEHDINNAT: HUOMIOIVAT MYÖS TUOREIDEN ELÄKELÄISTEN TARPEET (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

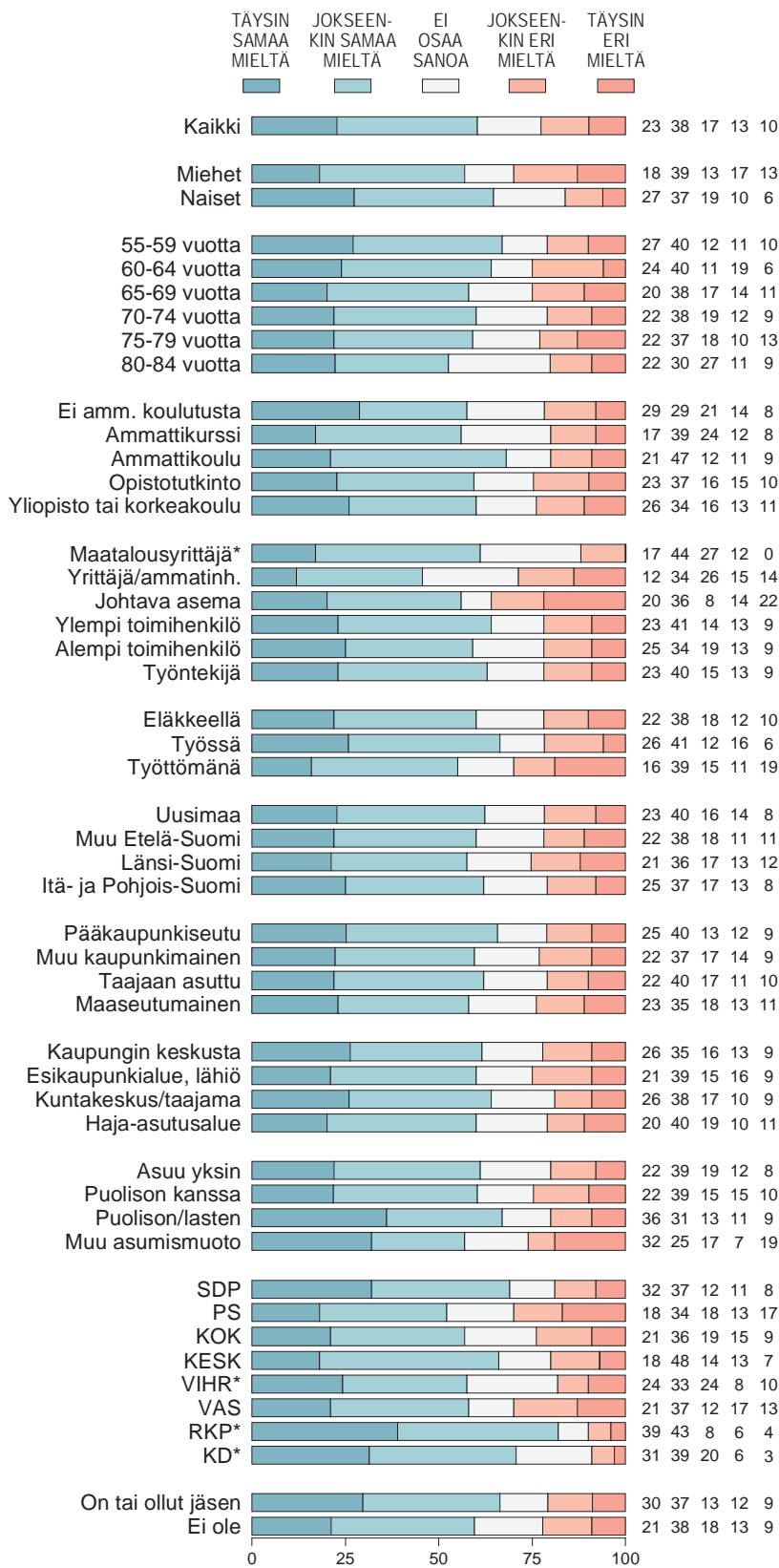
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-1. "Eläkeläisten asioiden hoitamiseen riittää yksi eläkeläisjärjestö" (%).

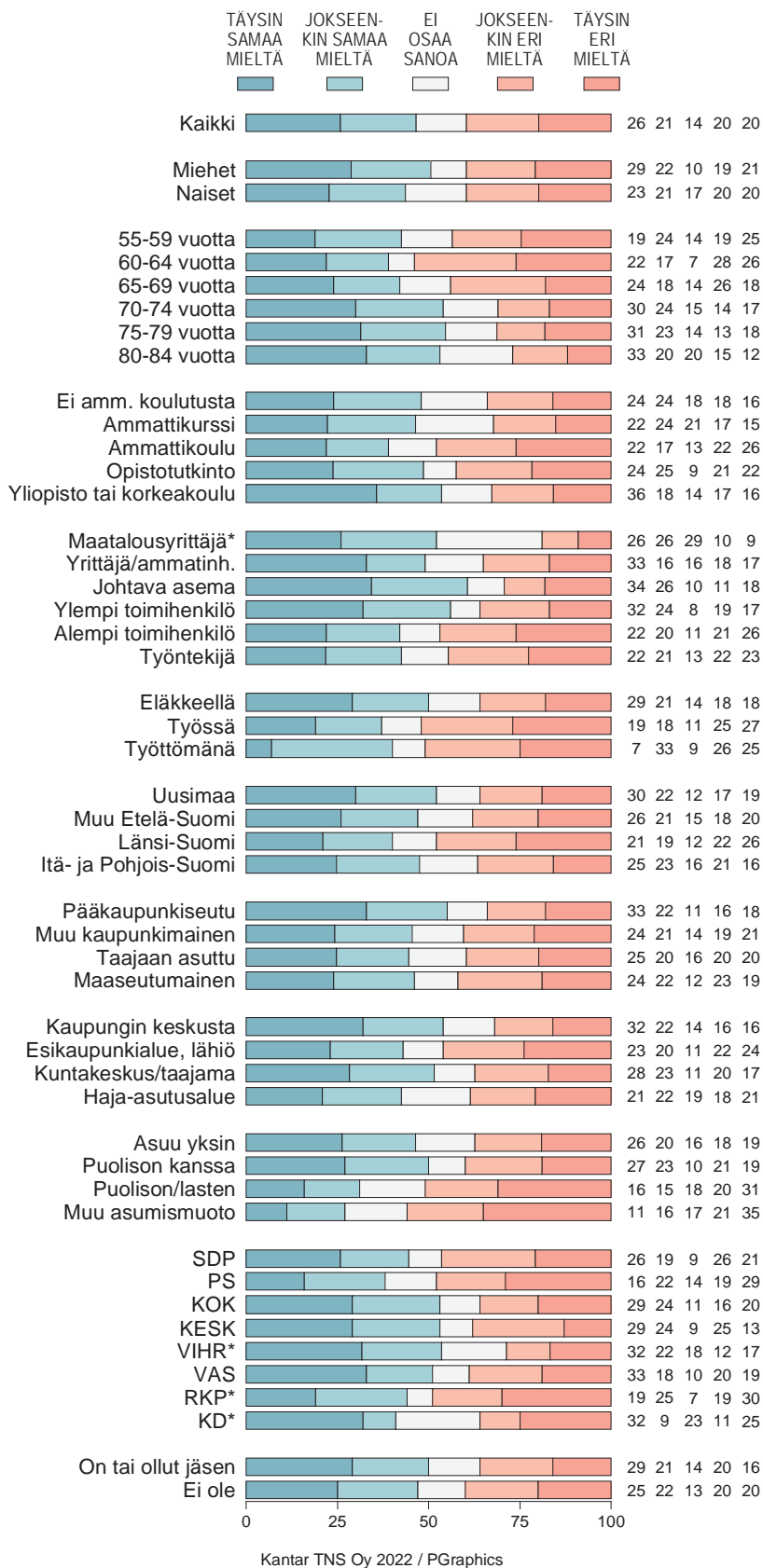
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-2. "Useampi eläkeläisjärjestö on hyvä, koska eläkeläisten tarpeet ovat erilaisia" (%).

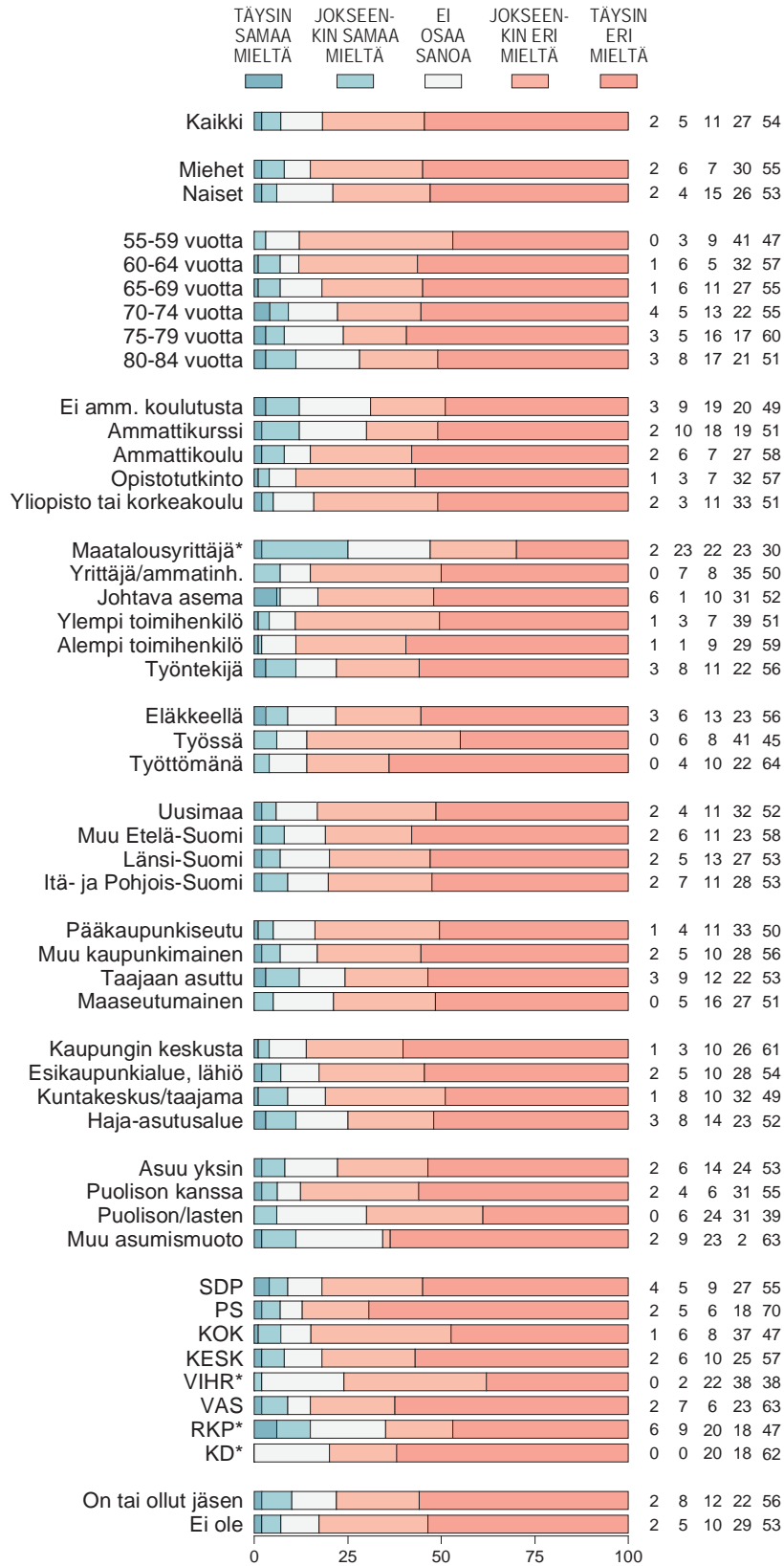
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-3. "Puheet eläkeläisten puolueesta ovat turhia, koska eläkeläisillä on erilaisia mielipiteitä" (%).

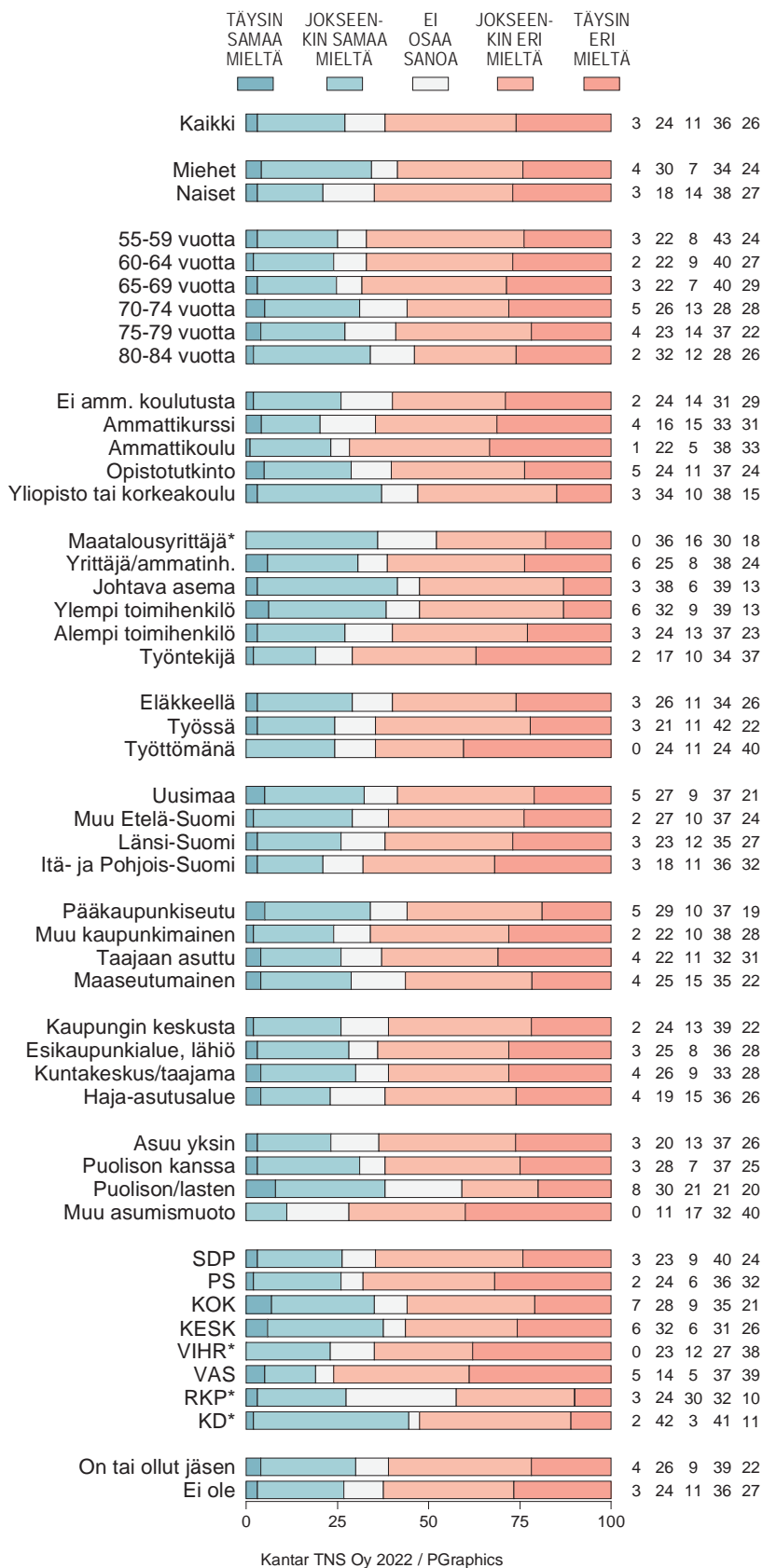
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-4. "Eläkeläisten edut otetaan liian voimakkaasti huomioon päätöksenteossa" (%).

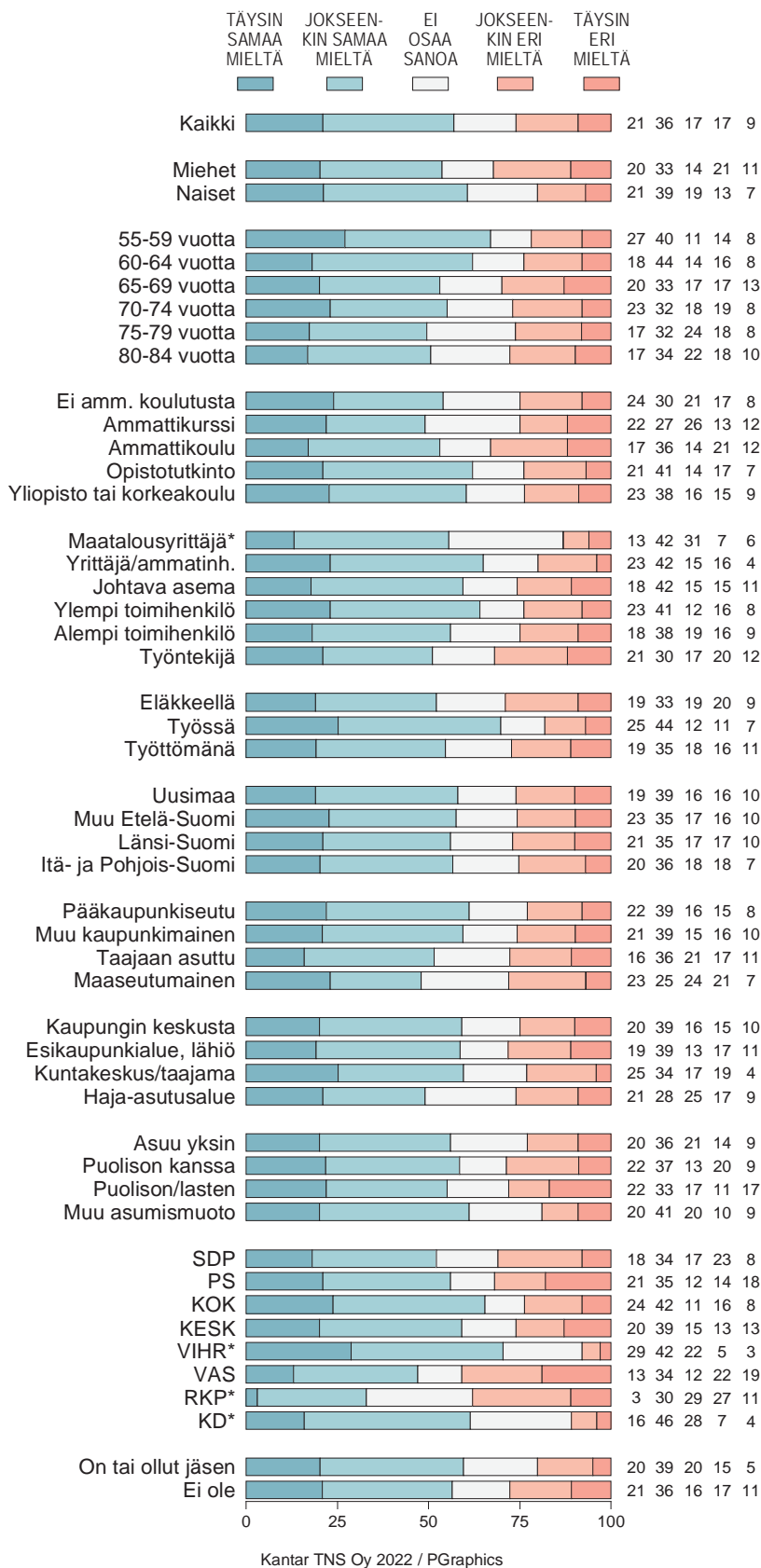
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-5. "Eläkejärjestelmämme tarjoaa tarpeeksi kattavan tuen eläkeläisille" (%).

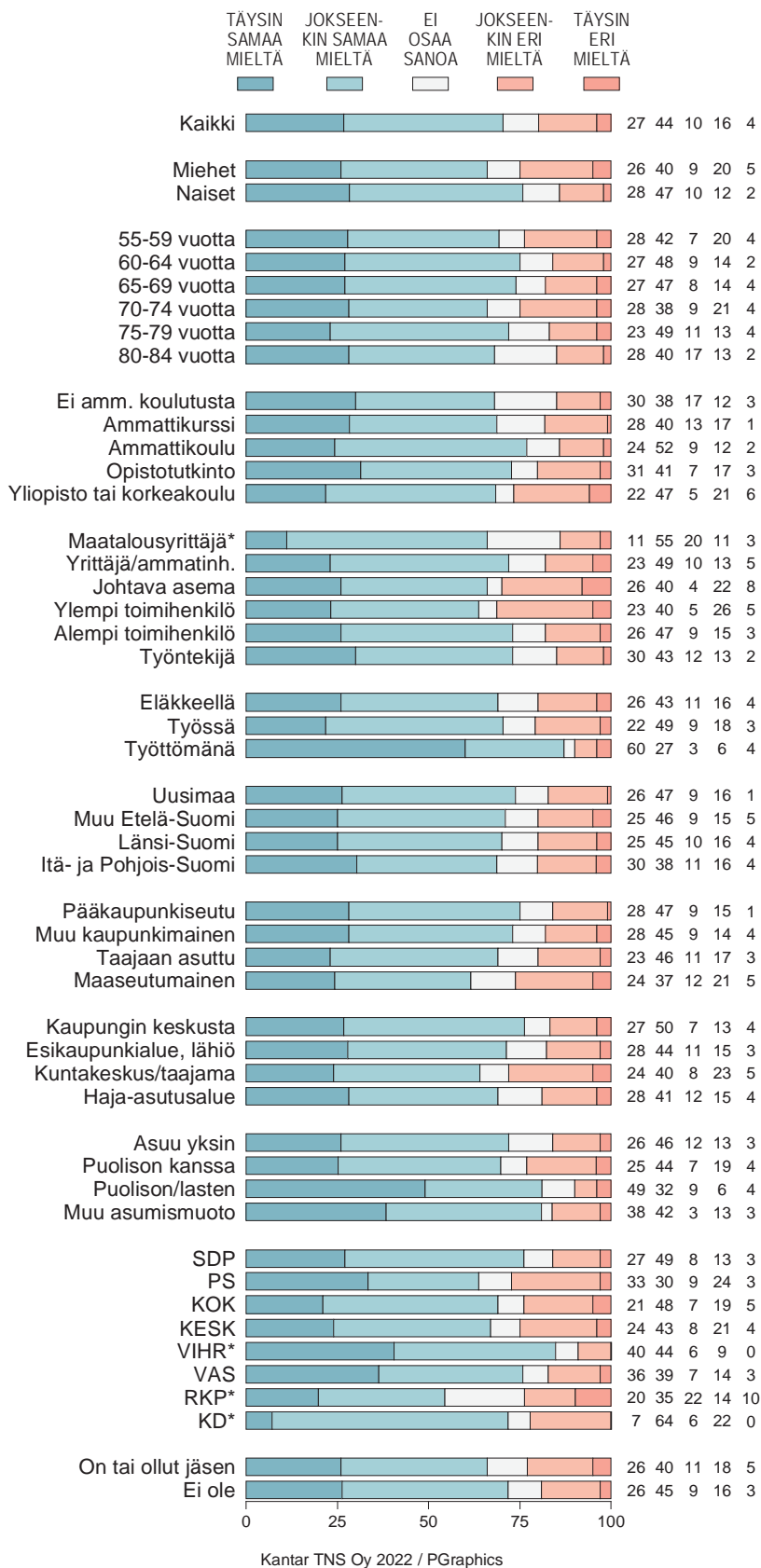
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-6. "Eläke- ja hoivamenot ylittävät nykyisellään sen, mihin yhteiskunta on varautunut" (%).

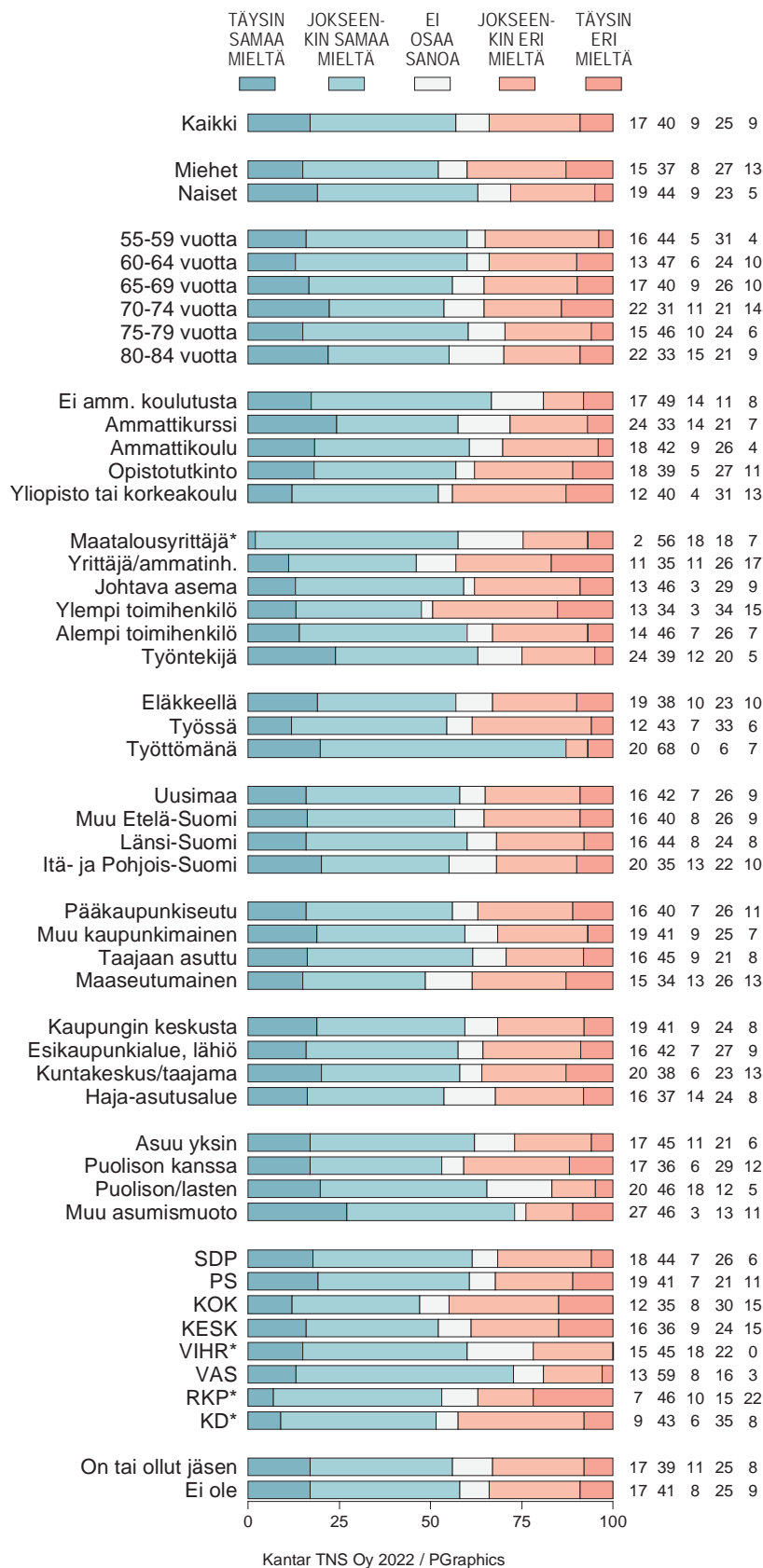
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-Z. "Yhteiskunnassa on paljon ikään perustuvaa syrjintää" (%).

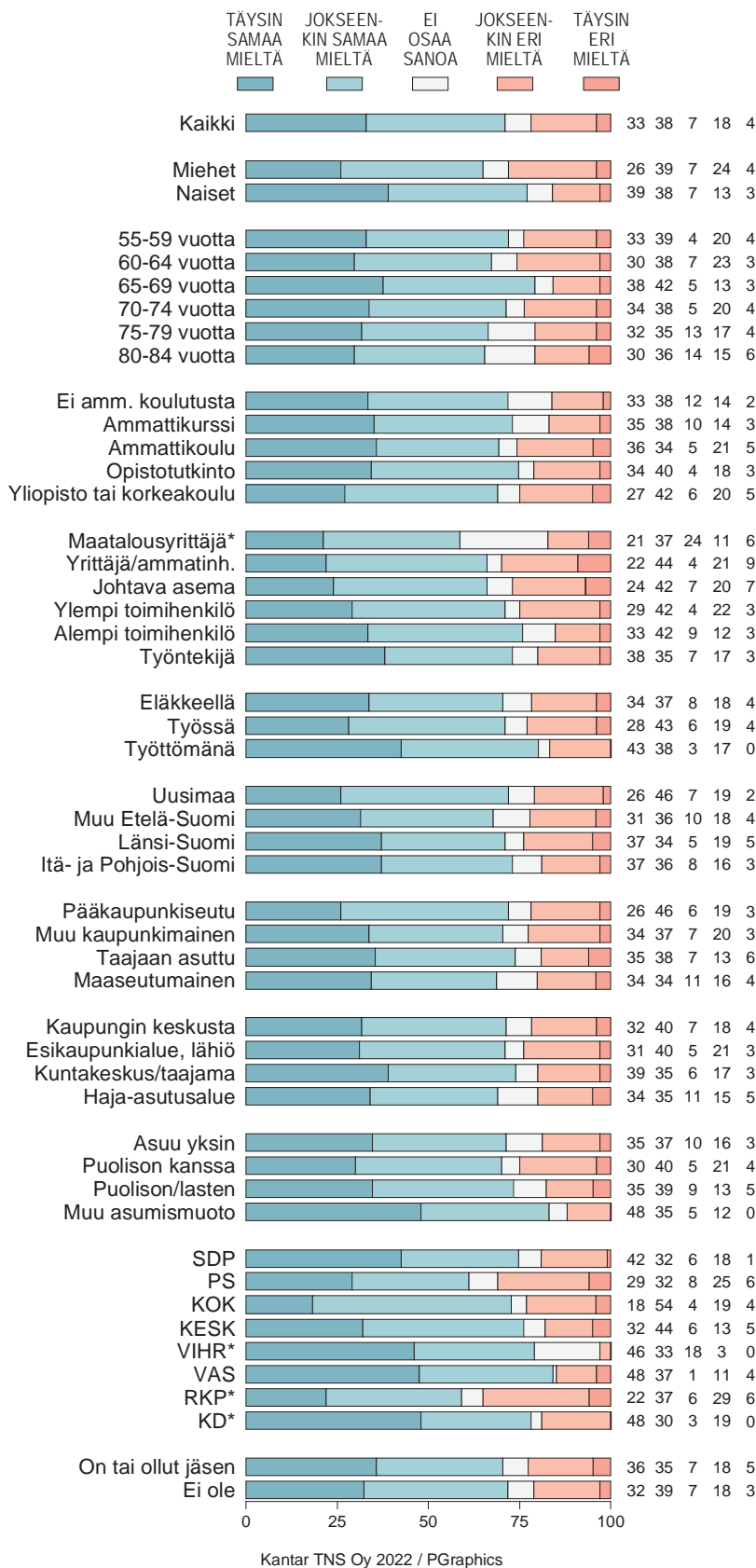
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-8. "Ikääntyneitä kohdellaan nykyisin toisen luokan kansalaisina" (%).

Huomisen kynnyksellä 2022

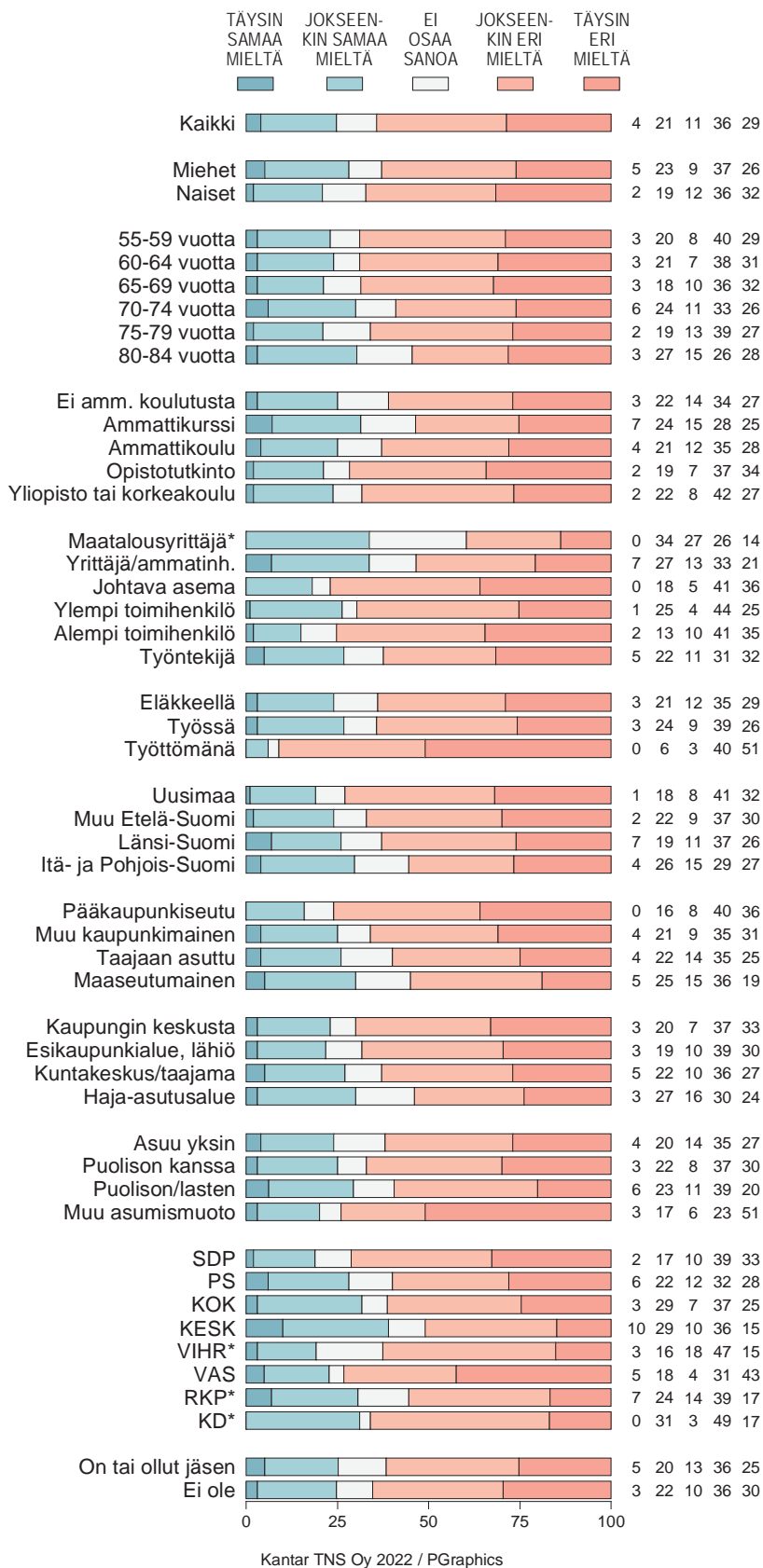
Kuvio 1-9. "Nuoruutta ihannoidaan nyky-yhteiskunnassa liiaksi" (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

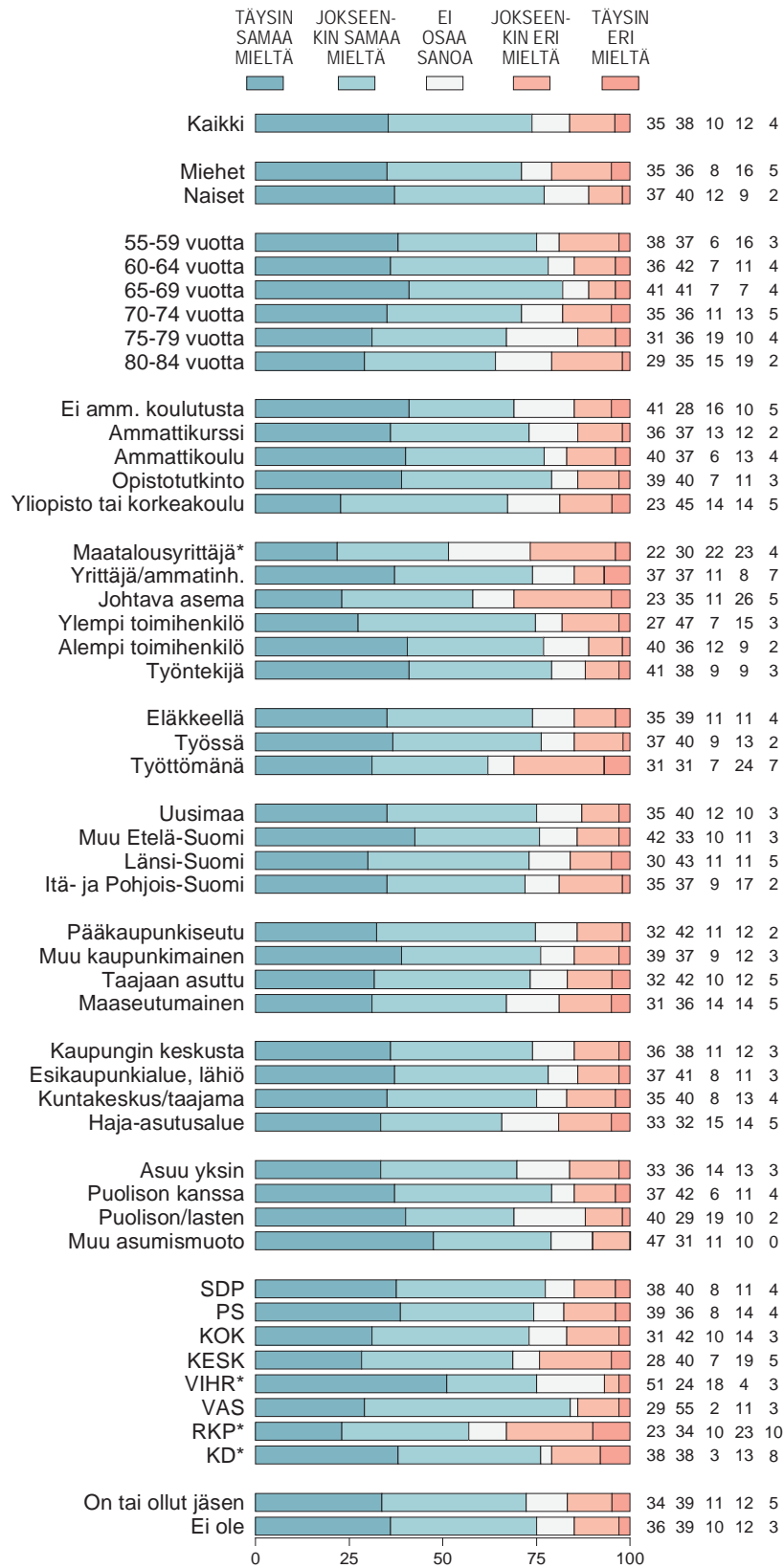
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-10. "Yhteiskunnassamme ikääntyneisiin suhtaudutaan nykyisin voimavarana, ei minään kulueränä" (%).

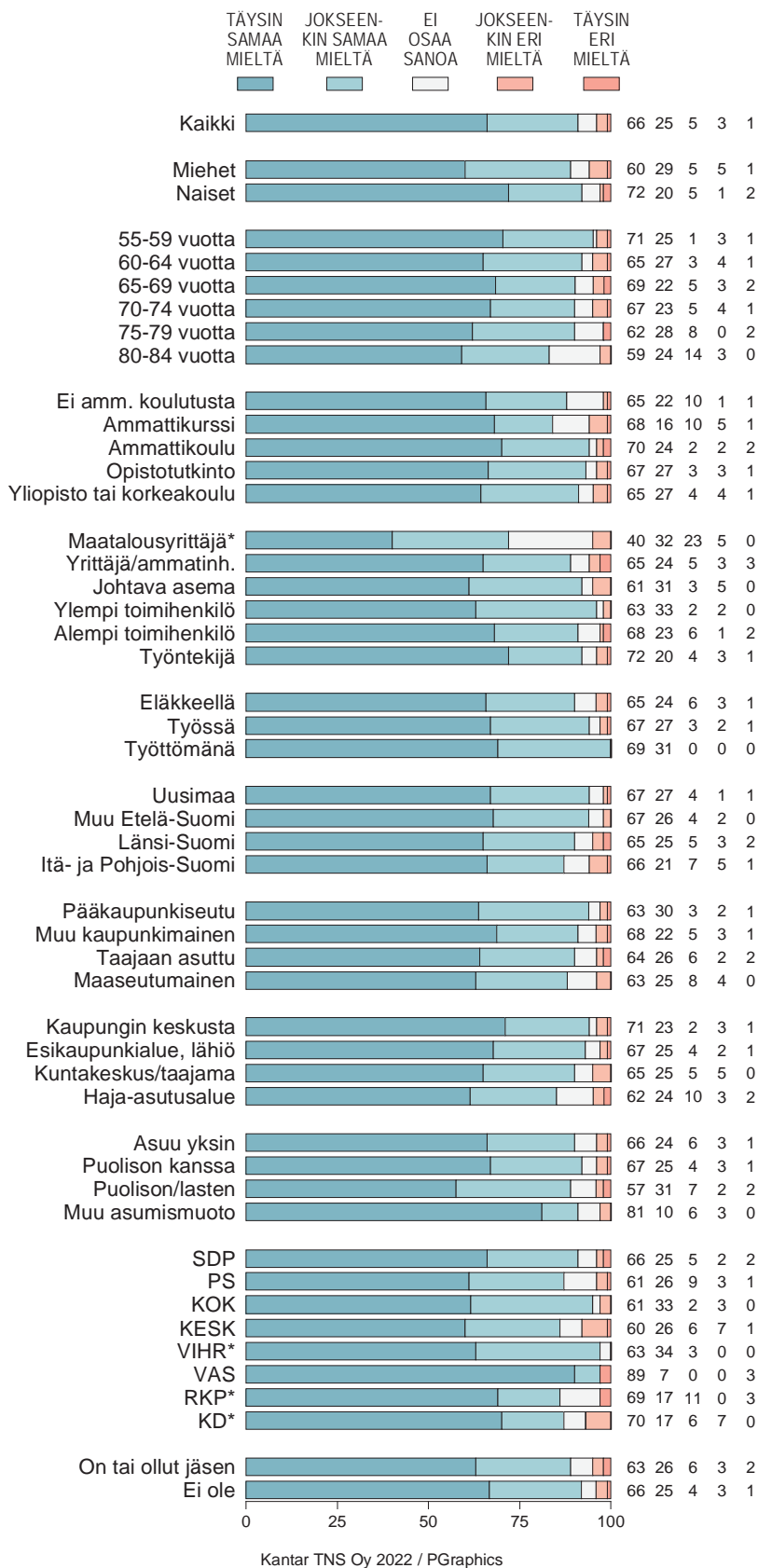
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-11. "Ikääntyneiden hoivapalveluiden laatu on luvattoman heikko" (%).

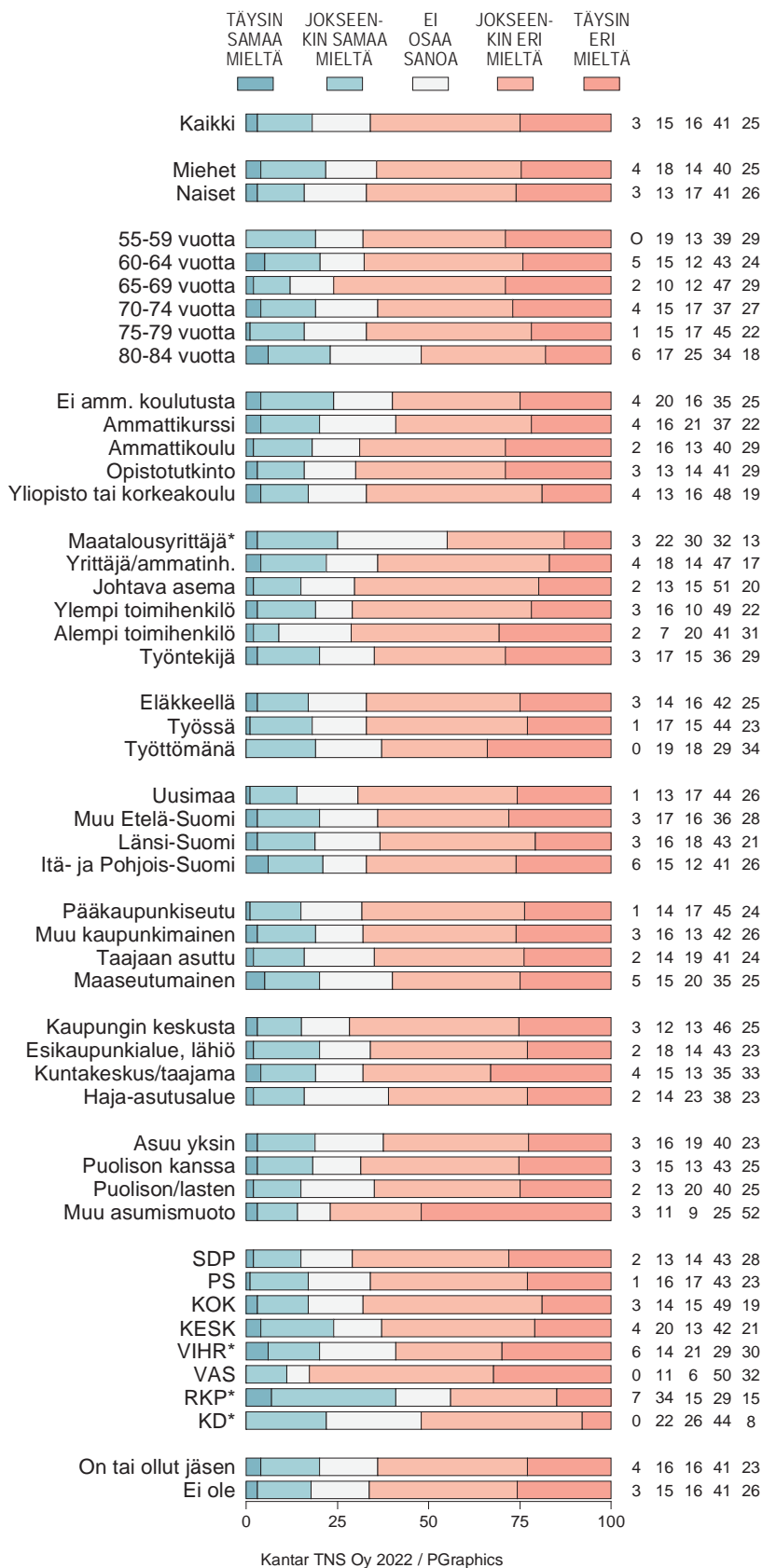
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-12. "Hoivapalveluiden laaturikkomuksiin pitäisi puuttua nykyistä herkemmin" (%).

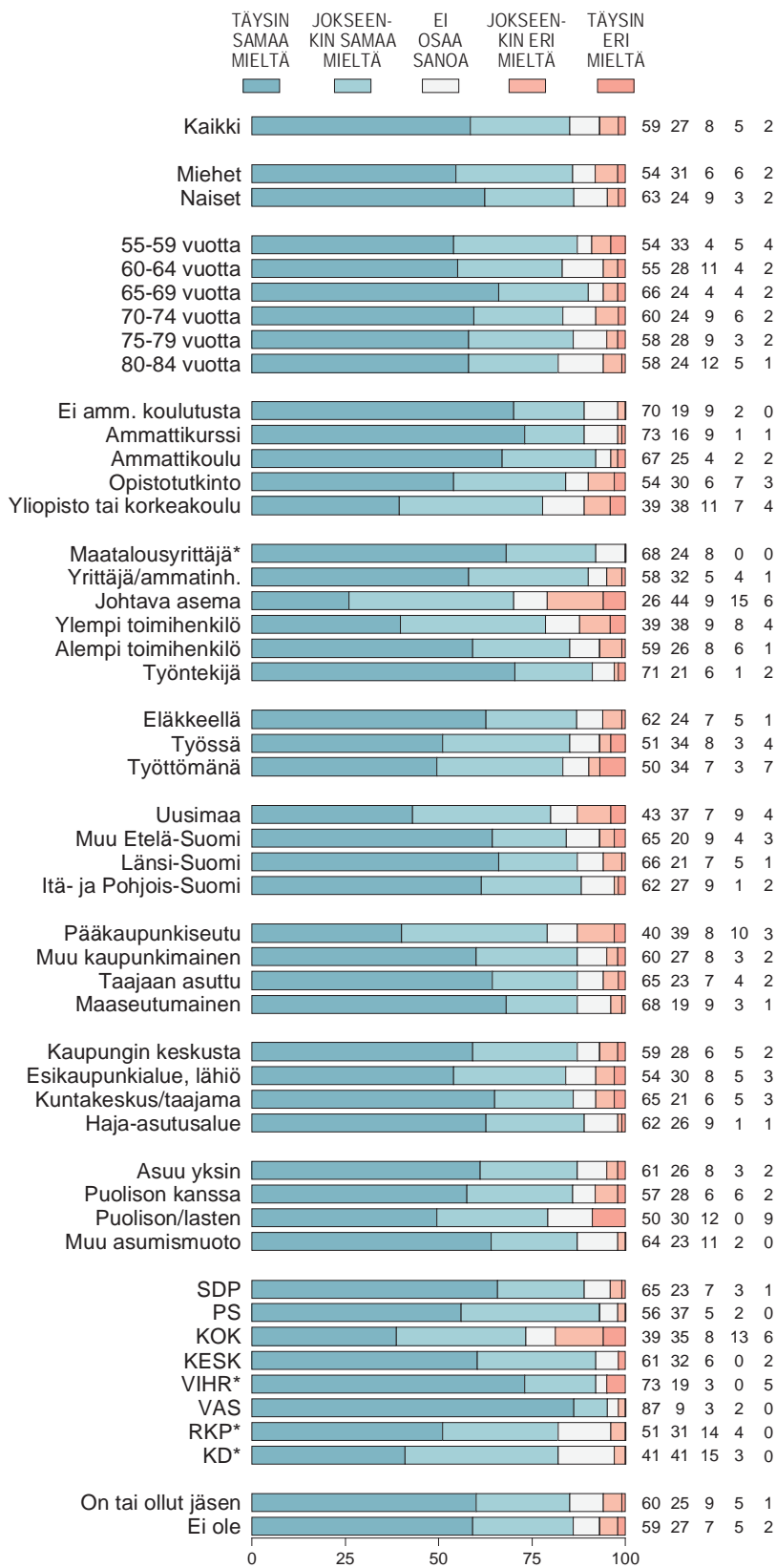
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-13. "Ikääntyneet ja heidän läheisensä saavat äänensä kuuluviin hoivapalveluiden asiakkaana" (%).

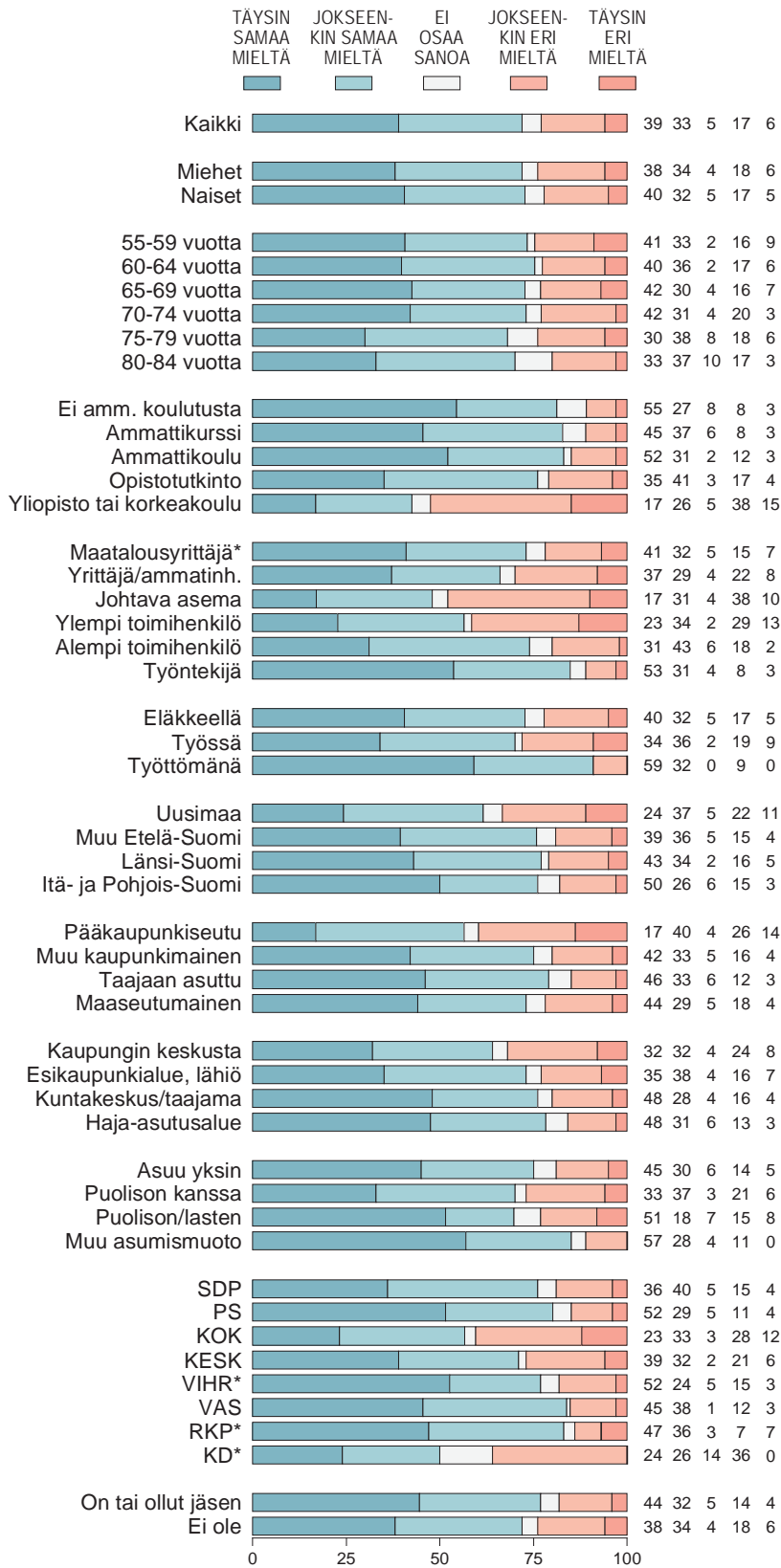
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 1-14. "Eläkeindeksin tulisi nykyistä voimakkaammin suosia pieniä eläkkeitä" (%).

Huomisen kynnyksellä 2022

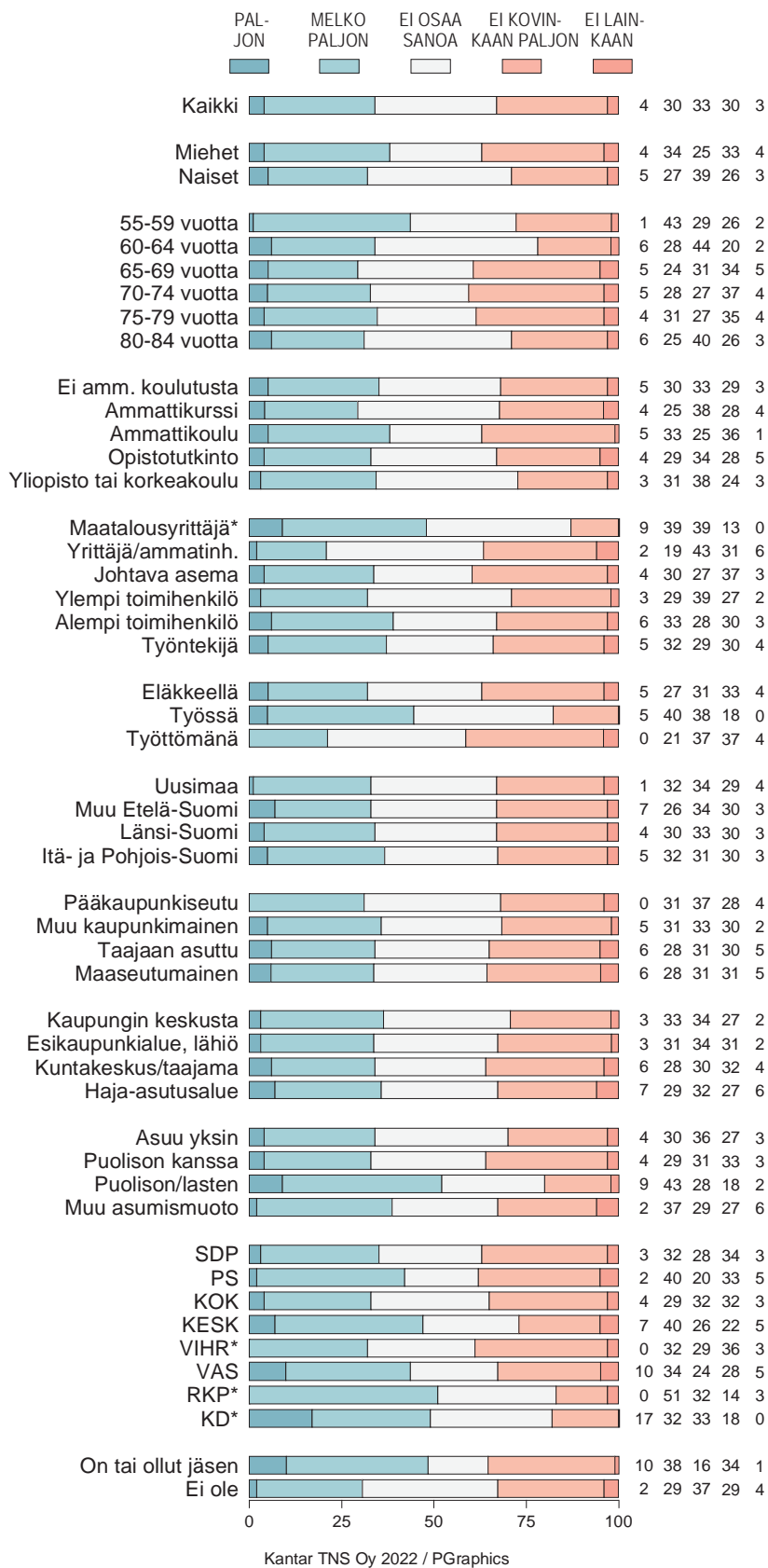
Kuvio 1-15. "Energian ja ruoan hintojen nousu vaikuttaa talouteeni suuresti" (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

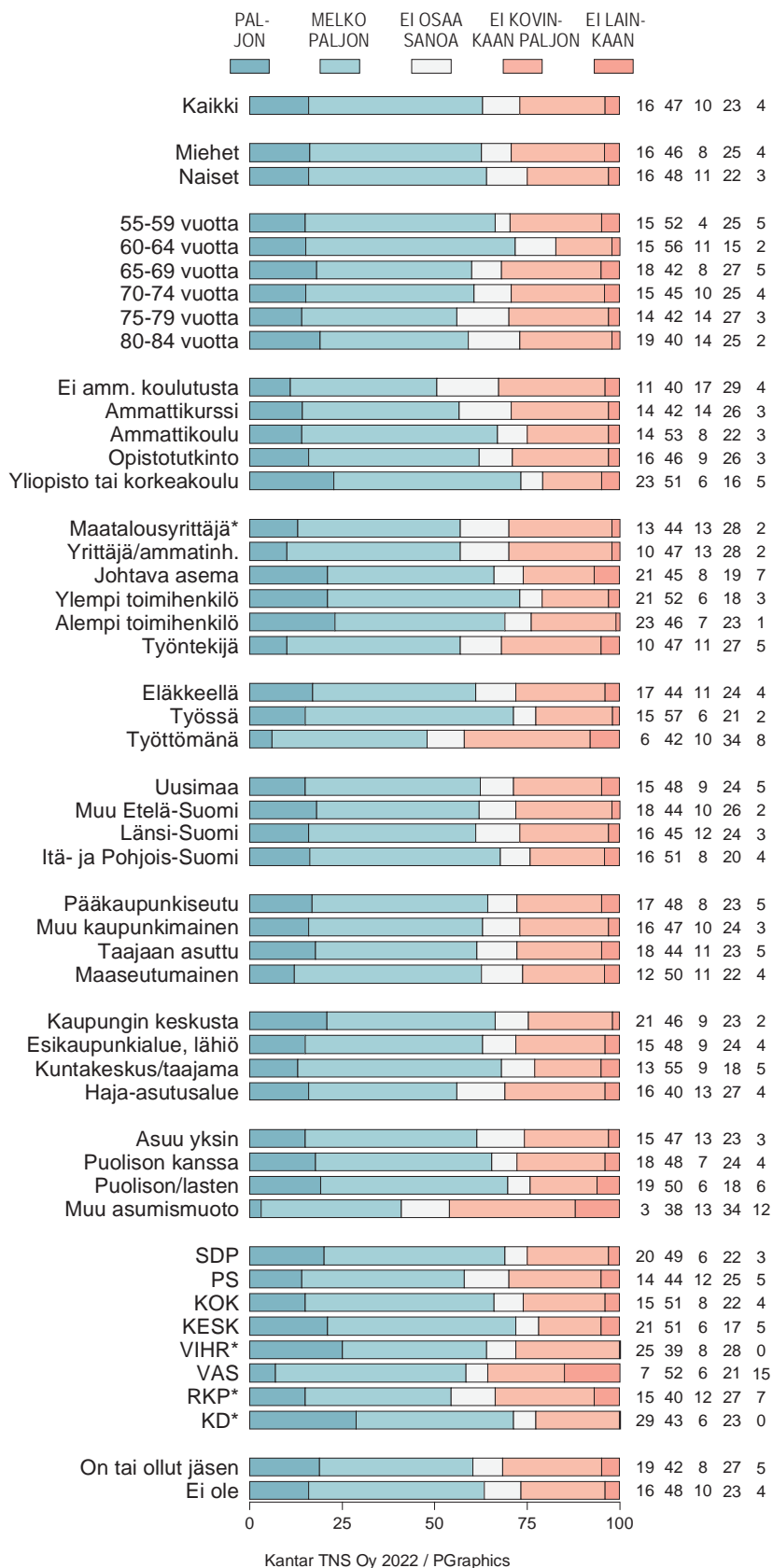
Kuvio 12-1. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A ELÄKEASIOISSA: ELÄKELÄISJÄRJESTÖIHIN (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

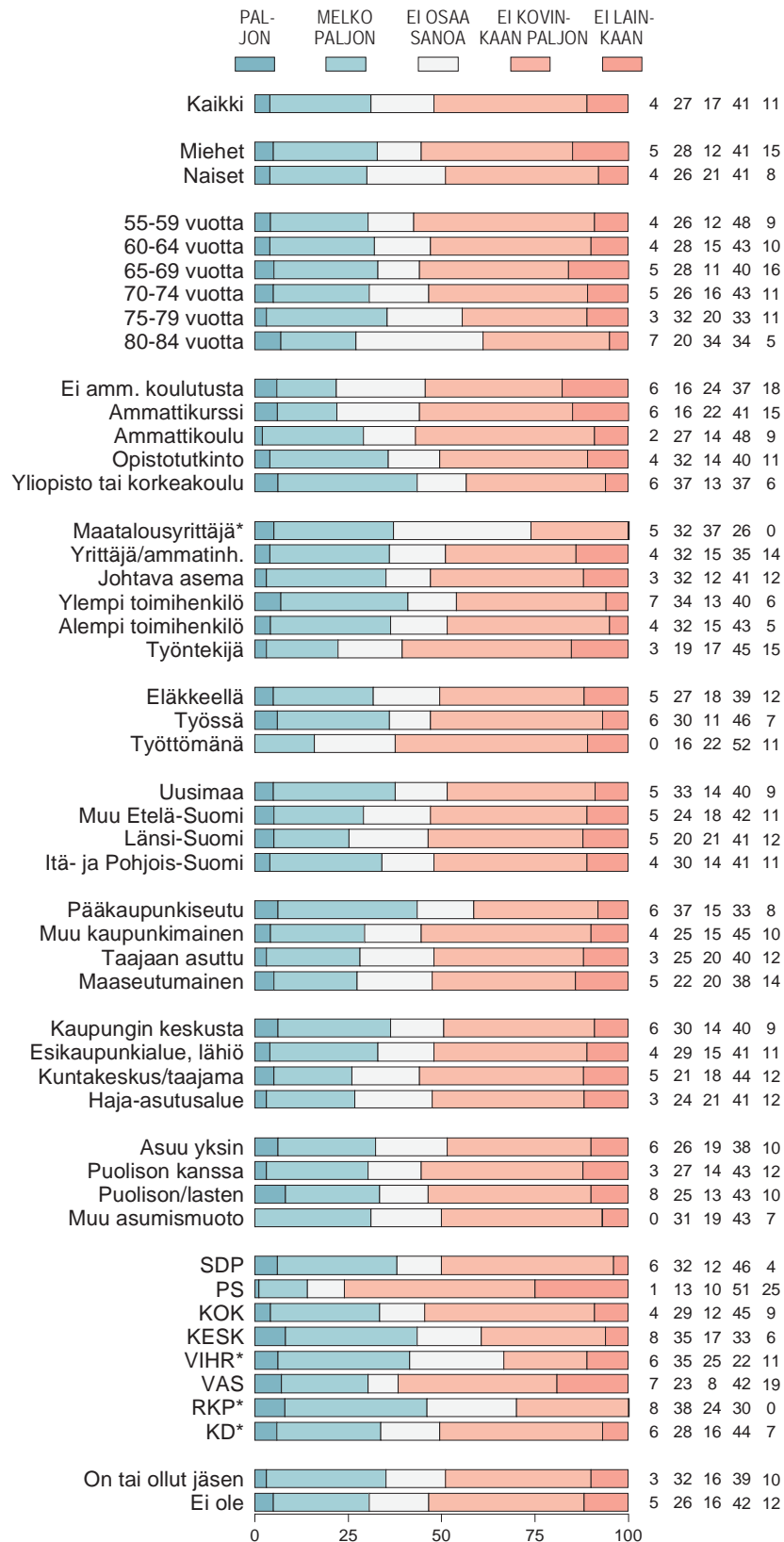
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 12-2. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTTAA ELÄKEASIOISSA: KANSANELÄKE-LAITOKSEEN - KELA (%).

Huomisen kynnyksellä 2022

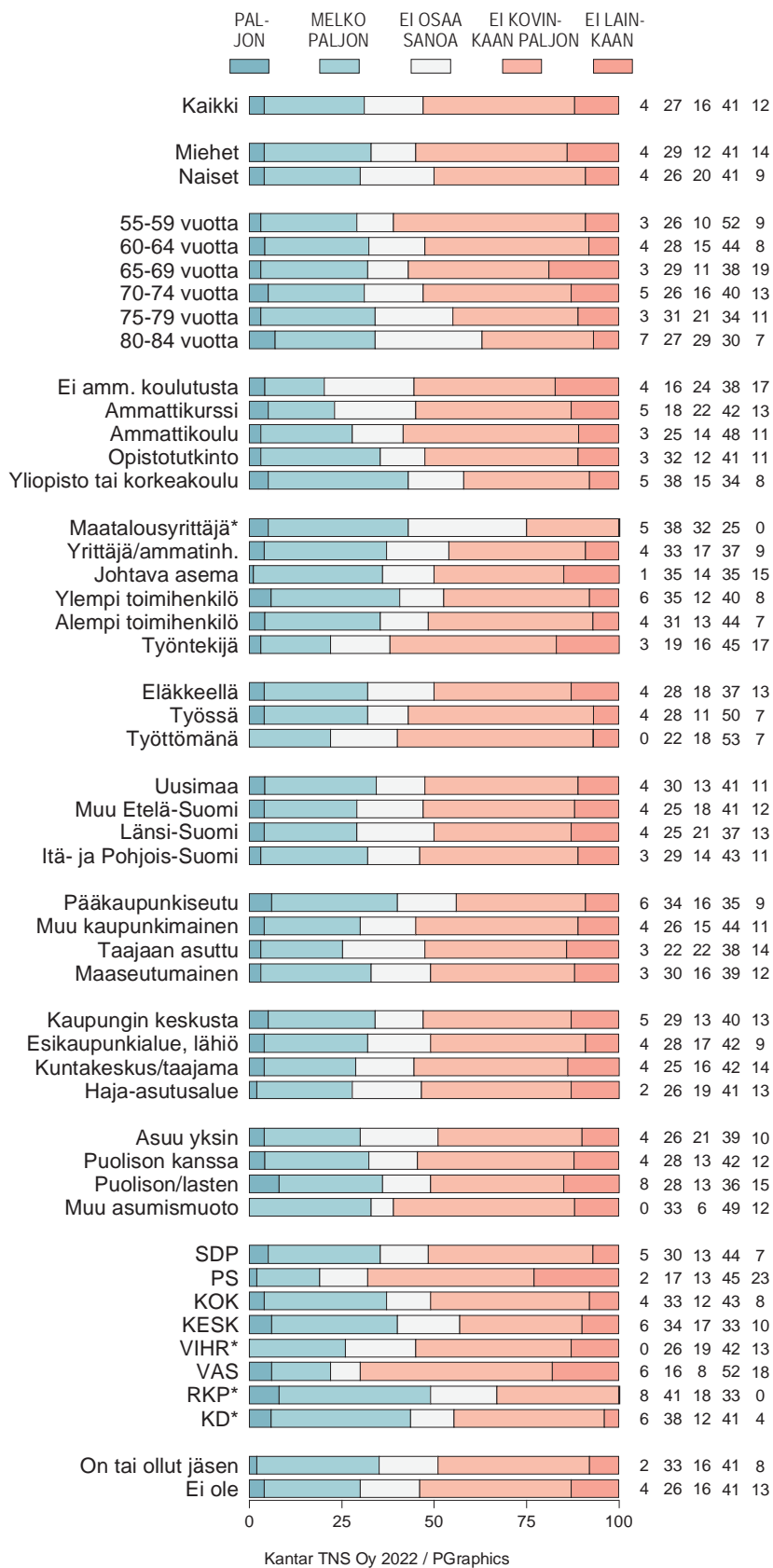
Kuvio 12-3. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A ELÄKEASIOISSA: MAAN HALLITUKSEEN (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

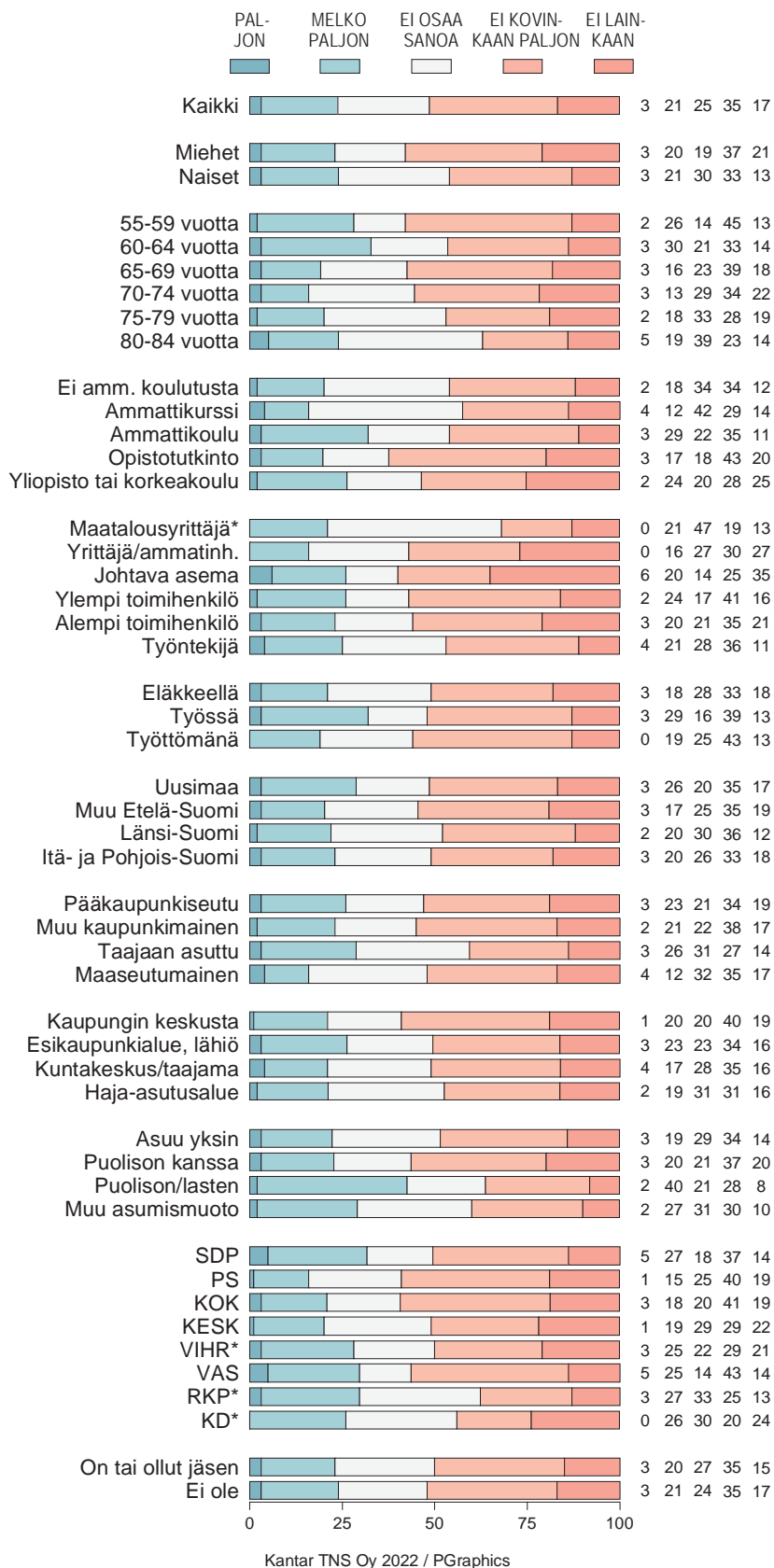
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 12-4. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAA ELÄKEASIOISSA: MAAN EDUSKUNTAAN (%).

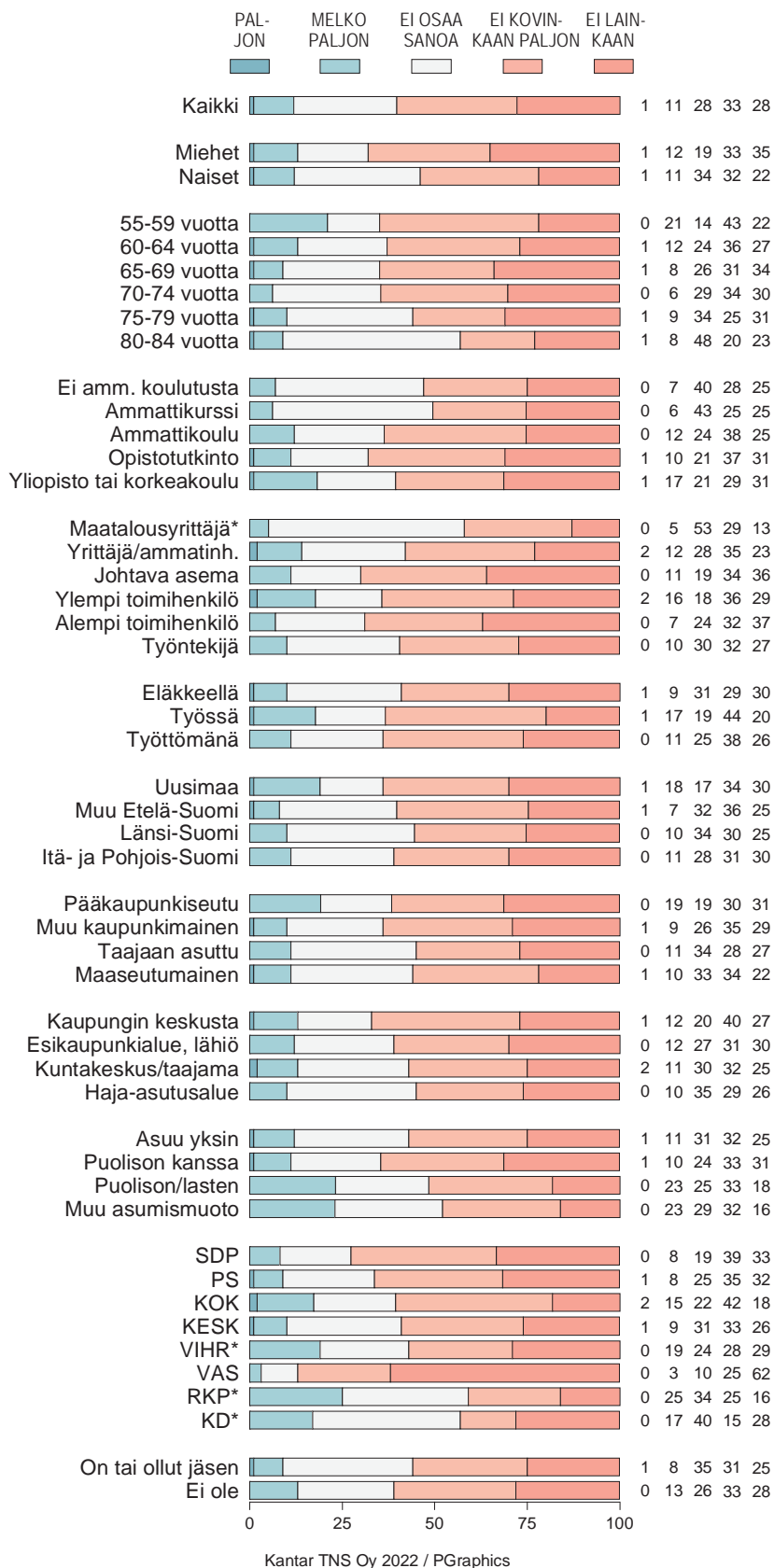
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 12-5. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTTAA ELÄKEASIOISSA: PALKANSAAJA-JÄRJESTÖIHIN (%).

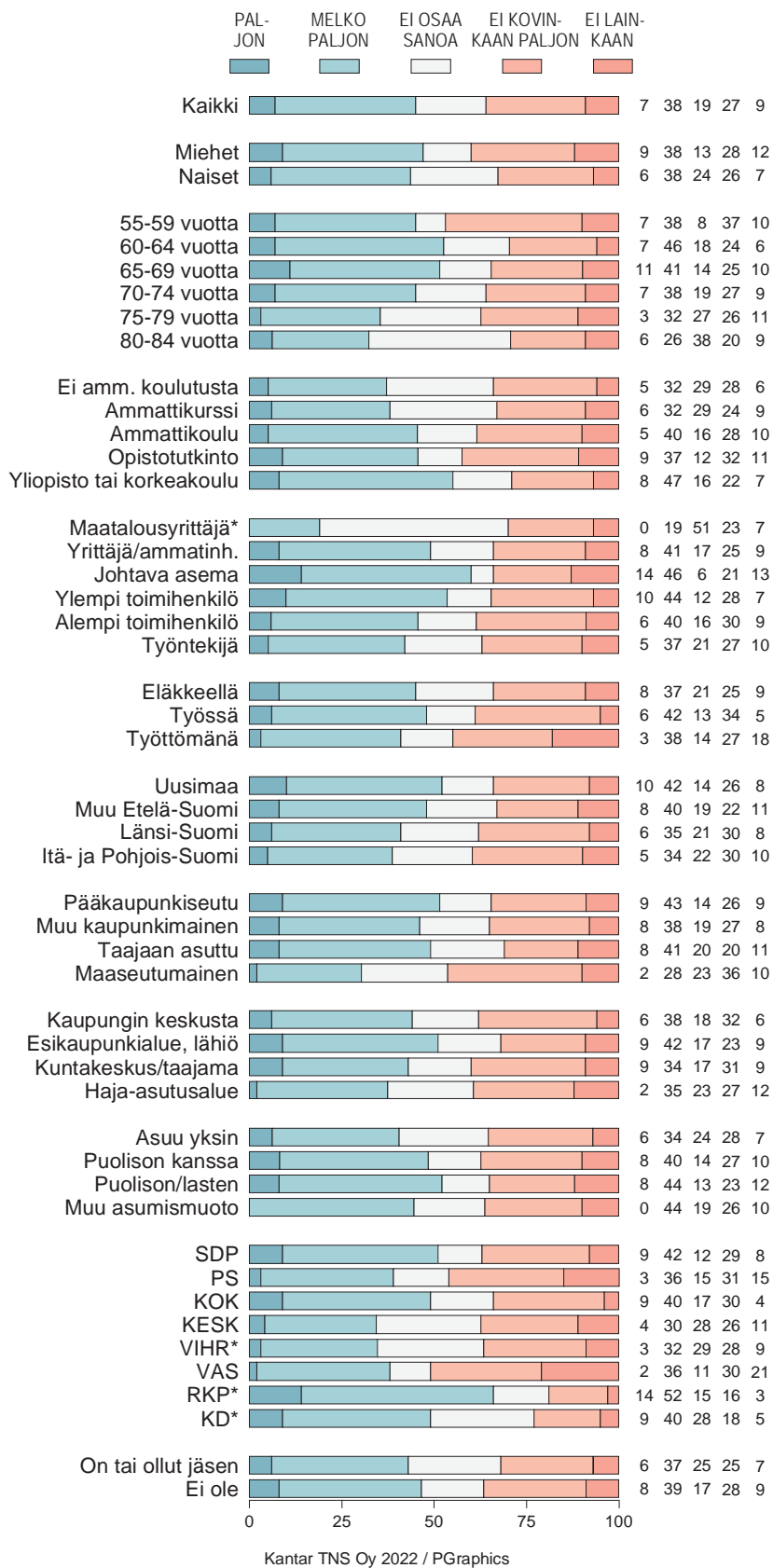

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 12-6. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTTAA ELÄKEASIOISSA: TYÖNANTAJA-JÄRJESTÖIHIN (%).

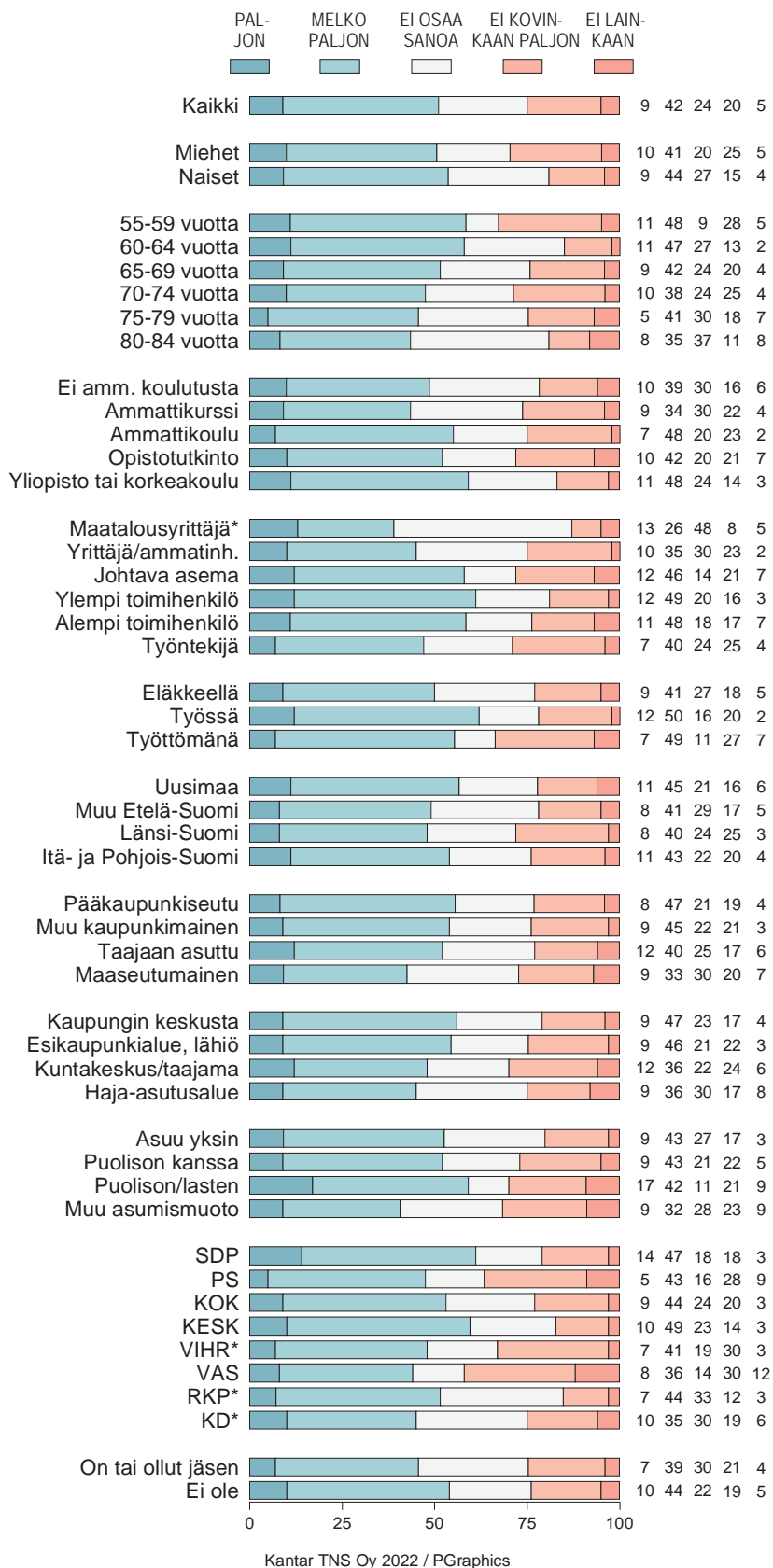

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 12-7. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTA A ELÄKEASIOISSA: TYÖELÄKE-
VAKUUTUSYHTIÖIHIN (%).

Huomisen kynnyksellä 2022

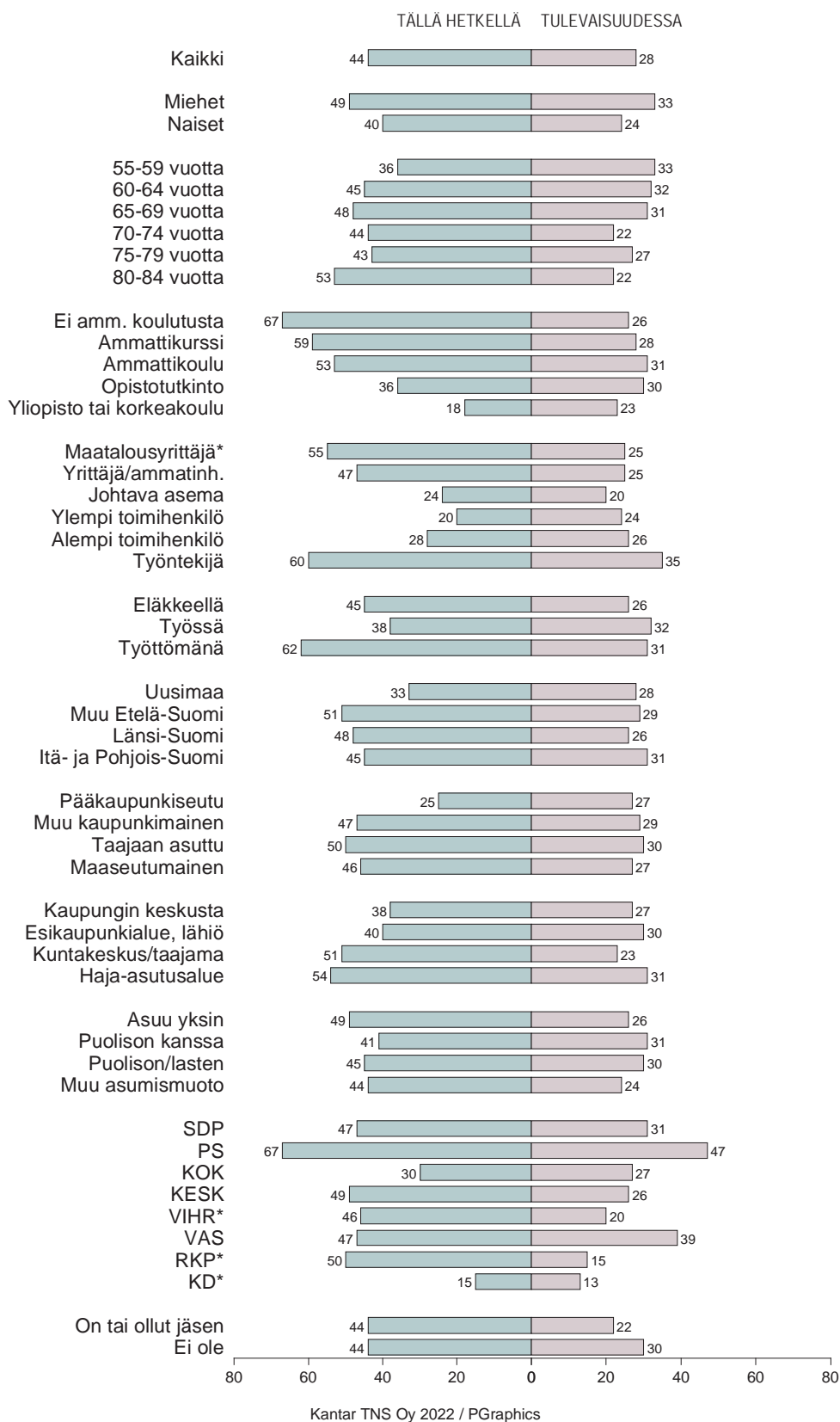
Kuvio 12-8. MISSÄ MÄÄRIN LUOTTAAN ELÄKEASIOISSA: ELÄKETURVAKESKUKSEEN (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

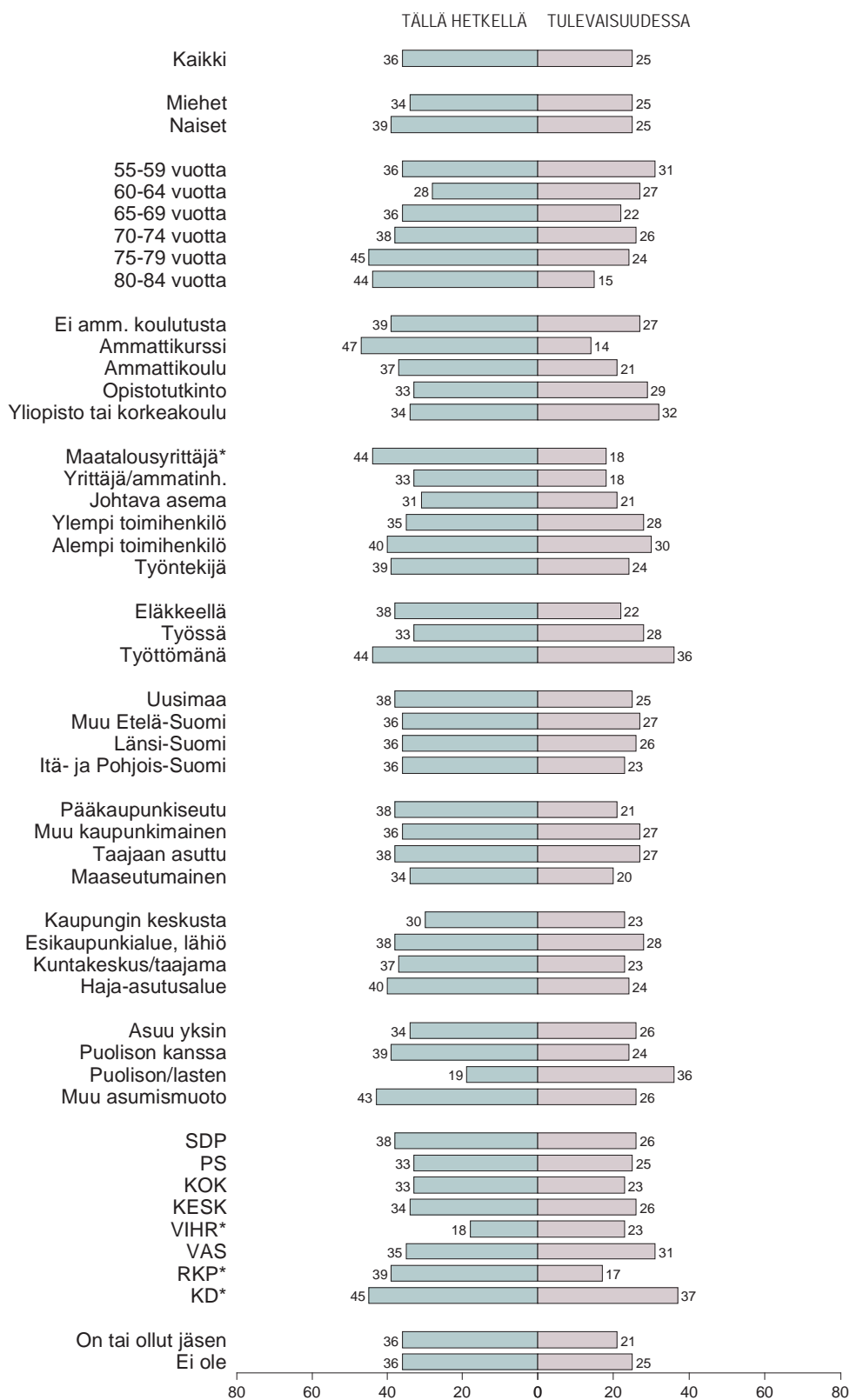
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 2ab1. SUURIMMAT IÄKKÄIDEN IHMISTEN ONGELMAT TÄLLÄ HETKELLÄ JA 10 VUODEN KULUTTUA: ELÄKKEIDEN PIENUUS (%).

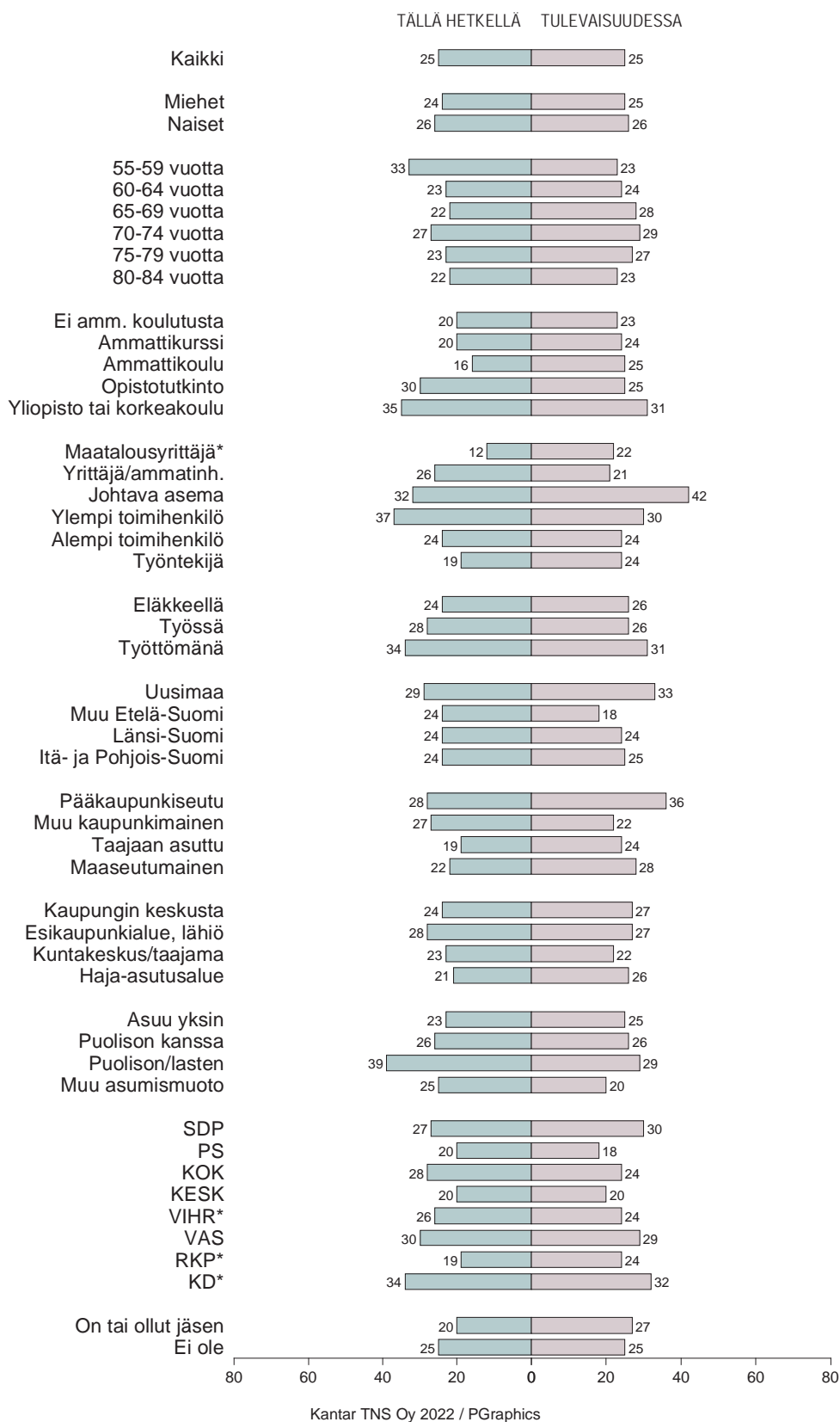
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 2ab6. SUURIMMAT IÄKKÄIDEN IHMISTEN ONGELMAT TÄLLÄ HETKELLÄ JA 10 VUODEN KULUTTUA: SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUIDEN HEIKKO SAAVUTETTAVUUS (%).

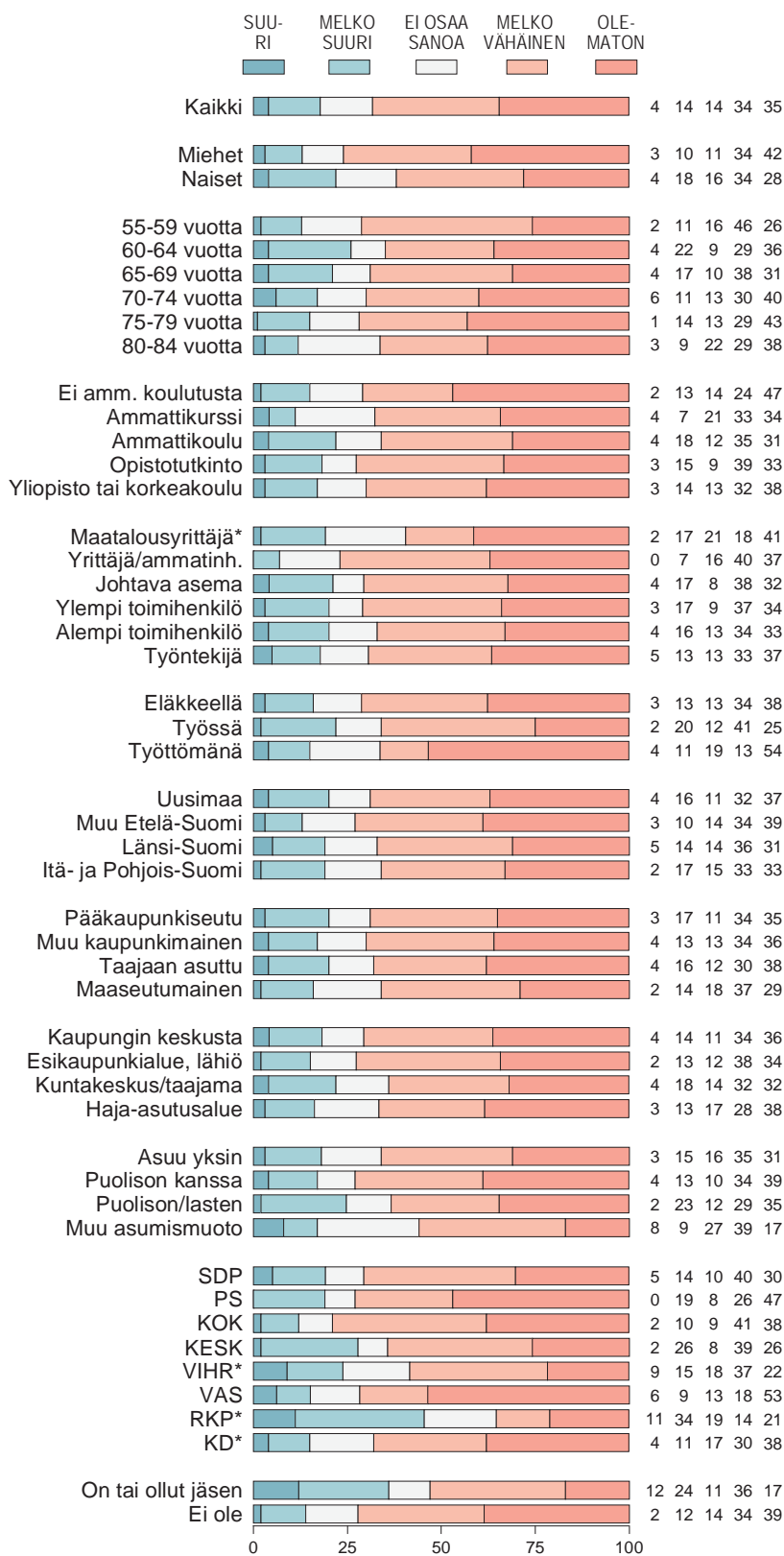
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 2ab11. SUURIMMAT IÄKKÄIDEN IHMISTEN ONGELMAT TÄLLÄ HETKELLÄ JA 10 VUODEN KULUTTUA: IKÄÄNTYNEIDEN HOIVAPALVELUIDEN LAATU (%).

Huomisen kynnyksellä 2022

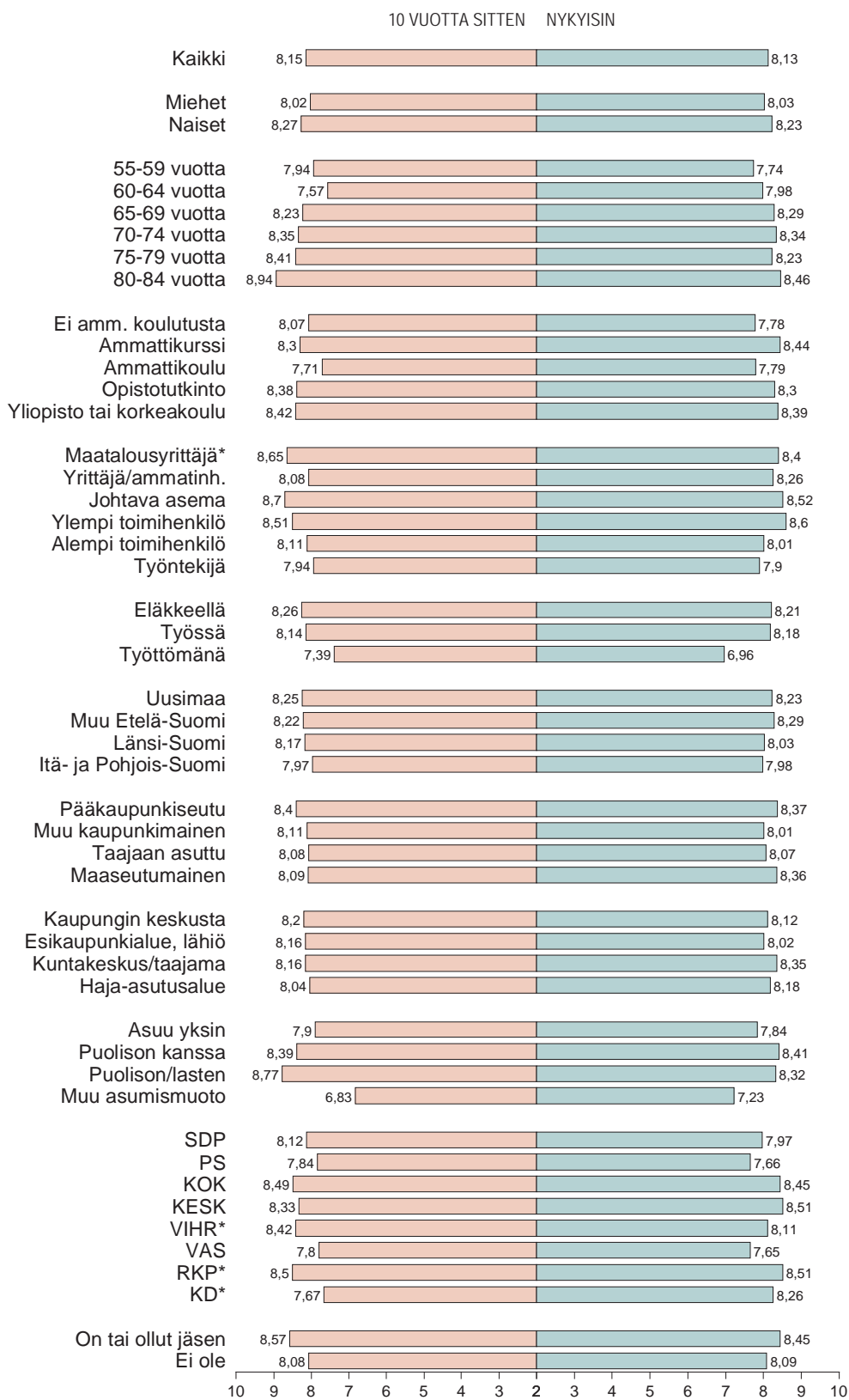
Kuvio 14-19. HALU TOTEUTTAA ERI ASIOITA LOPPUELÄMÄN AIKANA: LÄHTEÄ MUKAAN ELÄKELÄISJÄRJESTÖJEN TOIMINTAAN (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

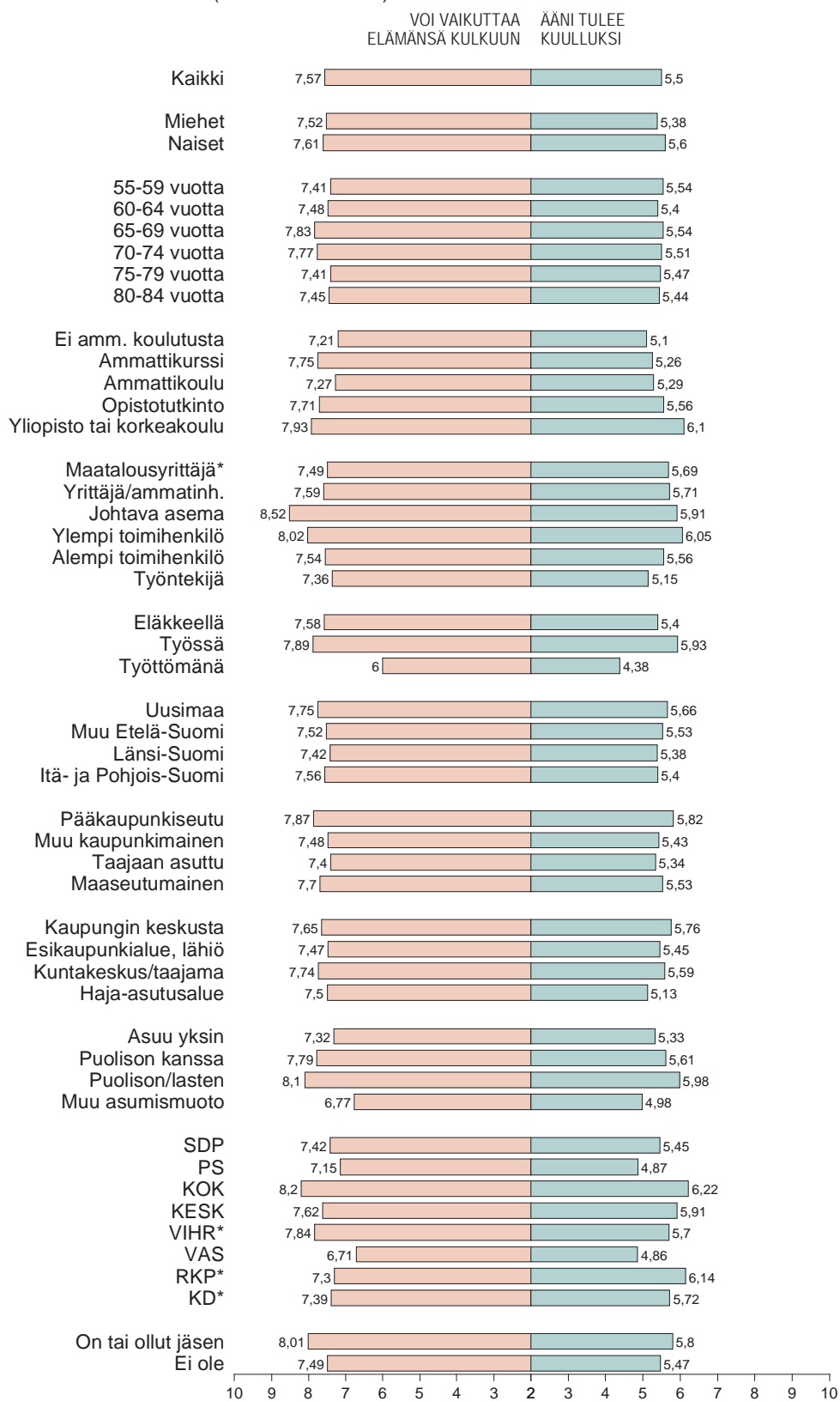
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 19a/19b. TYYTYVÄISYYS OMAAN ELÄMÄÄN 10 VUOTTA SITTEN JA NYKYISIN
(asteikkokeskiarvot).

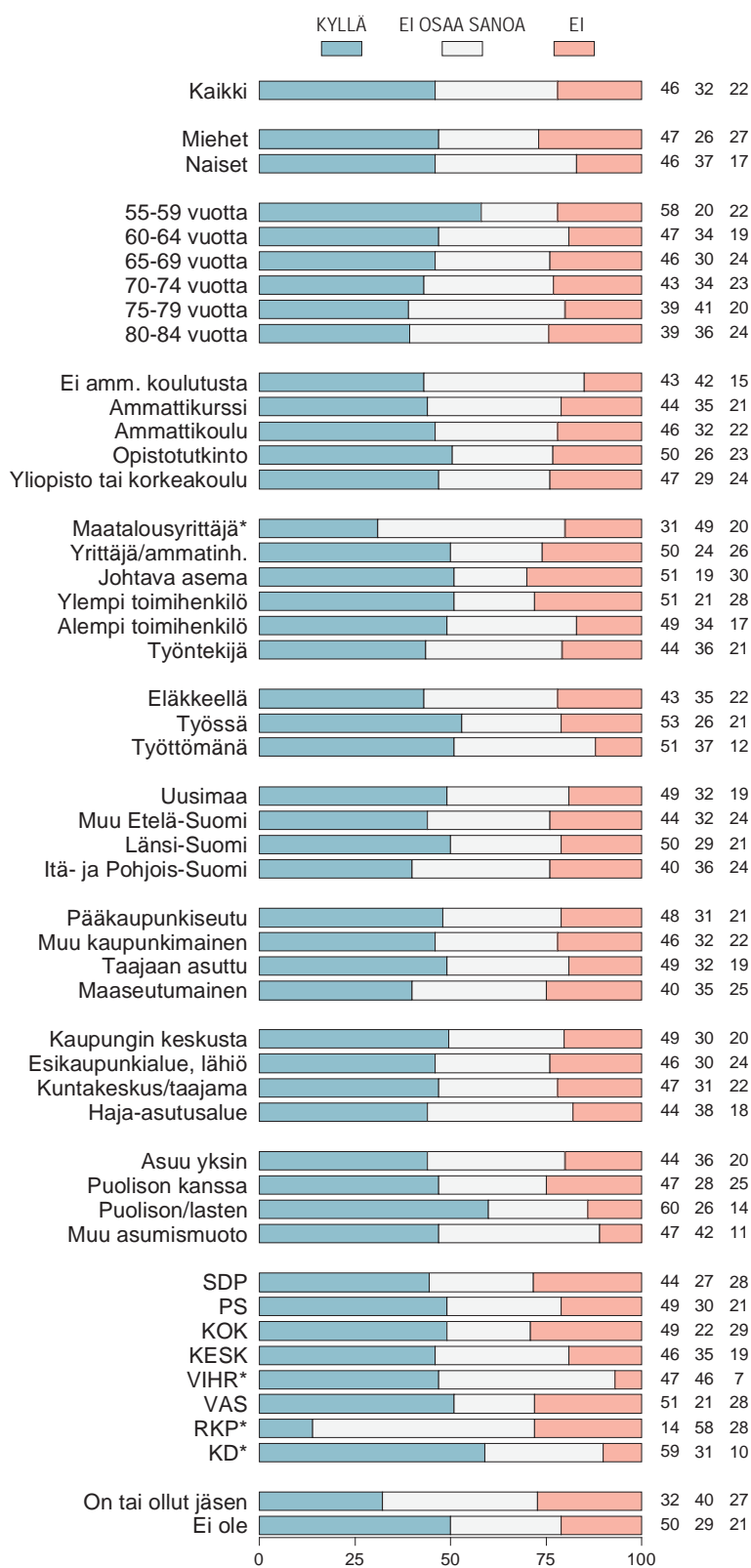
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 21/22. KUINKA PALJON VOI VAIKUTTA A OMAN ELÄMÄNSÄ KULKUUN vs. MISSÄ MÄÄRIN OMA/MUITTEN (...) ÄÄNI TULEE KUULLUKSI YHTEISKUNNASSA (asteikkokeskiarvot).

Huomisen kynnyksellä 2022

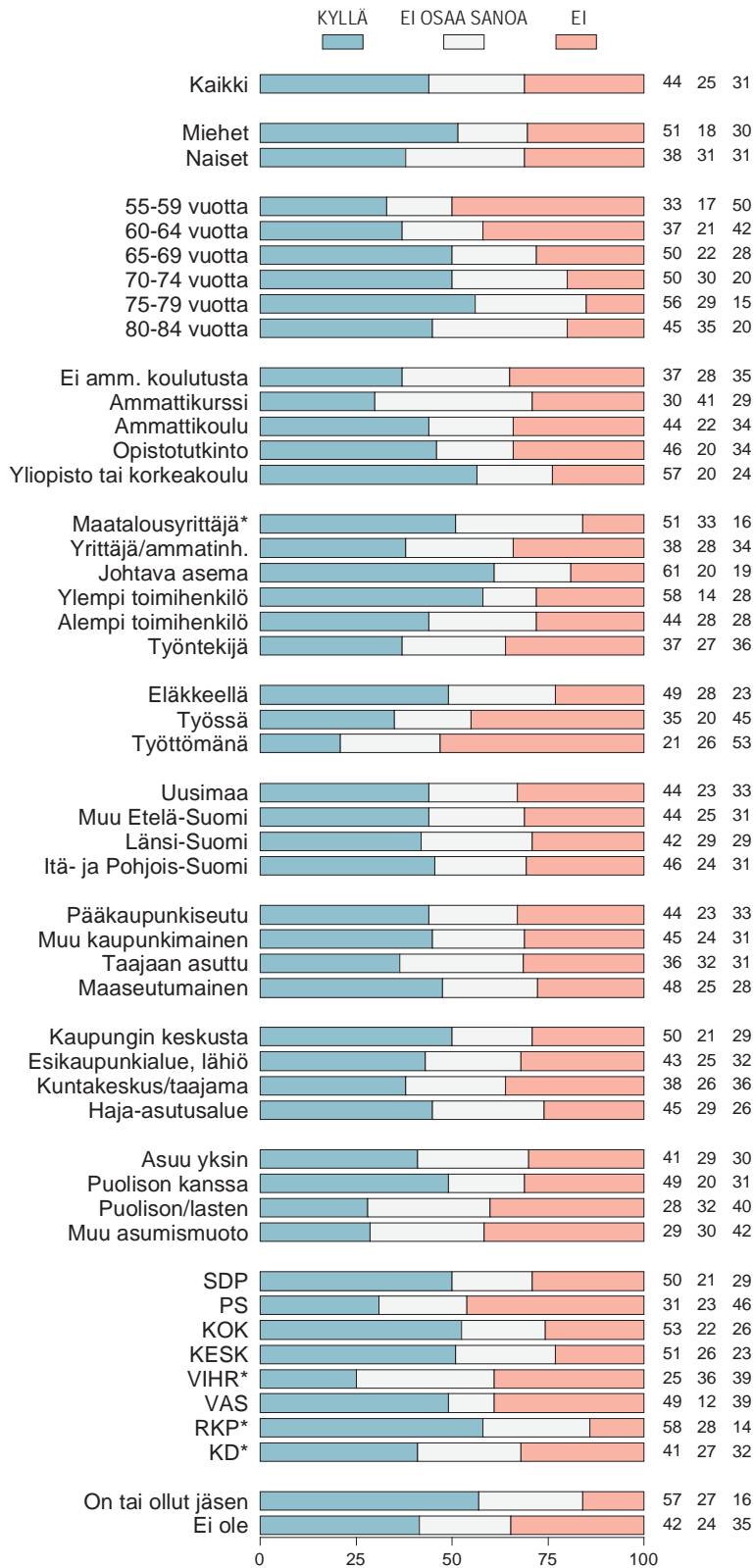
Kuvio 13-3. SUOMEN ELÄKEJÄRJESTELMÄ 10 VUODEN KULUTTUA: ELÄKKEITÄ TULLAAN ALENTAMAAN OLENNAISESTI NYKYISESTÄ TASOSTA (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

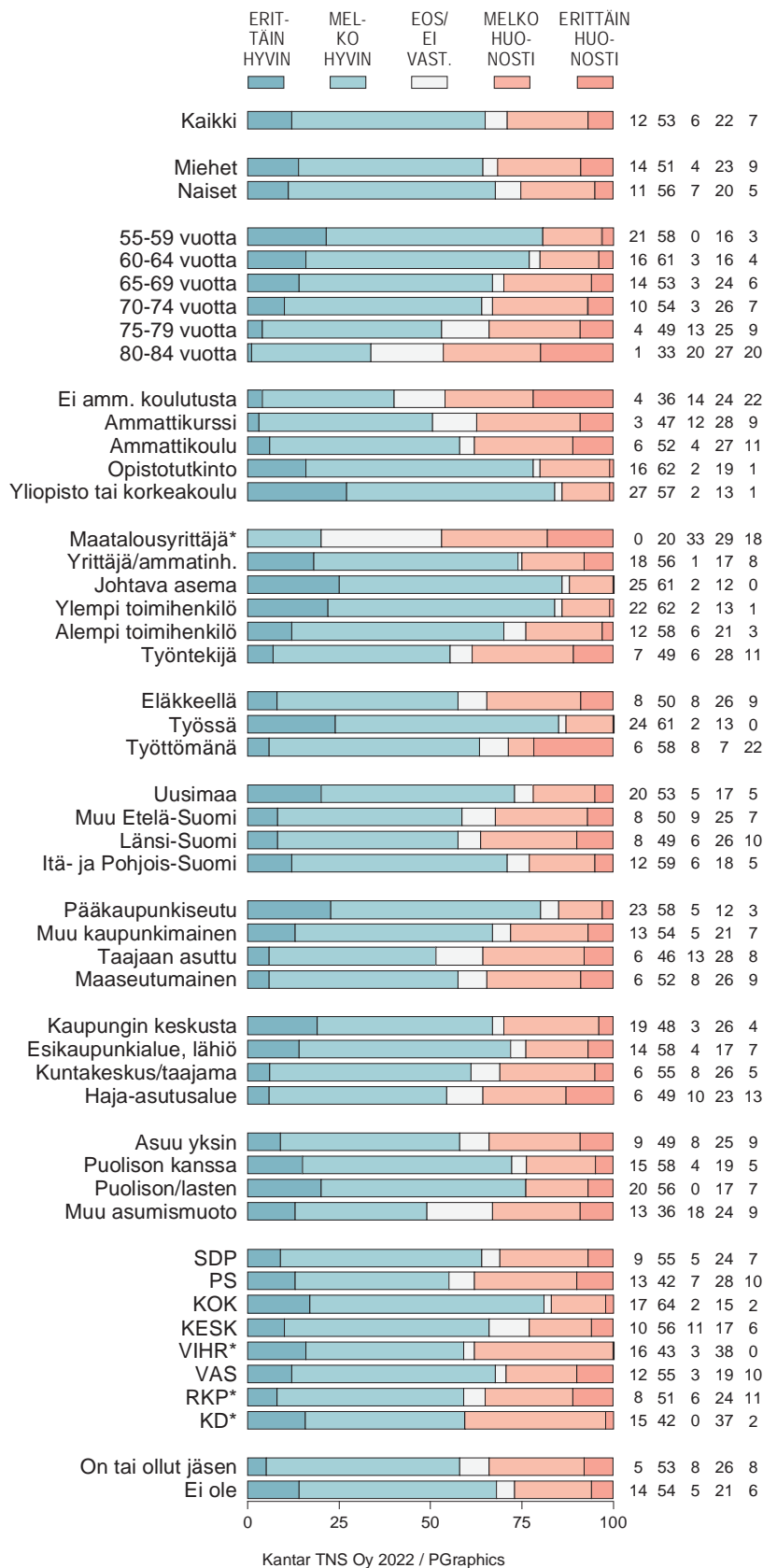
Kuvio 13-4. SUOMEN ELÄKEJÄRJESTELMÄ 10 VUODEN KULUTTUA:
OLEN LUOTTAVAINEN AJATELLEN OMAN ELÄKKEENI
TULEVAISUUTTA (%).

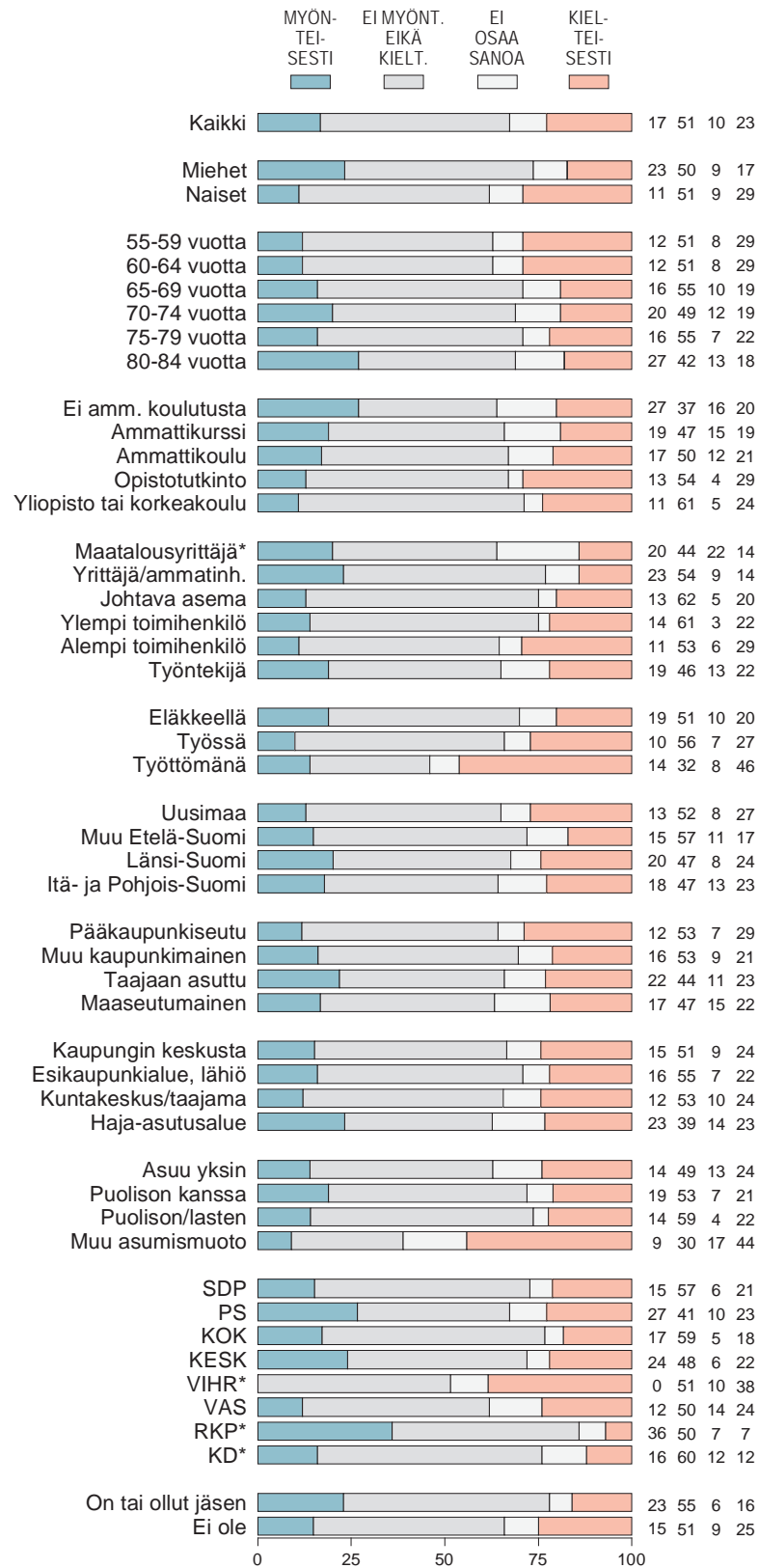
Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 29e. KUINKA HYVIN ARVIOI OSAAVANSA KÄYTTÄÄ TIETOKONET-
TA TAI MUITA ÄLYLAITTEITA (käyttävistä, %).

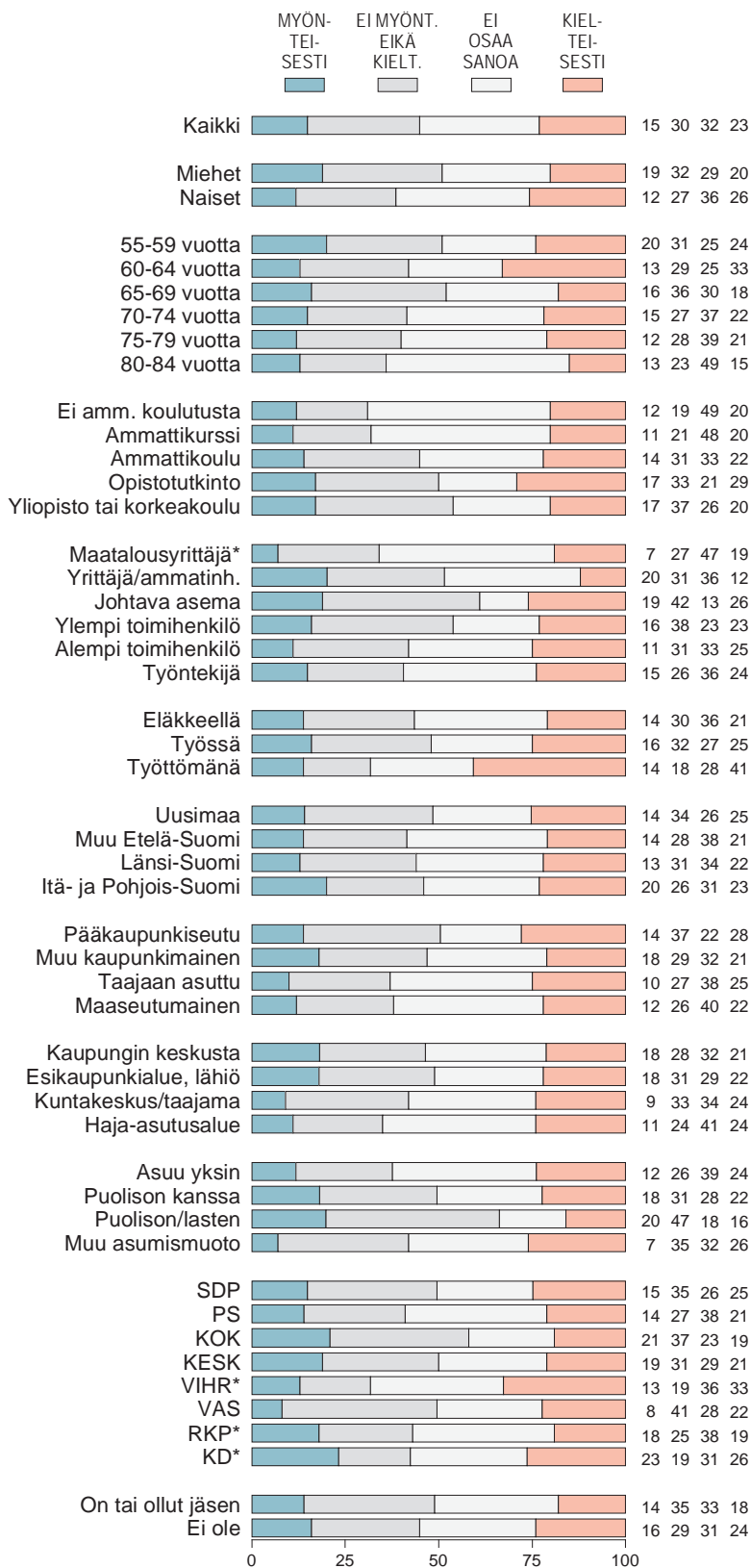
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 17a. MITEN YHTEISKUNNASSAMME SUHTAUDUTAAN IKÄ-IHMI-
SIIN JA IKÄÄNTYMISEEN: NYT (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

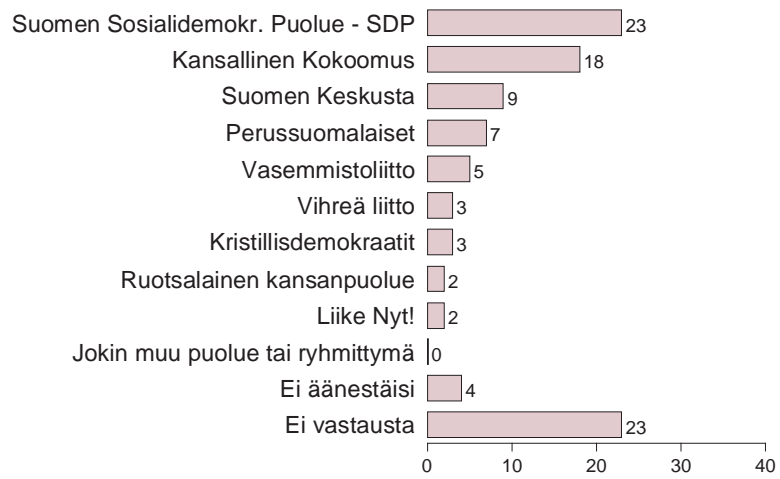
Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 17b. MITEN YHTEISKUNNASSAMME SUHTAUDUTAAN IKÄ-IHMISSIIN JA IKÄÄNTYMISEEN: 10 VUODEN KULUTTUA (%).

Huomisen kynnyksellä 2022

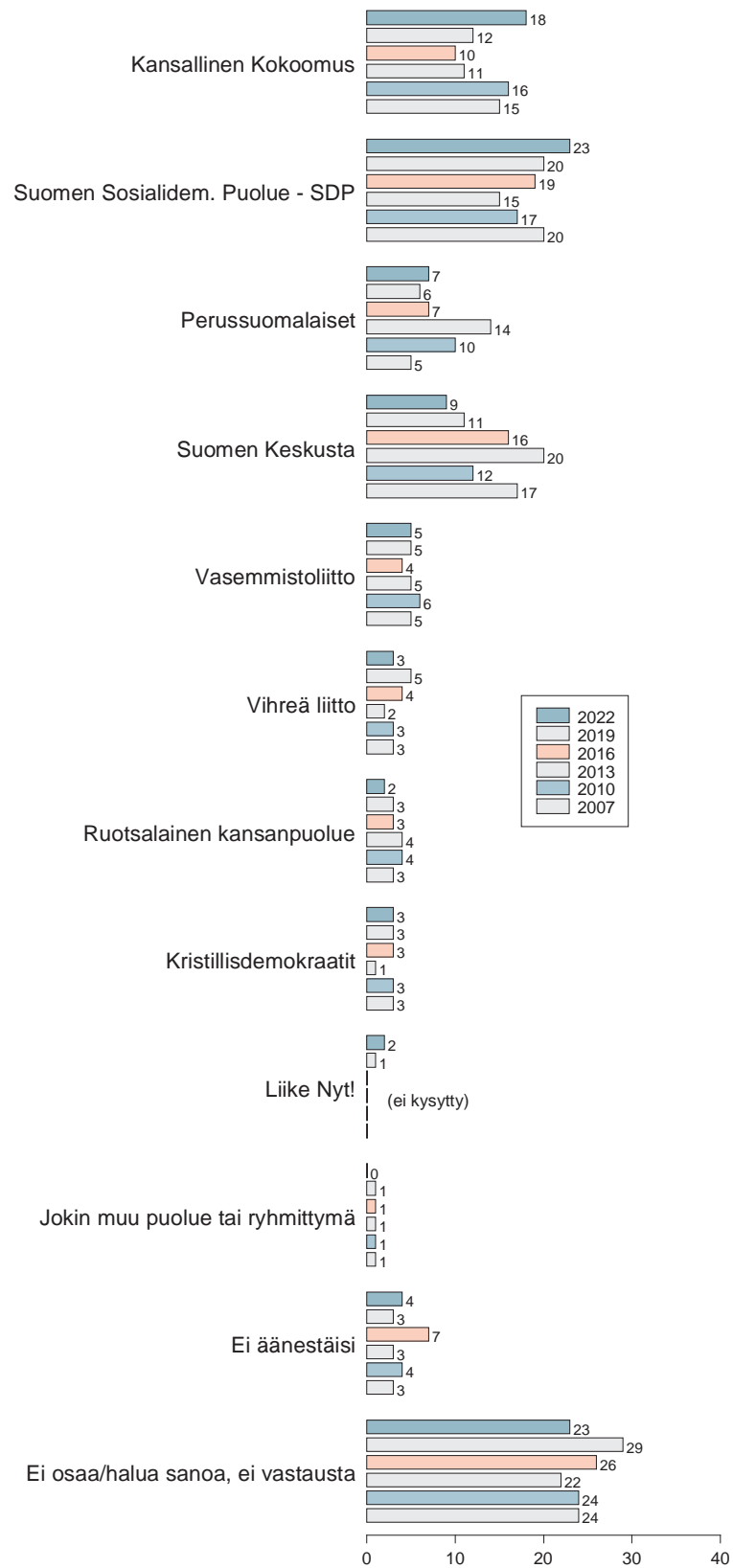
Kuvio 25. MINKÄ PUOLUEEN EHDOKASTA ÄÄNESTÄISI, JOS EDUSKUNTAVAALIT OLISIVAT NYT (%).

Kantar TNS Oy 2022 / PGraphics

Huomisen kynnyksellä 2022

Kuvio 25t. MINKÄ PUOLUEEN EHDOKASTA ÄÄNESTÄISI, JOS EDUSKUN-
TAVAALIT OLISIVAT NYT (%).

Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry

Eläkeläisten edunvalvontaa yhteistyönä

EETU toimii eläkeläisten ja ikäihmisten taloudellisten ja sosiaalisten etuuksien ja oikeuksien parantamiseksi.

Yhteistyöorganisaationa se kykenee tehokkaasti osallistumaan yhteiskunnalliseen keskusteluun ja ajamaan eläkeläisten asiaa.

EETU vaikuttaa monin eri tavoin

EETU antaa lausuntoja, julkaisee kannanottoja ja pitää yhteyttä keskeisiin päättäjä- ja vaikuttajatahoihin, kuten Kelaan, eduskuntaan ja ministeriöihin, Eläketurvakeskukseen, Kunta- liittoon ja Työeläkevakuuttajat TELAan.

EETU ry:llä on edustuksia merkittävässä eläkkeensaajien asioihin vaikuttavissa elimissä. Lisäksi EETU järjestää seminaareja ja toteuttaa ikääntyvien yhteiskunnallista osallisuutta tukevia hankkeita.

Huomisen kynnyksellä -tutkimus

EETU toteuttaa joka kolmas vuosi Huomisen kynnyksellä -kyselytutkimuksen.

Tutkimus antaa monipuolista tietoa mm. ikääntyneiden odotuksista eläkejärjestelmää kohtaan ja luottamuksesta eri instituutioita kohtaan. Tutkimuksessa kysellään myös onnellisuudesta ja ikääntyneiden peloista sekä esimerkiksi siitä, miten 55–84-vuotiaat suhtautuvat työn tekemiseen eläkkeellä.

Huomisen kynnyksellä -tutkimus toteutettiin nyt kuudennen kerran. Aiemmat tutkimukset ovat vuosilta 2007, 2010, 2013, 2016 ja 2019.

Yhteystiedot

EETU ry:n ja sen jäsenliittojen yhteystiedot löydät tämän vihkosen sivulta 2, eli sisäkannesta.